UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Bucolicorum P. virgilii Maronis luculentissima ac familiaris vocabulorum explanatio

Vergilius Maro, Publius

Dauentrie, 1503

urn:nbn:de:hbz:466:1-70212

Visual Library

Th. 5944.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Bucolicorum. P. virgilii Maronis luculentiſſima ac familiaris vocabulorum explanatio.∴.

¶ Virgilius de ſeipſo

Melliſluum quiſquis rhomanum neſcit homerum
¶ Me legat. et lecto credat vtrumqꝫ ſibi
Illius immenſos miratur grecia campos
¶ At minor eſt nobis ſed bene cultus ager
Non miles. paſtor. curuus non deſit arator
¶ Hec graijs conſtant ſingula. trina mihi:

I D E M

Paſtor arator eques: paui colui ſuperaui
Capras rus hoſtes. fronde ligone manu

P V M de herculis actibus
Compressit nemee fremitum virtute leonis
Extincta est anguis que pullulat hydra secundo
Tercius erimanthi subest armatus in apris
Cornibus auratae cervam necat ordine quarto
Deicit horrisono quinto stymphalidas arcu
Abstulit hipolidi sexto sua cingula victor
Septimus augei stabulum labor egerit undis
Octavo dominus magno luctamine thaurum
Aut diomedis equos nono ad se perculit
Gerionis decimo triplex ad corpore victus
Undecimo abstractus vidit cerbera astra
Postremo hesperidum victor tulit aurea mala

De ſillaba id quantitate pedibus carminibusque
collatania quedam ſuſcepta primo quedam re
gula eſt.

Probemium

¶ In.P.Virgilij.Maronis Bucolica:Hermanni torrentini commentarij

P Uergilius Maro:latinorum poetarum facile princeps:na- Virgilij natalis et patria.
tus fuit.Cn.Pompeio.M.licinio Craſſo primum conſuli-
bus.idibus octobribus.in pago qui Andes appellatur non longe diſ-
tans ab vrbe Mantua Parentes habuit modicos et ruſtice rei ſtudio
ſos.ipſe tamen ingenij bonitate litterarumqꝫ flagrantia clarus immo
clariſſimus euaſit Auguſtoqꝫ Ceſari charus fuit Nam cum et latinis
et grecis litteris apprime eſſet edoctus.ad poeticen ſe contulit Adhuc
fere puer in baliſtã latronẽ hoc diſtichõ ſcripſit Mõte ſub hoc lapidũ
regitur baliſta ſepultus Nocte dieqꝫ tuum carpe viator iter.Deinde a
doleſcens.Moretum Culicem et alia ſcripſit opuſcula.Annos autẽ
octo:viginti natus.Aſinij.Pollionis hortatu bucolica ſcribere cepit
trienniōqꝫ perfecit.Quorum ſcribendorum cauſa hec fuit Auguſtus
Ceſar agros.Cremonenſium qui hoſtibus ipſius fauerant.militibus
ſuis dederat.Sed cum agri illi militibus non ſufficerent.additi ſunt
ſunt eis agri mantuani qui erant proximi.Uergilius itaqꝫ ſuo quoqꝫ
priuatus agro Romam venit et interuentu pollionis et aliorum pro-
cerum.agrum ſuum recuperauit.quod in ecloga prima et alijs quibuſ
dã locis aperte oſtendit et Auguſto gratias agit Bucolica vero intepre
tantur paſtoralia id eſt colloquia vel carmina paſtorum.nam bucolos Bucolica quid
grece dicitur boum paſtor.vnde bucolicus id eſt paſtoralis vel ad buco
lum pertinens.Apud grecos bucolica ſcripſit.Theocritus ſiculus
quem Uirgilius imitatus eſt et multa illius carmina in latinum tra-
duxit Diuiduntur autem bucolica in decem particularia carmina que
vocantur ecloge.licet vulgo ſcribatur egloge.ſed.Neſtor nouarienſis
oſtendit c non g debere eſſe ſecundam litteram. Ecloga interpretatur Ecloga
eloquium teſte.Joanne Caſtrono Item cum tria ſint genera dicen-
di ſiue ſcribendi auctore Tullio Humile vel tenue temperatum vel
mediocre.grandiloquum vel ſublime:Uergilius.aptiſſime vſus eſt
his tribus generibus:Nam bucolica ſcripſit humili ſtilo prout exige
bat materia.Georgica autem mediocri Eneada vero ſublimi ſtilo com
poſuit A bucolicis igitur auſpicanda poeſis eſt.quod itali faciunt.a-
pud quos pueri bucolica ediſcunt obidqꝫ litterati atqꝫ diſerti iuue-
nes euadunt. In noſtra vero barbarie perrarus eſt etiam prouec-
tus in philoſophia qui bucolica teneat Immo quod indignius eſt:

multi nefas arbitrantur poeſim legi. ſine qua tamen nemo litteratus fieri. nemo priſcos illos theologos intelligere poteſt Nos igitur ob adoleſcentum ſtudioſorum qualemcunq; profectum. iſta diuino freti fauore collegimus. vt quibus audiendi. Virgilij copia non datur: ſaltē legendi illius aliqua ſit facultas. ⁊ vt per ſeipſos vtcunq; intelligant q̄bus de eſt viuus interpres Nam his bucolicis (que principium poeſeos ſunt) intellectis ⁊ cognitis. facilior erit ad alia maiora progreſſio. Faceſſat igitur inuidia. ſileant emuli quibus vnus is labor eſt aliorum labores carpere cum ipſi nihil in medium afferant niſi forte alijs ablatum. ⁊ quod intolerabile ſcelus eſt. clam lectitant atq; diſcunt. quod palam vellicant atq; vituperant. Sed hos cum ſua ſtulticia vel potius malicia relinquamus. indigni ſunt enim de quibus verba fiant.

¶P. Virgilij Maronis Bucolica Aecloga prima. cuius interlocutores ſunt Melibeus et Tityrus

¶Melibeus.

Tityre tu patule recubās ſub tegmīe fagi
Silueſtrē tenui muſaʒ meditaris auena
Nos patrie fines ꝛ dulcia linquimꝰ arua
Nos patriā fugimꝰ. tu tityre lentꝰ i vmbra
Formoſam reſonare doces amaryllida ſiluas

¶In hac ecloga pͥma duo mātuani paſtores inducunť. vnꝰ triſtis ſcʒ melibeus exiens patria cū ſuo grege Alter ꝟo ſcʒ tityrus. letus gregem ſuū in paterno rure paſcēs Melibeus igiť Tityrꝫ ſic alloquiť O tityre tu recubās. i. iacēs. ſub tegmie patule fagi. i. illiꝰ arboris expādentis ramos ſuos Meditaris. i. exerces. ſilueſtrē muſam. i. ruſticū carmē. tenui auena. i. ſubtili phiſtula Nos alij paſtores linqͥmꝰ fines pr̄ie nrē. ꝛ linqͥmꝰ dulcia arua. i. agros nobis placētes Nos etiā fugimꝰ patriam O tityre tu lētus. i. ocioſus vel ſecurꝰ in vmbra. i. ſub frōdibꝰ. doces ſiluas reſonare formoſam amarillida. i. illā mulierē amicā tuā. ¶Nota ꝙ Tityrus hic ſꝫ virgiliū qui vt dcm̄ ē agros ſuos recepat ab auguſto ꝛ ideo quiete ſedebat cū alij expellerenť Patulus. i. aptus aut diffuſus ꝛ latus. a ꝟbo pateo qd̾ ē aptus ſum Fagus eſt arbor glandifera cuꝰ fructꝰ olim edebať. Un̄ dr̄ a greco ꝟbo phago qd̾ ē comedo. Meditari ē cogitare vt in pͥmo eneidos Quocirca aape [illegible] dolis ꝛ cingere flāma Reginā meditor Etiā ſꝫ exercē vt hoc loco Muſa grecū nomen eſt ꝛ ſꝫ carmē vt hic. vel deam carmīs Un̄ ſm poetas ſunt nouē muſe inuētrices oīm bonaꝝ artiū Auena eſt ſpēs frumēti vt infra Steriles dn̄iantur auene Poniť tn̄ ſepe ꝓ phiſtula vt hoc loco Patria ē locus natalis. vt zwollis eſt patria mea Aruum eſt pars agri q̄ ſeritur Lentū eſt flexibilis. vt infra Lenta ſalix. Accipiť etiā ꝓ tardus ꝛ pſecurus vel ocioſus. Hinc lentare. i. flectere ꝛ Lenteſco lētus fio. Umbra ē obſcuritas. ꝛ etiā qd̾ facit obſcuritatē vel qd̾ impedit ſolē vt frondes arboꝝ. Jn̄ vmbella inſtrumentū qd̾ in aeſtu teneť ꝯtra ſolē ne facies ledať Amaryllida eſt accūs grecus a ntō amaryllis Et ē ſenſus Tu ita alte canis amaryllida. vt ſilue reſonent hoc nomen Nam in ſiluis ſit reſonantia vocis que dr̄ echo.

Marginal notes: Patulus / Fagus / Meditor. / Muſa / Auena / Patria / Aruum. / Lentus lento / Lenteſco / Umbra. / Umbella / Amaryllida

O melibee deus nobis hec ocia fecit
Namqꝫ erit ille mihi ſemper deus. illius aram
Sepe tener noſtris ab ouilibus imbuet agnus

Ille meas errare boues vt cernis. et ipſum
Ludere que vellem calamo permiſit agreſti

¶ Tityrus melibeo rñdet oſtēdens ꝙ bñficio ceſaris, quē deū ſuum vocat retinuerit bona ſua O melibee deus fecit nobis hec ocia .i. ſecuritates vt nō timeā hoſtes ſicut tu ⁊ alij Nāqʒ ille ſcʒ Ceſar Auguſtus. erit mihi ſꝑ deus .i. colā eū ſꝑ vt deū Tener agn⁹ ab ouilib⁹ nr̄is ſepe imbuet .i. iplebit. arā illi⁹ .i. altare dedicatū ceſari Ille ceſar ꝑmiſit meas boues .i. vaccas errare .i. ſine timore paſci vt cernis .i. ſicut vides. Et permiſit meipm ludere agreſti calamo .i. cantare ruſtica carmīa. que .i. quecunqʒ

Auguſt⁹ deus.

vellē ludere ¶ Nota ꝙ Ceſar Aug⁹. ita dilectus fuit rome. vt etiā viuus colereť ꝓ deo. Vñ ad ipm ita ſcripſit Horati⁹. Preſenti tibi diuinos largimur honores Iurādaſqʒ tuū ꝑ nomē ponim⁹ aras Poſtea tñ Auguſt⁹ admonitus a Sibylla diuinos honores reſpuit vt qdā ſcripſerūt

Ocium.

Ociū eſt ceſſatio ab ope Cicero Rome ſummū ociū ē ſʒ ita vt honeſtū negociū malles. poniť ꝓ tranquillitate vel ſecuritate. ſicut negociū ꝓ turbatōe ⁊ moleſtia

Ouile

Ouile eſt ſtabulū ouiū. ſicut equile ſtabulum equorum ⁊ porcile porcoꝝ

Imbuo.

Imbuo ſt inchoo Ouidius Ipſe tuum primus imbue dixit opus Etiā eſt infundere ⁊ implere Saluſtius Animus imbutus malis artibus

Bos.

Bos ⁊ taurum ⁊ vaccaʒ ſcat. licet ſepius accipiať pro tauro caſtrato

Calamus

Calamus grecum eſt ſcans arundinē. ſʒ poniť ꝓ fiſtula vt hic Itē ꝑ pēna ſcriptoria Parſius Tūc queriť craſſus calamo ꝙ pēdeat hūor Itē ꝓ ſagitta vt īfra Fregiſti ⁊ calamos

Melibeus.

Non equidem inuideo. miror magis. vndiqʒ totis
Vſqueadeo turbatur agris. En ipſe capellas
Protinus aeger ago. hanc etiam vix titpre duco
Hic inter denſas corylos modo namqʒ gemellos
Spem gregis: ah ſilice in nuda connixa reliquit
Sepe malum hoc nobis (ſi mens non leua fuiſſet)
De celo tactas memini predicere quercus
Sed tamen iſte deus qui ſit da titpre nobis.

¶ Ordina ſic. Equidem id eſt ego quidem non inuideo, tibi iſtam proſperitatem. Magis id eſt ſed miror. ſ. ꝙ omnibus alijs turbatis tu ſolus agis quietem. Turbatur id eſt turbatio fit. vſqueadeo id eſt tam valde. totis agris id eſt omnibus locis vndiqʒ id eſt ex omni parte. En egoipſe eger ago capellas id eſt duco capras protinus id eſt longe a patria O tityre etiam vix duco hāc capellā debilem Nāqʒ ipſa connixa .i. enixa mō id eſt pauloante gemellos .i. duos fetus. ſpem gregis .i. male

culū et feminā de q̄b⁹ ſperauerā mihi futur͛ gregē hic inter denſas cor
nlos. reliq̄t eos in nuda ſilice. ſ. qꝛ eos portare nō potui et oportebat fu
gere His v̄bis ſingul' monet magnā cōmiſeratiōnē ſui Seq̄tur Me
mini querc⁹ tactas de celo. i. fulminatas p̄dicere. i. p̄dixiſſe nob' ſepe hoc
malū ſi mēs nō fuiſſet leua. i. ſtulta ⁊ nō ꝯſiderans. Sȝ tm̄ o tityre da
i. dic nob' q̄s ſit iſte de⁹ Inuidē eſt dolere de alic⁹ bono vel nō poſſe
pati ꝙ illi⁹ bn̄ hēat Et iungit' dtō cū accō. vt inuideo tibi hāc rē A- Inuidere
deo ē aduerbiū quātitatis ſ cās tā vl' tā valde Vn̄ vſq̄ȝ adeo qd' idē ſt
Turbat' ē ipſonale v̄bū. et meli⁹ legit' turbat' qd' ad oēs ptinet. q̄ȝ tur Adeo vſq̄ȝ adeo
bamur qd' ad paucos Nā cōis erat clades mantuanoꝝ Capella eſt di Turbatur
minutiuū nomē a capra Vulg⁹ male vtit' capella pro ſacello Coryl⁹ Capella
ē arbor pferēs nuces auelanas Gemelli ſunt duo ſil' nati de vna fēia coryl⁹ Gemelli
Gemellos ſpem gregis. ē appoſitio Memi qꝛ p̄teriti tpis ē melius
iūgit' ei īfinitiu⁹ p̄ntis tpis q̄ȝ p̄teriti. vt h̄ ⁊ ifra Cantādo pueꝝ memi Memini
me condē ſoles Teren. Ego illā memi vidē forma bona De celo tactas
⁊c Antiq̄ putabāt fulmiat. oēȝ fcaē ifort uniū illoꝝ q̄ꝛ res eēnt fulmie
tacte Da poit' h̄ p dic. ſicȝ alibi accipe p audi poſuit Leu⁹. i. qd' ſiniſter
vn̄ leua d' ſiniſtra Accipit' etiā leu⁹ p ſtult⁹ ⁊ p ꝓſp̄r⁹ vt leua numina. Leuus

Vrbem quam dicunt romam melibee putaui Titÿrus
Stultus ego huic noſtre ſimilem. quo ſepe ſolemus
Paſtores ouium: teneros depellere fetus.
Sic canibus catulos ſimiles. ſic matribus hedos
Noram. ſic paruis componere magna ſolebam.
Verum hec tantū alias inter caput extulit vrbes
Quantum lenta ſolent inter viburna cupreſſi

¶ Tityr⁹ iterrogat⁹ a melibeo q̄s de⁹ ei p̄ſtitiſſȝ auxiliū. p̄mo r̄ndet de
loco vbi ille moretur ſcȝ vrbe roma quam ſumme laudat. O melibee
ego ſtult⁹ putaui vrbem quam dicūt. i. vocāt romā eſſe ſilem huic noſ-
tre vrbi ſcȝ mātue. quo. i. quā vrbē. nos paſtores ſolem⁹ ſepe depellere
. i. a mrib⁹ ſuis ducē cauſa vēdendi. teneros fet⁹ ouiū. i. agnos Ego no
ram ſic catulos . i. fetus canū eſſe ſiles canibus. et hedos eē ſiles matri
b⁹ ſuis id ē capris Et ſolebā ſic cōponere . i. ꝯpare magna puis ſcȝ re-
b⁹ Veꝝ. i. ſed. hec roma extulit caput. i. exaltata ē. iter alias vrbes tm̄
. i. tā valde. quantū cupreſſi ſolent extollere caput inter lenta virburna.
illos frutices . i. roma tm̄ excellit alias vrbes quantū cupreſſus excellit
viburnū Nota ꝙ tityr⁹ laudādo romā laudat etiā ceſarē p̄ncipem ro
me Vrbs ē q̄lib; magna ciuitas vt vrbs cartago. vrbs mātua Sed
per ſe poſitū p excellentiam ſcat romam Stultus d' non valde ſapi Vrbs Stultus

Fatuus — ens Fatuus vo q̊ nihil ſapit. Quo ē hic aduerbiū relatiū ꝛ refert no
Fetus — mē Fetus dr̄ ois ꝑtus cuiuſlibet aialis vt fetus auiū, ouiū caprarꝫ hic
Catulus. — fetura de qua infra Catul⁹ ꝓprie dr̄ pull⁹ canis. ſꝫ accipit ꝓ pullo cu
iuſlibet aialis indomiti. Vn̄ legim⁹ catulos leonū ſerpentū ꝛ murium
Hed⁹ Cōponē — Hedus ē pull⁹ capre, cu⁹ diminutiuū eſt hedul⁹ Cōponē eſt duo l' pla
in vnū ponere Etiā eſt ꝯpare vt hic Itē ſꝫ claudere vel finire vt infra
Cupreſſus — Nō nrm̄ inter vos. ꝛc. Cupreſſus vel cypreſſus ē arboris ſpēs, cui⁹ lig
Viburnum — num nō ſentit cariem Viburnū eſt ſpēs fruticis breuiſſimi.

Melibeus — Et que tanta fuit romam tibi cauſa videndi.
Titirus — Libertas que ſera: tamen reſpexit inertem
Candidior. poſtq̃ꝫ tondenti barba cadebat
Reſpexit tamen et longo poſt tempore venit
Poſtq̃ꝫ nos amaryllis habet galathea reliquit
Nanqꝫ (fatebor enim) dum me galathea tenebat
Nec ſpes libertatis. erat nec cura peculi
Quamuis multa meis exiret victima ſeptis
Pinguis: et ingrate premeretur caſeus vrbi
Non unq̃ꝫ grauis ere domum mihi dextra redibat

¶ Hic melibeus querit a tityro dicēs. Et q̃ tāta cā videndi romā fuit tibi. Cui tityrus rn̄det Libertas ſcꝫ fuit mihi cā videndi romā Que libertas reſpexit me inertem ſera. i. poſt longū tps ſcꝫ cādidior. i. pulchior poſtq̃ꝫ barba cadebat mihi tōdenti. i. q̊ tondebat. Libertas inquā reſpexit me ꝛ venit lōgo tpe poſt. i. poſtea ſcꝫ poſtq̃ꝫ amaryllis hꝫ nos ꝛ galathea reliq̄t nos Nanqꝫ dum galathea tenebat nos. i. q̃ꝫdiu māſi mā tue Nec ſpes libertatis erat mihi, nec cura peculij erat mihi. i. nihil habebā Quamuis multa pinguis victima exiret ſeptis. i. ouilibus meis. ꝛ pinguis caſeus premeretur id eſt formaretur a me ingrate vrbi id eſt mantue. tamen dextra non vnq̃ꝫ redibat mihi domum grauis ere id eſt plena pecunie

Libertas — Libertas eſt poteſtas viuendi vt velis. cui opponitur ſeruitus
Serus — Serus dicitur poſt longum tempus veniens. vt ſerus veſper teutonice laete. Etiam ſignificat altelaet. Quintilianus Medicina
Iners — mortuorum ſera eſt hinc aduerbium ſero. Iners dicitur piger vel negligens ꝛ ſine arte;
Tondere. — Tondere eſt forfice abſcindere vel breuiare Nam
Radere — radere eſt cultello penitus tollere. Veteres non radebant barbam vt nos. ſed tondebant. vnde tonſores dicti ſunt. Et nota ꝙ etiam qui tondetur dicitur tondere. vt in georgica. Ciniphij tondent hirci. Poſt eſt hic aduerbium. longo poſt tpe Vel ſm ſeruium eſt archaiſmos ſi

gura qua ꝓpoſitio mutat caſuz Galathea .i. lactea dea. fuit amica poe
te i mātua Peculiū dr̄ ꝓpͣa pecunia. vñ peculiaris .i. ꝓpͥus vel ſingu
laris Septū dr̄ q̄libz loc⁹ circūſpect⁹ et concluſus. vt ouile hortus

Galathea
Peculiū Pecu
liaris Septū

Mirabar quid meſta deos amarylli vocares
Cui pendere ſua patereris in arbore poma:
Tityrus hinc aberat. ipſe te tityre pinus
Ipſi te fontes: ipſa hec arbuſta vocabant.
Quid facerem: neqꝫ ſeruitio me exire licebat.
Nec tam preſentes alibi cognoſcere diuos
Hic illum vidi iuuenē melibee. quotannis
Bis ſenos cui noſtra dies altaria fumant.
Hic mihi reſponſum primus dedit ille petenti
Paſcite vt ante boues pueri ſummittite tauros

Melibeus
Amaryllis
Tityrus

¶ Nunc melibeus alloquitur amryllidē dicēs O amarylli nuꝑ ego
mirabar q̇d id ē ꝓpter q̇d. tu meſta .i. dolēs. vocares .i. inuocares deos.
Et mirabar cui patereris poma pēdere in ſua arbore .i. quē expectabis
cui reſeruabas poma Tūc rñdet amaryllis Nō mireris hoc qꝛ tityr⁹
aberat hinc Deinde ipm̄ tityrū alloquēs ait O tityre ipē pinus .i. arbo-
res ille vocabāt te. et ipſi fontes vocabāt te et hec ipſa arbuſta vocabant
te. Tūc rñdet tityr⁹ Quid facerē: qꝛ neqꝫ licebat me exire ſeruitio id ē
relinquere mantuā Nec licebat ↄgnoſcere alibi .i. alio loco q̄ȝ rome. de
os tā pñtes id ē efficaces ad auxiliū O melibee vidi hic .i. rome illū iuue
nem .i. ceſarē cui .i. ad cui⁹ honorē. nrā altaria fumāt ſcꝫ ſacrificio. quo-
tannis i ſingulis annis. bis ſenos dies .i. duodecim dieb⁹ .i. cui ſingulis
menſibꝰ ꝑ oēm vitā meā ſacrificabo. Ille ceſar dedit primus hic .i. ro
me. reſponſum ſequens mihi petenti. Etiam ſequūtur ꝟba ceſaris ad
tityꝶ et ſuos O pueri paſcite boues vt ante feciſtis. et ſummittite .i. ſub
iugū mittite tauros Moeſtus a um dr̄ valde triſtis Jn̄ moeſticia mag
na triſticia Amarylli eſt vtūs grecus Nā greca noīa in is deſinētia fa
ciūt vtīm in i breue. vt alexis o alexi. daphnis o daphni. phillis o phil
li ꝛc. Pinus eſt arbor alta hñs folia ſicut capillos. Arbuſta ſunt bre-
ues arbores et nouelle Per pinos accipim⁹ hic principes. ꝑ fontes ſa-
pientes. per arbuſta plebē. Naꝫ oēs deſiderebant ꝟgiliū. Exire ſepius
iūgitur abltō vt hic et paulo ante. Inuenit etiā cū accō. Statius Cā-
puꝫ exire vetat Ita et Ouidi⁹ Pñs qñqꝫ dicitur efficax vt mox iuuās
vt preſens medicina. pñs venenū Diui dicuntur deificati vel ſcī in celo
vt diuus paulus. diua virgo maria Jn̄ adiectiuū diuinus. nam diuus

Moeſtus
grecus vtūs
Pinus
Arbuſta
Exire
Preſens
Diuus

Summittere eſt ſubſtātm̄ Sūmitte eſt ſubijcē l' ſub iugū mittē Juuenal'. Sūmitte caput ceruice pata terre iugū Jn̄ ſummiſſus .i humilis vl' nō alt⁹. Eti

Taurus. am ſummittere eſt dam mittere Taurus eſt bos maſculus vl' mas vaccarum. Eſt etiam mons cilicie. ꝛ ſignum celeſte.

Melibeus: Fortunate ſenex: ergo tua rura manebunt
Et tibi magna ſatis: q̄uis lapis omnia nudus
Limoſaq; palus obducat paſcua iunco
Non inſueta grauis tentabunt pabula fetas
Nec mala vicini pecoris contagia ledent
Fortunate ſenex hic inter flumina nota
Et fontes ſacros frigus captabis opacum
Hinc tibi que ſemper vicino ab limite ſepes
Hybleis apibus florem depaſta ſalicti
Sepe leui ſomnum ſuadebit inire ſuſurro
Hinc alta ſub rupe canet frondator ad aures
Nec tamen interea rauce tua cura palumbes
Nec gemere aeria ceſſabit turtur ab vlmo

¶ Hic melibeus tityro gratulat' bonā fortunā, ꝛ eius voluptates enumerat dicēs. O fortunate ſenex ergo rura manebūt tua, ꝛ ſatis magna tibi. Quāuis nudus lapis obducat .i. circūdet vel repleat, oīa paſcua, et palus, .i. aqua obducat oīa paſcua, iunco limoſo .i. pleno limo. Pabula inſueta .i. inſolita, nō tentabūt .i. p̄iculo exponēt. grauis fetas .i. grauidas oues vel capras, nec mala cōtagia .i. attact⁹ vel ſcabies. vicini pecoris .i. aliaꝝ ouiū vel capraꝝ. ledēt .i. nocebūt tuo pecori O fortunate ſenex tu captabis .i. ſepe capies, opacū frigus .i. refrigeriū in locis vmbroſis. hic inter flumina nota .i. chara tibi. ꝛ inter fontes ſacros .i. cōſecratos alicui numini. hinc .i. ab hac pte. ſepes q̄ eſt tibi ſp ab limite .i. termino vicino, depaſta florē ſalicti .i. ſalicū ab hybleis apibus .i. apes depaſte ſunt flores ſalicū in ipſa ſepe. Sepes in quā ſuadebit tibi ſepe leui ſuſurro .i. ſono apum, inire ſomnū .i. vt dormias Frondator canet hinc .i. ab hac pte. ad aures .i. in die vel alta voce. ſub alta rupe .i. in alto mōte. Tn̄ rauce palūbes tua cura .i. q̄s diligis nō ceſſabūt interea .i. inter hoc tps Nec turtur ceſſabit gemere ab vlmo aeria .i. alta illa arbore Fortuna-

Fortunatus tus d'r cui arridet fortuna Jnfortunat⁹ q̄ patitur infortuniū Palus ē

Palus

Limoſ⁹ Junc⁹ aqua nigra. Limoſus limo plen⁹ vel ſordid⁹ Junc⁹ een roſche a ſo

Pabulum. bo iūgo q2 iuncis iungit' et ligat' aliq̄d Pabulū q̄ paſcuntur aīalia. fe

num ⁊ ſilia Fetus a um.i.plenus vel fertilis In pͥmo eneidos. Loca Fetus
feta furētibꝰ auſtris. Itē feta dꝛ feia ꝗ breui pariet vel peperit Vñ cauſa Feta.
certitudinis hic apponit̃ grauis. vt ſciamꝰ fetam hic dici ꝗ pariet Cōta Contagium
giū eſt morbꝰ qui tactu ſuo nocet vt ſcabies Dicit̃ etiā ꝯtagio Iuuena Contago
lis. Dedit hanc contagio labem. Opacus.i.obſcurus Eneidos libro Opacus
.ij. Defenſi tenebris ⁊ dono noctis opace. Itē frigus dꝛ opacum.qꝛ in
opacis locis magis eſt Limes eſt terminus agri Hybla eſt mons in Limes Hybla
ſicilia floribus ⁊ apibus abundās vñ apes dicuntur hyblee qꝛ in hybla
frequētes ſunt Salictū eſt locus vbi multe ſunt ſalices Suſurrus ſalictū ſuſurrꝰ
eſt ſonus qui non procul auditur Inde ſuſurrare.i.ad aurem loqui. Suſurrare
Rupes eſt ſaxum vel mons ſaxoſus Frondator qui frondes in pabu- rupes frōdator
lum colligit Palumbes eſt columba ſilueſtris in arboribus nidificās Palumbes;
Dicitur etiā palumbus ⁊ palumba Ulmus eſt arbor alta ⁊ ſterilis. Ulmus
barckenboem. Unde legimus virgas vlmeas

Ante leues ergo paſcentur in ethere cerui Tityrus
Et freta deſtituent nudos in littore piſces
Ante pererratis amborum finibus exul
Aut ararim parthus bibet aut germania tigrim
Quam noſtro illius labatur pectore vultus

¶ Enarratis a melibeo bonis que tityrus obtinuit beneficio ceſaris. Tityrus dt ſe ſp memorem ⁊ gratum fore. Ergo cerui añ paſcent̃ leues in ethere. Et freta.i.maria.ante deſtituent.i.deponent nudos piſces in littore.q̄ꝫ vultus illius ceſaris labat̃.i.cadat de noſtro pectore. Et exul parthus ante bibet ararim.fluuiū germanie.aut germania.i. germanꝰ aliq̄s ante bibet tigrim fluuiū parthoꝝ finibꝰ amboꝝ.i.parthoꝝ.⁊ germanorum pererratis.i.ꝑcurſus.q̄ꝫ vultus illius labat̃ noſtro pectore. Senſus eſt Prius contingent impoſſibilia q̄ꝫ ego ceſaris obliuiſcar Ante eſt hic aduerbium Fretum dꝛ anguſtum mare dictuꝫ a feruore Fretum.
Pererro.i.errando ꝑcurro Parthus dꝛ aliq̄s de parthia que eſt regio ꝑerro parthus
oriētalis circa babyloniam Germania eſt regio noſtra ſeptentriona- Germania.
lis hñs ab oriente dacos.ab occidente gallos.a meridie italos.a ſepten
trione ſermatas Araris vel ē arar eſt fluuiꝰ burgundie qui nunc vul Araris
go vocatur ſagona Tigris rapidiſſimus fluuius in in armenia Eſt e- Tigris
tiam fera velociſſima de qua infra dicetur

At nos hinc alij ſitientes ibimus aphros Melibeus
Pars ſcythiam et rapidum crete veniemus oaxem
Et penitus toto diuiſos orbe britannos
En vnꝗ patrios longa poſt tempore fines

Pauperis et tuguri congeſtum ceſpite culmen
Poſt aliquot mea regna videns mirabor ariſtas
Impius hec tam culta noualia miles habebit
Barbarus has ſegetes: en quo diſcordia ciues
Perduxit miſeros: en quis conſeuimus agros
Inſere nunc melibee pyros. pone ordine vites
Ite mee quondam foelix pecus ite capelle
Non ego vos poſt hac viridi proiectus in antro
Dumoſa de rupe procul pendere videbo
Carmina nulla canam. nec me paſcente: capelle
Florentem cythiſum aut ſalices carpetis amaras

Hic melibeus ſuā ⁊ alioꝝ mantuanoꝝ miſeriā deplorat dicens Tu ergo manebis in tuis locis natalib⁹ At. i. ſꝫ nos ibimus hinc. alij ad aphros ſitiētes. i. ad illū ppl'm in calidiſſima regione morantē. Pars. i. aliqui veniem⁹ ad ſcythiā regionē frigidiſſimā. ⁊ ad oaxem. illū fluuiū rapidū crete. i. qui fluendo rapit ſecū cretam vel arenā. Et veniem⁹ ad britanos diuiſos penitus. i. oīno a toto orbe. qꝛ circūdati ſunt mari En ego vnqꝫ videns patrios fines poſt lōgo tpe. ⁊ vidēs poſt aliquot ariſtas. i. annos. culmen. i. tectū paupis tugurij. ꝯgeſtum. i. ꝯpoſitū. ceſpite. i. de fruſtis terre. Quod tugurium fuit mea regna. i. vbi ego dn̄s fui. mirabor. i. mirando dicā. Impius miles habebit hec noualia. i. nouos agros. tam culta. i. tam bene parata. ⁊ barbarus. i. alienus habebit has ſegetes ſcꝫ meas. En quo. i. ad quod malū diſcordia pduxit miſeros ciues. En quis. i. qbus hoībus ꝯſeuim⁹. i. ſeminauim⁹ agros nr̄os Quaſi dicat Nos laborauim⁹ vt iſti impij haberēt fruges. Deinde ſeipſum alloquit' ⁊ arguit ſe vani laboris dicēs O melibee inſere nūc pyros. pone vites ordine. Quaſi dicat Iſtud feciſti fruſtra O mee capelleq̄ fuiſtis quondā felix pecus ite. i. pcedite ad ignota loca Ego nō videbo vos poſthac pendere de dumoſa rupe pcul proiectus. i. iacēs in viridi antro. Canam nulla carmina ſicut ſolebā. Et o capelle nō carpetis florentem cythiſum ⁊ amaras ſalices. me paſcente dum ego paſcā vos. Q. di. poſt hac nō habebitis tam bona paſcua qꝫ habuiſtis. Apher d'r aliqs de aphrica q̄ eſt tercia ps orbis ad auſtrū ſita vbi ſol calidiſſim⁹ ē Scythia eſt regio frigidiſſima in ſeptētrione cui⁹ ps eſt liuonia ⁊ ruſcia Oaxis eſt fluuius meſopotamie Oaxum ḡo oppidū crete inſule. ſꝫ hic creta ſt albā terrā Britanni ſunt q̄ nunc vocant' angli Nam anglia quondā dicebat' britannia Et nota q' iſtis accuſatiuis detracta eſt ppoſitio cau

Apher
Scythia
Oaxis.
Britanni'

ſa metri. Non em̄ dicim⁹. ibo aphros ⁊ britannos ſꝫ ad aphros. ⁊c̄. Tugurium
Tuguriū eſt domūcula paſtoralis a tegendo Et ponit hic tuguri, p tu Ceſpes
gurij cauſa metri. ſicut ante peculi p peculij Ceſpes eſt quadratū fruſ- Culmen.
tum terre viridis vel cū gramīe Culmen eſt ſummitas domus vel te- Ariſtas.
ctū q: ruſtici tegunt domos culmis. i. ſtraminib⁹ vel ſtipulis Ariſte
ſunt aculei in ſpica. per ariſtas ergo ſpicas. ſpicas ſegetes, p ſegetes eſta Miles nouale
tes p eſtates ānos accipim⁹ Miles eſt q̄ militat vel bellat Nouale
eſt nouus ager vel etiā q̄ ſingulis ānis renouat̄ Dicit̄ etiā noualis feīo Barbarus.
gn̄e vt in georgicis Tonſas ceſſare nouales Barbarus d̓r inhuman⁹
vel crudelis l' ex longinq̄ veniēs Inſerere ē ramuſculū melioris arboris Dumus.
īponere trunco alteri⁹ Dum⁹ ē denſitas ſpinarꝫ vel fruticū In dumo Cythiſus
ſꝫ dumis plenus Cythiſus eſt q̄daꝫ herba vtilis grata ⁊ pecoribus

Hic tamen hac mecum poteris requieſcere nocte Tityrus
Fronde ſuper viridi. ſunt nobis mitia poma
Caſtanee molles. et preſſi copia lactis.
Et iam ſumma procul villarum culmina fumant
Maioreſqꝫ cadunt altis de montibus vmbre

Tityrus melibeū inuitat vt ſecū pnoctet dicens. Quāuis oporteat
te diſcedere. tn̄ poteris req̄ſcere gic mecū hac nocte ſup viridi fronde. i.
in frondeo ſtrato Mitia. i. dulcia poma ſunt nobis. ⁊ molles caſtanee
ſunt nobis. ⁊ copia lactis preſſi id eſt mulſi vel in caſeum coacti. eſt no-
bis. Et ſumma culmina villarum. i. ſummitates domorum fumant
iam. i. tps cenandi inſtat Et vmbre cadūt maiores q̄ꝫ prius de altis mō
tibus. Nam alti mōtes ſp q̄dem faciūt vmbras inferius. ſꝫ inſtāte no Frondes
cte maiores Frondes ſunt arborꝫ ⁊ herbarꝫ folia vel rami cū folijs. q̄b⁹ Villa
paſtores ſibi ſtratū faciūt Villa ē ruſtica dom⁹ ⁊ nō pagus vt indocti Fumare.
putāt In villic⁹. i. colon⁹ q̄ villā habitat Fumare fumū emittere.

Ecloga ſc̄da q̄ Corydon inſcribit̄.

Formoſum paſtor corydon ardebat alexim
Delicias domini: nec quid ſperaret habebat
Tantum inter denſas vmbroſa cacumina fagos
Aſſidue veniebat. vbi hec incondita ſolus
Montibus et ſiluis ſtudio iactabat inani
O crudelis alexi nihil mea carmina curas
Nil noſtri miſerere: mori me denīqꝫ cogis.

Hac ecloga deſcribit poeta quō q̄dam paſtor noīe coridon amaue-

rit quendā puer̄ noīe alexim ⁊ illū ad ſe vocauerit Coridon intelligitur virgilius Alexis ꝟo ceſar auguſtus Paſtor coridon ardebat.i.valde amabat formoſum alexim illum puer̄.delicias dn̄i.i.quo delectabat̄ dn̄s eius Et coridon non habebat q̄d ſperaret.i.nō habebat ſpem illi⁹ potiūdi.Coridon veniebat tm̄ aſſidue.i.frequēter inter denſas fagos q̄ ſunt vmbroſa cacumīa.i.altitudines faciētes vmbras. vbi ſolus iactabat.i. fruſtra loquebat̄ montib⁹ ⁊ ſiluis.i.ad montes ⁊ ſiluas.hec incondita .i.inepta ꝟba ſequētia.inani ſtudio.i.inaniter Iā ſequunt̄ ꝟba coridonis O crudel' alexi nihil curas mea carmīa.⁊ nil miſereris mī.deniq̄.i. in ſup cogis mori ſcȝ ꝓpter ꝯtemptū tui Formoſus d̄r q̄ pulchrā formā hȝ Alexim delicias dn̄i.eſt appoſitio ſicut fagos vmbroſa cacumina Denſus d̄r frequēs ⁊ ꝯiunctus vel multus.cui opponit̄ rarus Cacumen eſt altitudo Studiuȝ eſt vehemēs animi applicatio ad aliquā rem peragendam Crudelis eſt q̄ nulla miſericordia mouetur Deniq̄ ponitur poſtq̄ȝ multa narrata ſunt horatius.Si validus ſi le tus erit ſi deniq̄ poſcet

Formoſus.
Denſus.
cacumē ſtudiū
Crudelis
Deniq̄

Nunc etiam pecudes vmbras et frigora captant
Nunc virides etiam occultant ſpineta lacertos
Teſtilis et rapido feſſis meſſoribus eſtu
Allia ſerpillumq̄ȝ herbas contundit olentes
At mecum raucis: tua dum veſtigia luſtro
Sole ſub ardenti reſonant arbuſta cicadis
Nonne fuit ſatius triſtis amarillidis iras
Atq̄ȝ ſuperba pati faſtidia: nonne menalcam
Quāuis ille niger q̄uis tu candidus eſſes
O formoſe puer nimium ne crede colori
Alba liguſtra cadunt.vaccinia nigra leguntur.

Declarat coridon amoris ſui vehementiā ꝓpter quā patiatur maximum ſolis ardorē dicens Etiā pecudes captāt nūc vmbras ⁊ frigora.i. vitant ſolē.Etiā ſpineta occultāt nunc virides lacertos.i.llos vermes. Et theſtilis illa fēia ꝯtundit meſſoribus feſſis rapido eſtu allia ſerpillumq̄ȝ olentes herbas.At.i.ſed arbuſta reſonāt raucis cicadis mecum dū luſtro.i.circuco tua veſtigia ſub ardenti ſole.Senſus eſt.ego cū cicadis tm̄ maneo in eſtu querēs te Nōne fuit ſatius.i.melius pati triſtes iras amaryllidis ⁊ ſuperba faſtidia.i.ꝯtemptus illius femine Nonne etiā ſatius fuit pati menalcā.q̄uis ille eſſet niger ⁊ tu candidus.Tū o formoſe puer ne crede nimiū colori.i.pulchritudini tue.q̄ȝ alba liguſtra

cadūt id eſt pereūt ⁊ nulliꝰ pꝛecij ſunt. ⁊ nigra vacinia legunt. i. colligūt
⁊ in p̄cio habent Lacerti ſunt vermes q̄dā venenoſi Et dꝛ hic lacertꝰ — Lacertus
hec lacerta Lacertꝰ eſt etiā brachiū hoīs Spinetū eſt multitudo ſpi/ — Spinetum
narꝫ in vno loco Rapidꝰ dꝛ rapiens vehemēs aut velox Allium est — Rapidꝰ Alliū
knofloeck Serpillū eſt q̄dā herba calide nature. alio noīe piper errati — Serpillum
cum Cicade ſunt pua aīalia q̄ roꝛe viuūt ⁊ in arboribꝰ ſtridoꝛē faciūt p — Cicade
eſtatē Luſtrare eſt circumire ⁊ q̄nq̄ꝫ circūſpicere Veſtigiū eſt ſignuꝫ — luſtraē veſtigiū
pedis ⁊ ponit p pede ⁊ p quolibet ſigno. Faſtidiū eſt ↄtemptꝰ p ſup/ — Faſtigium.
biam Liguſtrū eſt q̄dā herba vel flos q̄ dꝛ maioꝛ viola. Eſt etiā arboꝛ — Liguſtrum
floꝛe candido Vacinium eſt arbuſcula cuius nigris acinis tinguntur — Vacinium.
veſtes ſeruoꝛum.

Deſpectus tibi ſum nec quis ſim queris alexi
Quam diues pecoꝛis niuei. q̄ꝫ lactis abundans!
Mille mee ſiculis errant in montibus agne
Lac mihi non eſtate nouum non frigoꝛe deſit
Canto que ſolitus ſiquando armenta vocabat
Amphion dirceus in acteo aracyntho
Nec ſum adeo infoꝛmis. nuper me in littoꝛe vidi
Cum placidum ventis ſtaret mare. non ego daphnī
Judice te metuam ſi nunq̄ꝫ fallit imago

¶ Coridon hoc loco enarrat alexi bona ſua ſcꝫ diuitias carmina ⁊ foꝛ/
moſitatem dicēs O alexi ſum deſpectus tibi. i. a te. nec queris quis ſim
et q̄ꝫ diues ſim niuei pecoꝛis id eſt albarum ouium ⁊ q̄ꝫ abundās lactis
Mille agne mee errant in ſiculis montibus id eſt in montibus ſicilie
Nouum lac non deſit id eſt deficit mihi in eſtate ⁊ etiam non deſit mi/
hi frigoꝛe. i. in hyeme. Ego canto que amphion dirceus ſolitus erat cā
tare in acteo aracyntho. i. illo mōte. ſi q̄n vocabat armēta. i. boues Nec
ſum adeo infoꝛmis. i. tā turpis vidi nup in littoꝛe. i. ego ſtās in littoꝛe
vidi imaginē meā in aqua. cū mare ſtaret placidū ventis. i. ſine motu.
Ego non metuam daphnim illum virum. te exiſtente iudice ſi imago
nunq̄ꝫ fallit id eſt ſi talis ſum qualis mihi videbar in aqua Siculus — Siculus
eſt id quod ſicilienſis vel de ſicilia Deſio. i. deficio Amphion theba/ — Deſio amphiō
nus princeps optimus muſicus q̄ dulcedine cantus dꝛ lapides ↄtraxiſ
ſe in menia thebana Dirce eſt fons ꝓpe thebas Inde dirceus. i. theba/ — Dirceus
nus Aracinthus ē mons in acarnania teſte plinio Acte grece dꝛ lit — Aracithꝰ acteꝰ
tus Jn acteus littoꝛalis Infoꝛmis ꝓpꝛie ſine foꝛma vel ſine pulchri/ — Infoꝛmis.
tudine Daphnis fuit filius mercurij paſtoꝛ pulcherrimus. — Daphnis

O tantum libeat mecū tibi ſordida rura
Atq; humiles habitare caſas. et figere ceruos.
Hedorūq; gregem viridi compellere hibiſco
Mecū vna in ſiluis imitabere pana canendo.
Pan primus calamos cera cōiungere plures
Inſtituit. pan curat oues ouiumq; magiſtros.
Nec te peniteat. calamo triuiſſe labelum
Hec eadē vt ſciret quid non faciebat amintas:
Eſt mihi diſparibus ſeptem compacta cicutis
Phyſtula: dametas dono mihi quam dedit olim
Et dixit moriens te nunc habet iſta ſecundum
Dixit dametas. inuidit ſtultus amyntas
Preterea duo nec tuta mihi valle reperti
Capreoli: ſparſis etiam nunc pellibus albo
Bina die ſiccant ouis vbera: quos tibi ſeruo.
Jam pridem a me illos abducere theſtilis orat.
Et faciet: quoniam ſordent tibi munera noſtra.

¶ Coridon alliciens alexim promittit ei munera dicēs O alexi. tm̄ libe
at tibi habitare mecum rura ſordida tibi id ē que videntur tibi ſordida
Atq; libeat tibi habitare mecū humiles caſas id eſt paruas domos. et li
beat tibi figere id ē iaculari ceruos. Et libeat tibi cōpellere id eſt fuga
re gregem hedorum viridi hibiſco. id eſt ad illā herbā Tu imitabere pa
na id ē illum ruſticū deū. canendo vna id eſt pariter mecū in ſiluis Pā
ille deus fabuloſus inſtituit id eſt ordinauit primus cōiungere cera id
eſt cōglutinare plures calamos. Pan curat. i. cuſtodit oues et magiſ
tros ouium id eſt paſtores Nec peniteat te triuiſſe labellum calamo id
eſt phyſtula eſſe vſum Quid amintas non faciebat quaſi diceret. mul
ta faciebat. vt ſciret hec eadem id eſt phyſtula canere. Phyſtula compa
cta id eſt compoſita ſeptem cicutis id eſt calamis: diſparib⁹ id eſt diuer
ſorum tonorum eſt mihi quam dametas olim dedit mihi dono. Et da
metas moriens dixit mihi. iſta phyſtula habet nunc te ſecundum poſſ
eſſorem; id eſt nemo habuit hanc phyſtulam niſi ego primo et iam tu es
ſecundus eius poſſeſſor. Dametas dixit verba ſuperiora. ſed ſtultus a
mintas inuidit mihi illam phyſtulam nam ipſe libenter eam habuiſſet
Preterea id eſt inſuper duo capreoli id eſt pulli caprearum reperti mi

bi.i.a me non tuta valle.i.in loco quo adire nõ potui ſine periculo.pelli-
bus eorum ſparſis albo.i.albis maculis etiã nunc.ſiccant.i.ſugũt in die bi
na vbera ouis.i.quilibet ſugit vnũ vber ouis Quos capreolos ſeruo ti
bi.i.vt dem tibi cũ veneris Theſtilis.illa ſeia orat me iamdudũ.i.iãdiu
abducere.i.vt abducat illos a me. Et faciet.i.abducet qm̃ munera nrã
ſordent tibi.i.ſpernunt a te// Caſa eſt domus ruſtica Unde caſula.i.par — Caſa Caſula
ua caſa. Iuuenal'. Uiuite contenti caſulis et montibus iſtis. Hibiſcũ eſt — Hibiſcum
quedam herba de qua plinius. Hibiſcũ a paſtinaca gracilitate differt.dã-
natum in cibo.ſz medicine vtile// Pan huius panos dr̃ a poetis deus na — Pan.
ture.vel deus ruſticorum Pana eſt grecus accũs// Cicuta inq̃t ſeruius eſt — Cicuta
ſpaciũ inter cannarum nodos.i.ps arundinis Eſt etiã herba cuius ſemen
eſt venenoſum. Perſius Sorbitio tollit quem dira cicute. Sed virgi
lius accipit hic pro calamo. Compingo dr̃ compono. Iñ compactus cõ — Compingo.
poſitus. Phyſtula eſt qđ vulgo dr̃ muſa een pype. Unde phyſtulare — Phyſtula
pypen. Capreolus dr̃ pullus capree.i.ſiluestris capre Capreolus etiã au — Capreolus
tore Uarrone ẽ caulicul' intortus q̃ vitis ſe alligat palo alio noĩe cicinnus

Huc ades o formoſe puer.tibi lilia plenis
Ecce ferunt nymphe calathis.tibi candida nais
Pallentes violas et ſumma papauera carpens
Narciſſum et florem iungit bene olentis anethi
Tum caſia atqz alijs intexens ſuauibus herbis
Mollia luteola pingit vacinia chalta
Ipſe ego cana legam tenera lanugine mala
Caſtaneaſqz nuces mea quas amaryllis amabat
Addam cerea pruna et honos erit huic quoqz pomo
Et vos o lauri carpam et te proxima myrte
Sic poſite quoniam ſuaues miſcetis odores

¶ Amplius vocans alexim corydon.pollicetur ei ruſtica munera ſcz flo
res et poma dicẽs O formoſe puer ades huc.i.adueni Ecce nymphe fe
runt tibi lilia plenis calathis.i.ſportis. Et candida nais.illa pulchra
nympha.carpens tibi pallẽtes violas et ſumma papauera.i.ſummita-
tes vel flores papauerum.iungit narciſſum.illuz florem.et iungit florem
anethi bene olentis Tum.i.et etiã nais intexens.i.componens ſertum ca-
ſia et alijs ſuauibus herbis.pingit.i.ornat mollia vacinia.illos flores lu
teola caltha.i.cũ illo rubro flore Ego ipſe legam.i.colligã.cana mala.i.
alba poma.tenera lanugine.i.q̃ hñt lanuginem Et legã caſtaneas nu-
ces quas mea amaryllis amabat. Addam.i.etiam dabo tibi pruna ce-

rea id eſt glauca ſicut cera vel mollia ſicut cera ꝛ bonos id eſt pulchritu
do erit q̄ꝫ.i.etiā huic pomo.i.pruno. Et o lauri etiā carpā vos.i.frangā
ramos de vobis.ꝛ o myrte tu arbor.proxima ſcꝫ lauris. carpam te. O
lauri ꝛ myrte poſite eſtis ſic q̄m miſcetis ſuaues odores Nympha dr̄
Nympha. puella aut virgo Etiā deas vocāt nymphas Calathus eſt vas vel ſpor
Calathus ta ꝛ eſt grecum Jn̄ calathiſcus.i.ſportula. Nais eſt nomen vni⁹ nym-
phe Uiola ē flos purpure⁹ een fyoele Narciſſus ē flos purpure⁹ p̄
Uiola narciſſ⁹ ter colorē ſil'is lilio Poete fabulāt̄ ꝙ fuit iuuenis pulcherrim⁹ q̄ feias
ſpnens capt⁹ ē tandē ſuiipi⁹ amore cū vidiſſet imaginē ſuā i fonte Un̄
tabeſcēs mutat⁹ ē in hūc florē Anethū eſt herba hortēſis ꝛ boni odoꝝ
Anethum. Caſia eſt q̄dā herba boni odoꝝ in ethiopia naſcēs Calta ē flos purpu
Caſia Calta reus ꝛ viole ſil'is,ſꝫ odore grauior ꝛ folioſior Luteus p̄ma ſylla lōga ē
Luteus idē qd̄ croceus.ꝛ fit a noīe lutū de quo infra dicet̄ Et a luteus fit luteo
Luteolus lus ſicut ab aure⁹ aureol⁹ Canus.i.alb⁹ vel griſe⁹ Lanugo ē tenera
Canus lanugo lana vt in herbis q̄buſdā.ꝛ p̄ma barba dr̄ lanugo. Jtē Mala cydonia
hn̄t lanuginē de q̄b⁹ hic intelligit̄. Nuces dn̄r fruct⁹ duro cortice vt
Nuces. inglandes auellane amygdale ꝛ caſtanee. Pomū eſt oīs fruct⁹ arboris
Pomum ſiue ſit mollis ſiue durus. Un̄ Pruna vocant̄ hic poma Cereus.i.de
Pruna Cere⁹. cera factus vt cerea imago. Accipitur pro mollis aut facilis. Horati-
us. Cereus in vitium flecti. Jtem Pruna dicuntur cerea.id eſt
Myrtus mollia.vel cerei coloris.id eſt glauca Myrtus arbor eſt teutonice
ſignificat gaghel

Ruſticus es coridon nec munera curat alexis
Nec ſi muneribus certes.concedet iolas
Eheu quid volui miſero mihi: floribus auſtrum
Perditus et liquidis immiſi fontibus apros
Quem fugis ah demens: habitarunt dij q̄ꝫ ſiluas
Dardaniuſq̄ꝫ paris.pallas quas condidit vrbes
Jpſa colat.nobis placeant ante omnia ſilue
Torua leena lupum ſequitur.lupus ipſe capellam
Florentem cythiſum ſequitur laſciua capella
Te corydon o alexi.trahit ſua quenq̄ꝫ voluptas.

¶ Coridon ſeipſum arguit ſtulticie ꝙ ſperauerit poſſe potiri alexide Et
alloq̄tur ſeipm̄ dicēs O coridon es ruſtic⁹ q̄ ſpernit̄ ſp ab vrbano.tale
xis non curat munera. Et ſi certes muneribus id eſt ſi labores eum ſu-
perare donis.iolas ille vir non concedet.i.pmittet tibi hoc Deīn̄ coridō
indignat̄ ſibi ꝙ ſpem ſuā ipe ſuſtulerit dicēs Eheu q̄d.volui mihi miſe

ro facere: Ego pditus immiſi auſtꝝ floribus et immiſi apros liquidis fontibus id ē voluptatē meaȝ ipſe peruerti ſicut auſter flores corrūpit et apri fontes perturbāt et cenoſos faciunt. Tunc alexim rurſus alloquitur Ah demens id eſt o ſtulte quem fugis id eſt quare fugis a me. Quoq; id eſt etiam dij habitarūt ſiluas id eſt habitauerunt in ſiluis Et paris dardani⁹ id eſt de regia ſtirpe dardani habitauit etiam ſiluas. Quas vrbes pallas condidit. eas ipſa colat id eſt habitet. Silue placeant nobis ante omnia id eſt pre omnibus locis. Deinde oſtendit varios eſſe affectus animantium dicens. Torua leena ſequitur lupum. lu p⁹ ipe ſequit᷑ Capellā O alexi coridon ſequit᷑ te Quenq; ſua voluptas trahit Auſter ē ventus flans a meridie qui pluuias ꝛ tempeſtates ī ducit quibus flores corrūpunt᷑ Eſt ergo tropica locutio Immiſi floribus auſtrum et fontib⁹ apros quia aliud ſignificat q̄ṽba ſonāt vt dictuȝ eſt. Dardanus fuit primus rex troie Unde dardanius id ē troianus vel de ſtirpe dardani Paris erat fili⁹ p̄ami regis troie et hecube regine Quem cum mater in vtero haberet. ſomniauit q̄ ardentem facem geſtaret. Quare territus rex infantem iuſſit exponi vel proijci Sȝ inuentus a paſtore fuit educatus in ſilua Tandem a patre cognitus ꝛ receptus fuit. Pallas filia iouis dea ſapientie et artium dicitur et vrbes condidiſſe fertur. Toruus id eſt terribilis. Leena eſt femina leonis. Legitur etiam lea apud Ouidium. Ipſe fuit rapide preda cruenta lee Sed meli⁹ leena. ſicut a draco dracena: Nota q̄ hic Torua leena ꝛc̄. eſt exornatio rhetorica q̄ dicit᷑ gradatio O alexi hic o corripit᷑ ꝑter ſequentē vocalē. nam naturaliter producitur o.

Auſter

Dardanus

Paris

Pallas

Toru⁹ Leena

Lea

Aſpice aratra iugo referunt ſuſpenſa iuuenci.
Et ſol creſcentes decedens duplicat vmbras.
Me tamen vrit amor: quis em̄ modus adſit amori:
Ah corydon corydon que te dementia cepit:
Semiputata tibi frondoſa vitis in vlmo eſt.
Quin tu aliquid ſaltem potius quoꝝ indiget vſus
Viminibus molliq; paras detexere iunco:
Inuenies alium ſi te hic faſtidit alexis.

¶ Nunc corydon oſtēdit vehementiā amoris ſui cui nullus ineſt mod⁹. Aſpice iuuēci referūt aratra ſuſpenſa iugo id eſt ad iugū. Et ſol decedēs duplicat vmbras creſcētes Tamē amor adhuc vrit me Quis em̄ modus aſſit amori. q̄ſi diceret null⁹ Tandē corydō ſeipm̄ arguit demētie q̄ relictis negocijs amori vacet Aut certe reb⁹ agendis amorē vult expellē qđ Ouidi. docet Ocia ſi tollas periere cupinis arcus ꝛc̄ O cory

don que demẽtia cepit te. Uitis ſemiputata .i. ꝑ media ꝑte putata. eſt
tibi in frondoſa vlmo. Quin .i. cur non tu potius paras detexere .i. cō=
ponere aliquid eoꝝ vſus .i. vtilitas indiget. Paras inquā detexere aliqͥd
vimib⁹ ꝛ molli iunco Inuenies aliū aīcū ſi hic alexis faſtidit .i. ꝯtēnit te
Juuenci Ouidi⁹ Succeſſore nouo pellit͛ oīs amor Juuenci ſunt iuuenes tau
Jugū. Putare ri Jugum eſt illud qđ boues hn̄t circum collū qn̄ arant Putare eſt
Frondoſus. purgare ꝛ abſcindere ſuperflua in vitibus ꝛ alijs arborib⁹ Frōdoſus .i.
Quin plenus frondib⁹ Quin qn̄ iungit͛ indicatiuo ꝟbo ſ͛t cur nō Plautus
Quin tu reſpondes huic Stati⁹. Quin fugitis dum tuta via eſt Etiā
ſ͛t dan. ꝛ tunc hꝫ ꝯiunctiuū ꝟbū. Terē. Nō dubiū eſt quin vxorem no
lit filius Uimen eſt tenax virga qua ligatur aliquid vel texitur.
Faſtidire eſt cum faſtidio ſpernere.

Ecloga tercia Collocutores Menal=cas ꝛ Dametas emuli ꝯcertātes. ꝛ Pa=lemon iudex

Menalcas

D Ic mihi dameta cuium pecus. an melibei
Dametas. Non. verꝫ egonis. nuꝑ mihi tradidit egon.
Melibeus. Infoelix o ſemper ouis pecus. ipſe neeram
Dum fouet. ac ne me ſibi preferat illa veretur:
Hic alienus ouis cuſtos bis mulget in hora
Et pecori ſuccus et lac ſubducitur agnis

Inducunt͛ hac ecloga duo paſtores inimici grauiter alter alteri cōui
ciantes ꝛ tandem concertantes iudice palemone qui forte interuenit.
Menalcas igitur videns Dametam. paſcere pecus interrogat ſic O da
meta dic mihi cuium eſt hoc pecus. id eſt ad quem pertinent iſte oues:
an eſt pecus melibei. Reſpondet dametas. Non eſt melibei. verum. id
eſt ſed. eſt egonis. illius viri. Nam egon tradidit id eſt cuſtodiendum
dedit mihi. nuper id eſt iam breuiter Tunc indignando dicit menalcas
O ouis ſemper infelix pecus Dum ipſe egon fouet neeram id eſt ample
ctitur illam feminam ꝛ ipſa veretur ne illa preferat me ſibi. hic alienus
cuſtos ſcꝫ dametas mulget oues bis in hora id eſt ſepius Et ſuccus ſub
ducitur id aufertur. pecori id eſt ouibus. ꝛ lac ſubducitur agnis. quia ni
Cuius hil relinquitur eis ſugendum. Cuius cuia cuium ſignificat ad quem
pertinens. Terentius. Cuium puerum hic appoſuiſti. Idem. Ipſa vir
Trado Pecus go cuia eſt. Trado a trans ꝛ do. ꝛ ſignificat alicui do. Pecus eſt om
ne animal brutum ꝛ domitum. Et neutro genere ſepe eſt collectiuum
Ne ſignificans gregem. Ne poſt verba timēdi nō negat ſꝫ poti⁹ affirmat
Succus Plau. Metuo ne ſero veniā .i. metuo ꝙ ſero veniā Succus ē natura

lis humor quo corpus fouetur Subducere eſt clam tollere. Martialis Subduxit mappas quattuor hermogenes. Etiã ē ſurſuz vł in terrã ducere: vt in p̃mo ene. Quaſſatã vẽtis liceat ſubducere claſſem. Subducere

Parcius iſta viris tamen obijcienda memento — Dametas.
Nouimus et qui te: tranſuerſa tuentibus hircis:
Et quo (ſed faciles nymphe riſere) ſacello
Tum credo cum me arbuſtum videre miconis — Melibeus.
Atq; mala vites incidere falce nouellas.
Aut hic ad veteres fagos cum daphnidis arcum — Dametas.
Fregiſti et calamos. que tu peruerſe menalca
Et cum vidiſti puero donata dolebas
Et ſi non aliqua nocuiſſes: mortuus eſſes.

¶ Dametas accuſatus furti reſpõdet O menalca memẽto tñ iſta crimia parci⁹, obijciẽda viris ſcz qui vindicaẽ poterũt. Nouimus ⁊ ē id etiã qui corruperũt te hirtis tuentibus trãſuerſa id eſt videntibus oblique et nolẽtibus aſpicere vrãm turpitudinẽ Et nouimus in quo ſacello ſcz fecerint hoc. Sed. nymphe que colebãtur in ſacello: faciles id ē clementes: riſere id ē veniã vobis dederunt. Tũc reſpõdens menalcas non aperte refellit obiectum ſed aliud crimen affert, quaſi di. tam verũ eſt illud q̃z iſtud. Credo q̄ nymphe riſerunt. tum id tunc. cũ viderũt me incidere id ē q̄ ego incidi arbuſtum miconis. illius hominis atq; cum viderunt me incidere nouellas vites mala falce. Deinde dametas obijcit ei aliud crimen dicens. Aut nymphe riſerunt hic ad veteres fagos cum fregiſti arcum et calamos id eſt ſagittas daphnidis. Que predicta cum tu peruerſe menalca vidiſti donata eſſe puero id eſt daphnidi dolebas, id ē inuidebas Et ſi nõ nocuiſſes illi puero aliqua. ſubaudi, ratione mortuus eſſes id eſt occiſus ¶ Parcius. Seruius putat hic diſtinguendum ſed melius coniungitur vt nos fecimus autore. Chriſtophoro. Parcius eſt aduerbium comparatiuum et ponitur pro minus. Obijcere eſt contra aliquem proijcere. In ſexta eneide. Melle ſoporatam et medicatis frigoribus offam. Obijcit Etiam ſignificat accuſo Unde ſaluſtius. Que ſi falſo tibi obijcio refelle. Jſt neet vvaer datick v ouer ſegghe ſegget daer teghen Trãſuerſa eſt nomẽ hic poſitũ pro aduerbio cauſa metri Nouimus et qui Hic verbũ turpe tacetur cauſa verecũdie. Hoc enim dicit. Tu qui muliebria paſſus es noli viros reprehendere. Sacellum quaſi paruum ſacrum id eſt paruum templũ quod vulgo dicitur capella Falx eſt ferramentum quo aliquid amputatur aut ſecatur. vt falx meſſoria. falx putatoria ⁊c̃.

Parcius

Obijcere

Tranſuerſa

Menal. Quid domini facient: audent cum talia fures
Non ego te vidi damonis peſſime caprum
Excipere inſidijs: multum latrante lycisca
Cumq; ego clamarem. quo nunc ſe proripit ille
Titire coge pecus: tu poſt carecta latebas
Dametas. An mihi cantando victus non redderet ille
Quem mea carminibus meruiſſet fiſtula caprum.
Si neſcis. meus ille caper fuit. et mihi damon
Ipſe fatebatur. ſed reddere poſſe negabat.

¶ Menalcas irritatus pdictis v̾bis damete. probat eum feciſſe furtũ dicens. Quid domini facient cum fures audent dicere talia O peſſime none ego vidi te excipere id eſt q tu accepiſti. inſidijs id eſt clam per inſidias caprum damonis. illius viri. lyciſca id eſt cane latrante. multum. Cumq; id eſt ⁊ cum ego clamarem ad te. quo ille nunc proripit ſe id eſt quo ille currit O tityre coge pecus id eſt congrega pecudes. tu latebas poſt carecta id eſt in dumis. Deinde dametas excuſat ſe dicens. An ille damon victus mihi a me cantando. non redderet id eſt ſolueret caprum quem mea phiſtula meruiſſet carminibus Si neſcis ſcꝫ eam rem ille caper fuit meus. ⁊ ipſe damon fatebatur id eſt concedebat mihi. ſed negabat poſſe reddere id eſt dicebat ſe non poſſe mihi eum tradere

Caper — Caper eſt hircus id eſt mas caprarum. ſed proprie caſtratus hircus Martialis. Dum iugulas hircum factus es ipſe caper Raro tamen tenetur iſta differẽtia.

Excipere — Excipere quandoq; ſignificat ex alijs capere Quandoq; ſignificat id quod accipere. Etiam ſignificat capere. vt hic. Item ponitur p reſpondere

Lycisca. — Lyciſca dicitur canis natus ex lupo ⁊ cane: a lycos qd̾ eſt lupus ⁊ ſcylax canis

proripe. carectũ — Proripere eſt procul rapere ⁊ fugere Carectum eſt vbi multe ſtant carices.

Carex. — Nam carex eſt longum ⁊ aſperum gramen. In georgi. Et carice paſtus acuta.

Nego — Negare eſt non concedere ⁊ eſt in verbis ⁊ factis In v̾bis Terẽtius Ipſe non negabit. In factis Sene. Pars beneficij eſt cito negare quod petitur.

Menalcas Cantando tu illum: aut vnq̃ tibi phyſtula cera
Iuncta fuit: non tu in triuijs indocte ſolebas
Stridenti miſerum ſtipula diſperdere carmen
Dametas. Vis ergo inter nos quid poſſit vterq; viciſſim
Experiamur: ego hanc vitulam (ne forte recuſes)
Bis venit ad mulctram, binos alit vbere foetus)

Depono. tu dic mecum quo pignore certes

¶ Menalcas volens Dametā accuſare mēdacij dr̄ interrogando. Tu viciſti illū ſcʒ damonē cantando. aut vnq̄ꝫ fuit tibi phyſtula iuncta cera .i. in qua plures calami erāt ꝯpacti ꝑ cerā. Nōne tu indocte ſolebas diſperdere vel diſpergere miſeꝝ carmē in triuijs ſtridēti .i. male ſonāte ſtipula .i. phyſtula facta de ſtipula. Tūc dametas vt probat ſe ſuperaſſe damonē dr̄. etiā tecū audeo certare. Ergo vis vt experiamur inter nos viciſſim .i. ꝑ vices. q̄d vterq̄ꝫ nr̄m poſſit .i. vter alteꝝ ſuperare poſſit cantando Ego depono .i. pignus do hanc vitulā. Ne forte recuſes .i. ſpernas eā. hec vitula venit bis ad mulctram .i. vt mulgeaẗ. ⁊ alit vbere ſuo binos fetus .i. duos vitulos. Tu dic quo pignore certes .i. certare velis mecū .i. q̄d tu deponis. Cantādo tu illū Hec oratio eſt impfecta q2 deficit ꝟbū. qd̄ fit vt exꝓmaẗ ira loquētis Nā irati loquūtur imꝑfecte ⁊ ſepe interrogant vt facit hic menalcas. Triuiū eſt via publica quo tres vie ꝯueniūt Iuuena. Quocumq̄ꝫ in triuio cuicumq̄ꝫ eſt obuia narrat — Triuium
Stipula eſt culmus frumēti aut leguminis vt ſtipula ſiliginis. teuto. rogghē ſtroe Stipula fabalis bonen ſtroe — Stipula
Uiciſſim ẜt ꝑ vices. vt cātem⁹ viciſſim — Uiciſſim
Uitula ꝓpe ē pulla vacce. ſ3 hic poniẗ ꝑ iuuenili vacca Nā vitula n̄ mulgeẗ. Mulctra ē actio mulgēdi ꝉ mulſio. Mulctrare āt vaſi q̄ mulgeẗ. — Uitula, mulctra. mulctraē
Deponē hic ẜt beſittē. qd̄ faciūt ꝯcertare volētes; — Depono

De grege non auſim quicq̄ꝫ deponere tecum — Maual.
Eſt mihi namq̄ꝫ domi pater. eſt iniuſta nouerca
Biſq̄ꝫ die numerant ambo pecus. alter et hedos
Uerum id quod multo tute ipſe fatebere maius
Inſanire libet. quoniam tibi pocula ponam
Fagina celatum diuini opus alcimedontis
Lenta quibus torno facili ſuperaddita vitis
Diffuſos hedera veſtit pallente corimbos
In medio duo ſigna: conon et quis fuit alter
Deſcripſit radio totum qui gentibus orbem
Tempora que meſſor que curuus arator haberet
Nec dum illis labra admoui ſed condita ſeruo

¶ Reſpōdet menalcas ſe nō audere pec⁹ deponere ſ3 pocula ꝓcioſa Nā auſim deponere tecū quicq̄ꝫ de grege. Nā pater eſt mihi domi ⁊ iniuſta nouerca ē mihi. Et ambo ſcʒ pater ⁊ nouerca nūerant pec⁹ .i. pecora bis in die, ⁊ alter eoꝝ etiā numerat hedos. Ueꝝ .i. ſed ponam tecum quod

tute ipſe fateberis eſſe multo maius.i.p̄cioſus. Libet mihi inſanire.i.
inſane agere.q̄m ponam tibi fagina pocula i.vaſa potoria facta de fago
q̄ ſunt celatum.i.ſculptum opus diuini alcimedontis.i.illius artificis
Quibus poculis lenta vitis ſupaddita.i.ad ſculpta.facili torno.i.tali
inſtrumēto.veſtit.i.ornat diffuſos corymbos pallente hedera Duo ſig
na.i.due imagines ſunt ſculpte in medio poculoꝝ.ſcʒ conon.i.imago il
lius p̄ncipis.ꝛ quis fuit alter ſcʒ inſculptus Qui deſcripſit gētibus to
tum orbem radio.i.virga geometrica. Et deſcripſit q̄ tpa meſſor habe
ret.ꝛ q̄ tpa curuus arator haberet.i.quo tpe metendū ſit.ꝛ quo tpe ſit
arandū. Ego necdum.i.nō adhuc admoui labra mea illis poculis ſed
ſeruo ipſa ꝯdita.i.abſcondita Nouerca ſt een ſtyef moeder Tute.i.
Nouerca Tute tuipſe. Terenti⁹. Tute mirabere. Addiẜ tn̄ etiā ipſe vt hic ꝛ apud Te
rentiū. Quamobrē id tuteipſe nō facis Poculū d̓r vas potoriū.i.q
Poculum quo potaẜ. Inde pocillū.i.paruū poculū Tornus eſt ferramentū acutū
Pocillū torn⁹ quo ſculpiẜ lignū Hedera eſt herba q̄dam eyloef. Corimbi ſunt vue
Hedera corim- hederaꝝ Conon fuit clarus dux athenieſis Alter fuit conon egregius
bus Conon. mathematicus vel aſtronom⁹.de quo hic fit mētio Radius eſt ſtipes
Radius qua mathematici faciūt lineas in puluere Etiā ē lignū q̄ equaẜ mod⁹
Itē quo textores vtunẜ Radij etiā ſūt ſtipites rotaꝝ ꝛ emiſſiōes ſolis.

Et nob idē alcymedon duo pocula fecit. Dam.
Et molli circum eſt anſas amplexus acantho
Orpheaqꝫ in medio poſuit ſiluaſqꝫ ſequentes
Necdum illis labra admoui ſed condita ſeruo
Si ad vitulam ſpectes nihil eſt qd̓ pocula laudes.

¶ Dametas ait etiā ſe habere talia pocula ſʒ nō eſſe ꝯparanda vitule.
Et.i.etiā idem alcymedon fecit nobis duo pocula. Et circumamplex⁹
eſt.i.circumdedit anſas.i.aures poculoꝝ.molli acantho.illa herba.id ē
ſculpſit acanthū circum anſas. Et ipſe poſuit orphea.i.imaginē illi⁹ va
tis in medio poculoꝝ ꝛ ſiluas ſequētes.i.q̄ ſequebanẜ orphea canentem
Si ſpectes ad vitulā.i.ſi bene ꝯſideres vitulā meā quā volo deponere.
nihil eſt q̄ laudes pocula.q꞉ nō ſunt laudabilia reſpectu vitule. Anſa
Anſa. eſt circulus quo teneẜ amphora vel ſporta vel olla.teu.een oor of han
acāth⁹. orphe⁹ ghe of rynck Acanthus eſt frutex q̄dam ſp̄ frondens Orpheus va
tus vates in thracia.ꝛ muſicus q̄ dulcedine carminis d̓r ſiluas ꝛ feras
mouiſſe vt eū ſequerenẜ Horatius in arte. Silueſtres hoīes ſacer inter
preſqꝫ deorum. Cedibus ꝛ victu fedo deterruit orpheus Dictus ob hoc
lenire tigres rapidoſqꝫ leones.

Nuncqꝫ hodie effugies veniā q̄cunqꝫ vocaris Me.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Audiat hec tm̄ vel qui venit: ecce palemon
Efficiam poſthac ne quenq̄z voce laceſſas
Quin age ſi quid habes in me mora non erit vlla Dametas.
Nec quenq̄z fugio. tantum vicine palemon
Senſibus hec imis (res eſt non parua) reponas.

¶ Nunq̄z. i. nequaq̄z effugies hodie a certamie. veniā quocūq̄z vocarī
ꝑ vocauerī id eſt deponā tecū aliqđ pc⁹ Efficiā ne laceſſas i. ꝓuoces ad
certamen. quenq̄z. i. aliquē poſthac. i. poſt hunc diē. Uel. i. etiā ille qui
venit ſcʒ palemon audiat hec ſcʒ noſtra carmina tantū. i. ſolum. Tunc
reſpondet dametas Quin. i. immo age ſi quid habes. i. potes Non vlla
mora erit in me. nec fugio quenq̄z. i. ꝓpter aliquem O palemon vicine
id eſt qui es mihi vicinus. tm̄ reponas hec imis ſenſibus. i. attende dili
genter. q2 ē nō parua res Nunq̄z licet ꝓprie ſcʒ nullo tpe. tm̄ qn̄q̄z ſim Nunq̄z.
pliciter negat 7 ponit ꝑ non vel nequaq̄z vt hic Ita apud Terentium
Nunq̄z hercule hodie iſtuc ego ↄmittam tibi Effugere ē fugēdo eua Effugere
dere. Seneca. Mortē nō effugit etiā qui diſtulit Laceſſere ē irritare Laceſſo.
vel prouocare Mora dicit expectatio vel protractio tpis In me mo- Mora
ria non erit vlla. i. ego ſum paratus Senſus ſunt duplices. exteriores Senſus
7 interiores. Exteriores ſunt viſus. auditus. guſtus. olfactus. 7 tactus
Interiores ſūt ſenſus cōis. imagiātio. phātaſia. exiſtimatio 7 memoria
Itē ratio 7 intellectus. etiā dicunt ſenſus imi. i. ꝓfundi vt hic

Dicite quando quidē in molli cōſedimus herba Palemon:
Et nunc omnis ager nunc omnis parturit arbos
Nunc frondent ſilue nunc formoſiſſimus annus
Incipe dameta. tu deinde ſequere menalca
Alternis dicetis. amant alterna camene

¶ Hec ſunt verba Palemonis arbitri. O menalca 7 dameta dicite id
eſt cantate quandoquidem id eſt quoniam conſedimus in molli herba
Et omnis ager parturit id eſt conatur parere nunc. 7 omnis arbos
parturit nunc. Silue frondent nunc 7 annus eſt nunc formoſiſſimus
O dameta incipe canere. tu menalca ſequeris deinde. id eſt canes poſtea
Dicetis alternis ſubaudi carminibus. Camene. id eſt muſe amant al-
terna ſcilicet carmina id eſt que dicuntur per vices. Herba dicitur Herba
quicquid e terra naſcitur quod non eſt arbor. Arbos eſt id quod Arbos.
arbor nā veteres ſepe ponebant s pro r. vt honos. labos. colos. odos; ꝓ
labor honor color Parturio ē conor parere. ſicut eſurio conor edere Parturio
Ponit etiā ꝑturio ꝓ pario Camene ſunt muſe a cantu vel carmie dcē Camene.

Dametas. Ab ioue principium muſe. iouis omnia plena
Ille colit terras. illi mea carmina cure
Menalcas Et me phoebus amat. phoebo ſua ſemper apud me
Munera ſunt. lauriq̧ et ſuaue rubens hyacinthus.

¶ Hic incipiũt canere dametas ⁊ menalcas. vterq̧ duos ꝟſus. Dicat ergo dametas O muſe ꝑncipiũ ſit nobis a ioue. i. deo. Oĩa ſunt plena iouis. i. dei. Ille deus colit. i. curat terras. ⁊ mea carmina ſunt illi cure.
Amebeũ carmẽ Tũc menalcas ait Et phebus amat me. phebo ſua munera ſunt ſp apd̃ me ſcȝ lauri ⁊ hiacinthus rubens ſuaue. i. ſuauiter Nota ꝙ iſtud gen⁹ carminis in quo viciſſim canit᷑ vocat᷑ amebeũ In quo ꝑs rñdentis ē difficilior. Nam oportet vt dicat aut maiora q̄ȝ ꝑor aut ꝯtraria
Juppiter Juppit᷑ iouis eſt planeta q̄dã. ſȝ poete accipiũt ꝑ ſummo deo
Phoebus Phoebus iouis ⁊ latone fili⁹. alio noĩe apollo habet᷑ a poetis deus ſapiẽ ⁊ preſes muſaꝝ
Daphne Hic dilexit daphnem ꝟginẽ quã cũ pſequeret᷑ ꝯuerſa fuit in lauꝝ. Vñ
Hyacinthus pheb⁹ amat illã arborẽ Etiã dilexit hyacĩthũ pueꝝ quẽ diſco necatũ mutauit in florẽ ſui noĩs Eſt eñ hyacinth⁹ flos ruber Itẽ q̄dam gemma.

Dametas Malo me galathea petit laſciua puella
Menalcas Et fugit ad ſalices et ſe cupit ante videri
At mihi ſeſe offert vltro meus ignis amyntas
Notior vt iam ſit canibus non delia noſtris.

¶ Laſciua puella galathea petit me malo. i. iactat in me malũ Et fugit ad ſalices ſcȝ ne eam referiã. ⁊ cupit ſe videri añ. i. pri⁹ q̄ȝ lateat. At. i. ſȝ amyntas. ille hõ. meus ignis. i. amic⁹: offert ſe mihi. i. venit ad me. vltro. i. ſua ſponte Vt delia illa feĩa nõ ſit notior nr̃is canib⁹ q̄ȝ amyntas
Peto Peto cũ abltõ eſt quaſi pſequi. vt Iſte petijt me cultro vel bacilo. i. vo
laſciu⁹ laſciuia. luit me ꝑcutere Laſciuus. i. petulans ⁊ libidinoſus Laſciuia petulã
Vltro Delia. tia libido Vltro ẽt ꝑ ſe vel ſponte Iñ vltrone⁹. i. ſpõtane⁹ Delia dĩ diana dea venatõis ab inſula delo. ſȝ hic eſt nomẽ mulieris potius

Dametas Parta mee veneri ſunt munera namq̧ notaui
Ipſe locum aerie quo congeſſere palumbes
Menalcas. Quot potui: puero ſilueſtri ex arbore lecta
Aurea mala decem miſi. cras altera mittam

¶ Munera ſunt parta id eſt inuenta mee veneri. id eſt amice Namq̧ ego ipſe notaui locum quo loco aerie palumbes congeſſere. id eſt nidum fecerunt. Miſi puero decem aurea mala lecta. id eſt collecta ex ſilueſtri arbore. quot id eſt q̄ȝ multa potui ſcȝ colligere. Mittam cras altera ſcȝ
Venus mala. id eſt alteram partem malorũ. Venus dicit᷑ a poetis dea volup

tatum ꝛ amorum. ꝛ quandoqꝫ ponitur pro voluptate ꝛ pro libidine
Item pro amica. vt hic Congero ſignificat comporto vel congrego
Tibullus Diuitias alius fuluo ſibi congerat auro Item aues quando
nidificant congerunt ligna. Aerie dicuntur aues eo ꝙ in aere com- Congero.
morantur. Quot totiꝰ. ꝛc. Iſti verſus intelliguntur ꝙ poeta ſcripſe- Aerius
rit in honorem ceſaris decem eclogas bucolicas. ꝛ poſtea ſcripturus ſit
alia Mala autem aurea id eſt coloris aurei.

O quoties et que nobis galathea loquuta eſt Dametas
Partem aliquam venti diuum referatis ad aures
Quid prodes ꝙ me ipſe aīo non ſpernis aminta Menalcas
Si dum tu ſectaris apros ego retia ſeruo.

O quoties id eſt q̄ꝫ ſepe ꝛ que verba galathea locuta eſt nobis. O ve
ti referatis aliquam partem verborum eius ad aures diuum id eſt di-
uorum. O amynta quid prodeſt ꝙ tuipſe non ſpernis me animo. id ē
ꝙ amas me. ſi ego ſeruo retia dum tu ſectaris id eſt perſequeris apros
Hoc eſt ſi diſiungimur. Quoties ꝛ toties ſine n ſcribenda ſunt ſicut
milites ꝛ centies autore capro Non ſpernis hic eſt liptote quia intelli- Quoties
git. valde amas. Sector eſt frequentatiuum a ſequor. vnde ꝛ inſec-
tor ꝛ aſſector. ꝛc. Sector.

Phillida mitte mihi meus eſt natalis iola Dametas.
Cum faciam vitula pro frugibus: ipſe venito.
Phillida amo ante alias nam me diſcedere fleuit Menalcas
Et longum formoſe vale val inquit iola

O iola mitte mihi phyllida. i. illam mulierem. quia eſt natalis meꝰ
Cum faciam vitula id eſt ſacrificabo vitulam pro frugibus id eſt prop-
ter fruges. tuipſe venito. Ego amo phyllida ante alias id eſt plus q̄ꝫ a-
lias mulieres. quia fleuit me diſcedere id eſt ꝙ ego diſcederem. Et ipſa
inquit o formoſe vale longum id eſt longo tempore. o iola vale Phylli
da eſt grecus accūs a nōie phillis phillidis Natalis eſt dies quo quis
natus eſt Ponitur etiā adiectiue. vt natalis dies. natalis hora Facere Natalis
ponitur pro ſacrificare ꝛ tunc iungitur ei ablatiuus vt hic. Iolas ē hic Facere
nomen viri. ꝛ quidam putant eſſe menalcam. Vale inquit iola. Vale
hic corripit e propter vocalem ſequentem. ꝛ non eſt ſynalepha ſed ſcan-
ditur integre vocalis ante vocalem

Triſte lupus ſtabulis. maturis frugibus imber Dametas.
Arboribus venti. nobis amaryllidis ire
Dulce ſatis humor. depulſis arbutus hedis Menalcas

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Lenta ſalix feto pecori. mihi ſolus amyntas

¶ Lupus eſt triſte id eſt triſticia vel triſtis res. ſtabulis i. pecoribus.
Imber eſt triſte maturis frugibus Venti ſunt triſte arboris Ire ama-
ryllidis ſunt triſte nobis. Humor eſt dulce. i. dulcedo. ſatis. i. ſeminibꝰ
ſeminatis Arbutus eſt dulce hedis depulſis a lacte Lenta ſalix eſt dul-
ce foeto pecori. i. ouibus grauidis. Solus amyntas eſt dulce mihi.

Triſte Lupus ¶ Nota ꝙ triſte ⁊ dulce ponunt͛ hic ſubſtãtiue vel ꝓ ſubſtãtiuis. vt e-
tiã in eneide. Variũ ⁊ mutabile ſp̄ femina. Itẽ in pſalmo Bonũ mihi

Imber. Satũ. lex oris tui. i. bona res Imber eſt oĩs humor ⁊ p̄cipue pluuia. Satũ
dicit͛ qđ ſeminatũ eſt. Ouidius Et ſata cum multo fenore reddet ager

Arbutus Et fit a verbo ſero Arbutus eſt q̄dam ſilueſtris arbor hñs rubra ſed du-
ra poma q̄ toto naſcunt͛ anno. Nam aliis maturis alia ſubnaſcunt͛. et

Vnedo ſimul hꝫ flores ⁊ fructus. Vocatur etiã vnedo.

Pollio amat noſtram quamuis ſit ruſtica muſam
Pierides vitulam lectori paſcite veſtro
Pollio et ipſe facit noua carmina. paſcite taurum
Iam cornu petat et pedibus qui ſpargat arenam

¶ Pollio amat noſtrã muſam. i. carmen. q̄uis ſit ruſticã. i. de ruſticis
rebus. O pierides. i. o muſe paſcite vitulã veſtro lectori. i. q̄ ſacrificetur
pollioni. Et id eſt etiã ipſe pollio facit carmina noua. i. mirãda O pie-
rides paſcite pollioni taurꝫ. qui iam petat cornu. i. trudere poſſit corni-

Pollio bus ⁊ q̄ ſpargat arenam pedibus. i. fortis ⁊ pugnax ſit Pollio fuit q̄-
dam nobilis romanus ⁊ doctus. nam ⁊ hiſtorias ſcripſit ⁊ tragedias.

Petere. Cornu De hoc etiã in ecloga ſequẽti Taurus d͛r petere cornu cũ iratus inua-
dit aliquẽ. Itẽ tauri pugnaturi ſolent arenã ſpargere. vt in georgicis.

Pierides Et ſparſa ad pugnam proludit arena Pierides dn̄r muſe poetice vel
a filiabus pieri quas canendo vicerunt. vel a pierio mõte macedonie v-
bi nate ſunt In ſingulari d͛r pieris pieridos.

Qui te pollio amat: veniat quo te q̄ꝫ gaudet
Mella fluant illi ferat et rubus aſper amomum.
Qui bauium non odit amet tua carmina meui
Atq̄ꝫ idem iungat vulpes et mulgeat hircos

¶ O pollio qui. id eſt quicunq̄ꝫ amat te veniat illuc quo gaudet te veni-
ſſe ſcilicet ad amiciciam ceſaris ⁊ ad honores. Mella fluant id eſt vo-
luptates abundent illi. ⁊ aſper rubus ferat illi amomum. id ẽ odores. O
meui qui id eſt quicunq̄ꝫ non odit bauium illum virum malum. is a-
met tua carmina. atq̄ꝫ idem homo iungat. i. copulet vulpes. ⁊ mulgeat

Amomum hircos. quod eſt inſipientium Amomum eſt frutex quidam ſimi-

lis viti. altitudine palmi proferens vuas p̄ciosas. Naſcit̄ optimum in india ⁊ armenia Aliud in media ⁊ ponto Cinnamomū vel cinnamū eſt alius frutex odoratus q̄ naſcit̄ in ethiopia. autore plinio Rubus ē ſpinoſus frutex cui ꝟgulata ⁊ mora rubent Bauius ⁊ Meuius erāt tp̄ibus Auguſti poete maliuoli ⁊ inimici ꝟgilio Quare ꝟgilius eos vꝫ hanc deridet dicēs Si quis eſt q̄ non odit bauiū. is amet meuiū. Et qꝛ ſtultū eſt amare malos. ideo ſubdit. q̄ amat illū iungat etiā vulpes. i. colliget ad currū qđ etiā ſtultū eſt ⁊ mulgeat hircos qđ ꝯtra naturā qꝛ hircus mas eſt caprarꝫ Cū aliquis ſtulte qđ agit poſſumus dicere Ille mulget hircū. Et eſt aſtyſmos. i. vrbanitas loquēdi

Cinnamomuꝫ. Rubus. Bauiꝰ ⁊ Meuiꝰ

⁊ Mulget hircū Aſtyſmos

Qui legitis flores et humi naſcentia fraga — Dametas.
Frigidꝰ (o pueri fugite hinc) latet anguis in herba
Parcite oues nimium p̄cedere. nō bene ripe — Menalcas
Creditur. ipſe aries etiam nunc vellera ſiccat

¶ O pueri q̄ legitis flores ⁊ fraga naſcētia humi. fugite hinc. qꝛ frigidus anguis latet in herba. O vos oues parcite. i. nolite p̄cedere nimiuꝫ ſcꝫ ꝓpe aquam. Non bene credit̄ ripe. i. tutum ſtare in ripa. qꝛ ipſe aries ſiccat ſua vellera. i. incidit in aquā. ideo multo facilius oues poſſunt incidere Hi ꝟſus allegorice intelligunt̄ de mātuanis quos monet poeta vt caueant ſibi a militibus q̄ ſunt ſicut angues. Deinde monet eos vt nō exponant ſe periculo reſiſtendo militibus q̄ eos poſſunt occidere Nā ipſe aries. i. ꝟgilius reſiſtens centurioni q̄ occupabat agrū eius ꝓpe fuiſſet occiſus niſi fugiſſet in aquā. Fraga ſunt mora pentaphyli que eſt herba breuis a numero folioꝝ ſic dicta Nam ⁊ latine vocat̄ quinq̄ folium Anguis eſt ſpecies ſerpentis Seruius ſcripſit angues aquarū eſſe ſerpentes Angues cū ſenio grauantur per aſpera loca ſerpunt ⁊ pellem detrahunt. Ouidius. Anguibus exuitur veteri cū pelle vetuſtas Frigidus ponitur pro noxius ¶ Ripa eſt terra proxima fluuio. Aries eſt mas ouium q̄ cum caſtratus eſt vocatur veruex

Fraga. Pentaphylum. Anguis.

Frigidꝰ. Ripa Aries Veruex

Tityre paſcentes a flumine reijce capellas — Dametas
Ipſe: vbi tempus erit: oēs in fonte lauabo
Cogite oues pueri. ſi lac preceperit eſtus — Menalcas
Vt nuper: fruſtra preſſabimus vbera palmis

¶ O tityre reijce id eſt repelle a flumine capellas paſcentes id eſt que paſcuntur. Ego ipſe lauabo omnes in fonte vbi id eſt quando tempus lauandi erit. O puer cogite id eſt congregate oues in ouile. Nam ſi eſtus preceperit id eſt ante acceperit lac ſicut nuper ſcilicet precepit. fruſtra preſſabimus vbera palmis. id eſt fruſtra mulgebimus lacte ſiccato.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Reijcere ¶ Reijcere eſt retrorſum iacere vel repellere Et eſt reijce proceleuma-
Precipere ticus pes qui conſtat quattuor breuibus ſyllabis. Precipere quandoqꝫ
eſt iubere. quandoqꝫ docere. ſed hic ſignificat ante capere vel preoccupa-
re. vt etiam in ſexto eneidos. Omnia precepi atqꝫ animo mecum ante
P̄ſſare. palma. peregi. Preſſare eſt etiam frequentatiuum a premo. Palma eſt ar-
bor quedam precipua in ſyria. Ponitur pro victoria. ⁊ pro latitudine
manuum vel pedum. Unde palmipedes dicuntur aues que latos ha-
bent pedes vt anſeres ⁊ anates

Dametas. **Eheu q̄ꝫ pingui macer eſt mihi taurus in aruo**
Idem amor exitium eſt pecori pecoriſqꝫ mgrō
Menalcas **His certe neqꝫ amor cauſa eſt. vix oſſibus herent**
Neſcio quis teneros oculus mihi faſcinat agnos

¶ Eheu qꝫ macer taurus eſt mihi in pingui aruo id eſt agro. Idem a-
mor eſt exitium pecori ⁊ magiſtro pecoris. hoc eſt. grex meus tabeſcit a-
more ſicut ego. Sequitur Certe amor non eſt cauſa ſcꝫ exitū. his meis
pecudibus. Tamen vix herent oſſibus id eſt pre macie vix poſſunt viue-
re. Neſcio quis oculus faſcinat. id eſt faſcinando corrumpit mihi tene-
Aruum. ros agnos. Aruum ponitur hic improprie pro paſcua cum ſit terra
que ſeritur. vt dictum eſt. Quidam tamen libri habent eruo non aruo.
Eruum. ¶ Eruum eſt genus leguminis quod inter optima pabula ponit colu-
Exitium mella. ¶ Exicium dicitur deſtructio vel perditio. Propertius.
Faſcinum Uenit in exitium callida lena meum. ¶ Faſcinum eſt maleficium
quo quis efficitur impos. quod fit aſpectu. Nam quedam mulieres
ſunt teſte Plinio que diutius aſpiciendo homines interficiunt.
Faſcinare ¶ Faſcinare eſt faſcino corrumpere

Dametas. **Dic quib⁹ in terris: et eris mihi magn⁹ apollo**
Tris pateat celi ſpacium (non amplius) vlnas
Menalcas **Dic quib⁹ in terris inſcripti nomina regum**
Naſcuntur flores. et phillida ſolus habeto

¶ Relicto certamine canendi alter alteri proponit enigma. O menal-
ca dic in quibus terris ſpacium celi pateat non amplius tris vlnas. et
ſi dixeris hoc. eris mihi magnus apollo. id eſt eſtimabo te apollinem
⁊ diuinum. Hoc enigma ſic ſoluitur. quoniam ſtanti in profundo pu-
teo tantum videtur ſpacium celi quanta eſt latitudo putei. Sed me-
nalcas ruſtica ſimplicitate non valens hoc enigma ſoluere. aliud e di-
uerſo proponit damete dicens. Dic in quibus terris naſcuntur flores
inſcripti nomina regum. i. in quibus nomina regum naſcunt inſcripta
Et ſi hoc dixeris. habeto ſolus phillida cōem amicam. Flores inſcri-

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

pti nomina regū ſunt hyacinthi de quibus aliquid predictū eſt. Item
in hyacintho flore ſunt due littere ſcilicet a ⁊ y, a ſcat aiacem. y. ſignifi
cat hyacinthum. qui ambo regum filij dicuntur a poetis in hunc florē
eſſe mutati. Ulna eſt menſura cubiti. ceu elle. Etiam eſt vtriuſqꝫ ma Ulna
nus et brachioꝝ extentio In ſcripti nomina per ſynedochen.

Non noſtrum inter vos tantas cōponere lites
Et vitula tu dignus et hic. et quiſqꝫ amores
Aut metuet dulces aut experietur amaros.
Claudite iam riuos pueri. ſat prata biberunt

¶ Palemon arbiter neutri dat victoriam ſed vtrumqꝫ laudat. Non
eſt noſtrum id eſt noſtre facultatis: componere id eſt finire tantas lites
inter vos. Et tu menalca es dign⁹ vitula id eſt premio victorie. et hic
dametas eſt dignus vitula. et quiſquis id eſt quicunqꝫ aut metuet dul
ces amores id eſt in amore dulci timebit ne amittat eum Aut quiſquis
experietur amaros amores Hic oſtenditur ꝙ amor mundi nunqꝫ Amoris incō
eſt ſyncerus ſed ſemper aut timor aut dolor ei miſcetur. Terentius. In moda.
amore hec omnia inſunt vitia iiurie. ſuſpitiones inimicicie. inducie be
llum. pax rurſum. Item Plautus: Amor et melle et felle eſt fecundiſſi
mus guſta. dat dulce amarum ad ſacietatem vſqꝫ aggerit. Pratum Pratum
eſt vbi fenum naſcitur. Riuus eſt foſſa per quam fluit aqua in pra Riuus.
ta vel agros. Unde deriuare id eſt deducere aquam vel facere riuum.

¶ Ecloga quarta Genethliacon Salonini

Sicelides muſe paulo maiora canamus.
Non omnes arbuſta iuuāt humileſqꝫ myrice.
Si canimus ſiluas ſilue ſint conſule digne.

¶ Hec ecloga eſt in laudem Pollionis et filij eius Salonini. Nam
Aſinius pollio in dalmatiam cum exercitu miſſus ab auguſto. bene rē
geſſit et de hoſtibus triumphauit. Deinde conſul creatus in conſolatu
filium ſuſcepit quem a ſalonis vrbe dalmatie a ſe expugnata ſalonium
vocauit. Igitur poeta pollioni gratulatur hac ecloga. et filio eius Ge
nethliacon id eſt carmen natalicium ſcribit Quod tamen pro maio
ri parte de Chriſto optimo maximo poteſt intelligi atqꝫ dici. qui non
longe poſt illa tempora de virgine naſci dignatus eſt. Nam Sibyl
la cumea de chriſto multa ſcripſerat que vergilius legens et non ſatis
intelligens retulit ad Auguſtum ceſarem. Et quoniam hec materia
maior eſt qꝫ requirit buccolicum carmen. ideo primum excuſat ſe ſemp
hoc poeta dicēs. O ſicelides muſe id eſt q̄ p̄ſtis bucolico carmi. cana
m⁹ paulo maiora. i. res ſublimiores Arbuſta. i. breues arbores et humi

lẽs myrice non omnes iuuãt id ẽ delectãt Hoc eſt. non omnes delectan
tur humili carmine quale ſcripſimus hacten⁹. Sed canim⁹ ſiluas id
eſt ſilueſtria vel bucollica carmia ſilue ſint digne conſule. i. bucolica car
mĩa ſunt talaq̃ue honeſte legi poſſint a cõſule Sicelides eſt prõny
Sicelides micũ femininũ cu⁹ p̃re ẽ ſicelis. ãdos a noĩe ſicelia: ſic eñ greci dicunt
cũ latini dicãt ſicilia q̃ eſt inſula inter italiam et greciam in q̃ habitauit
Theocritus Theocrit⁹ qui prim⁹ grece bucolica ſcripſit et quẽ vergilius imitat⁹
eſt Unde ſicelides muſe ſunt carmina bucolica que in ſicilia p̃mo ſunt
Myrice. compoſite Myrice ſunt breuia virgulta de quibus ſcope fiunt

Ultima cumei venit iam carminis etas.
Magnus ab integro ſecloꝝ naſcitur ordo.
Jam redit et virgo redeunt ſaturnia regna
Jam noua progenies celo demittitur alto
Tu modo naſcenti puero: quo ferrea primum
Deſinet ac toto ſurget gens aurea mundo:
Caſta faue lucina. tuus iam regnat apollo.

Ultima etas cumei carminis venit iã id ẽ ferreũ ac peſſimũ temp⁹ de q̃
ſcripſit ſibylla cumea iam p̃terijt Magnus ordo ſecloꝝ id eſt diſpoſi
tio temporum naſcitur ab integro id ẽ incipit a nouo Et virgo. i. iuſti
cia redit iã. Regina ſaturnia id eſt tp̃a aurea qualia fuerunt ſub ſatur
no redeunt Noua p̃genies demittit᷑ id ẽ deorſum mittitur iã de alto ce
lo. Hoc p̃prie de chriſto dicitur. O caſta lucina tu faue puero mõ naſ
centi. quo id eſt per quem ferrea gens deſinet id eſt peribit primũ. et au
rea id eſt optima gens ſurgit in toto mundo. Apollo tuus ſcʒ frater re
gnat iaʒ Sibylla dicitur omnis mulier vaticinatrix Et fuerũt ſecun
Sibylla dũ varronem ſibylle decem quarum tamẽ p̃ncipalis fuit ſibylla cumea
que tempora vel etates diſtinxit per metalla quod etiam fecit ouidius
Nam primã etatem vocant auream id eſt optimam Sc̃dam argẽteã
Etates q̃ttuor. id eſt paulo deteriorem. Terciam vocant eream id eſt peiorem priori
bus Ultimam vero ferream dicũt id eſt peſſimam Dicit ergo h̃ poeta
q̃ vltima etas iam preterijt. et prima id eſt aurea redit Etas. euum ⁊
Etas Euũ Se seculum ſignificant tempus humane vite vt hoc contigit etate mea vel
culũ Aſtrea euo noſtro Uirgo intelligitur hic aſtrea id eſt iuſticia que in ferrea
etate terras reliquerat. Ouidius Uicta iacet pietas. et virgo cede ma
Saturnus. dentes Ultima celeſtium terras aſtrea reliquit. Saturnus fuit pa
ter iouis qui ĩ italia pulſus a filio regnauit placide vt ſub ip̃o fuiſſe dicã
Lucina. tur aurea tempora vt ait Uergilius libro ſeptimo Lucina dicit᷑ a po
etis diana ſoror apollinis. quaſi lucẽ dans naſcentibus. qꝛ credebatur

dea parcus. Apollo hic ſt Auguſtum q̀ edificauit apollini templa vel
ſignificat chriſtum dei ſapientiam

Teqꝫ adeo decus hoc eui te conſule inibit
Pollio et incipient magni procedere menſes
Te duce ſiqua manent ſceleris veſtigia noſtri
Irrita perpetua ſoluent formidine terras
Ille deum vitam accipiet. diuiſqꝫ videbit
Permixtos heroas. et ipſe videbitur illis
Pacatumqꝫ reget patrijs virtutibus orbem

¶ O pollio adeo .i. certe, hoc decus eui .i. hec aurea etas inibit .i. incipi-
et te conſule .i. dum tu es conſul. ⁊ magni menſes .i. egregia noïa hn̄tes
ſcꝫ Julius ⁊ Auguſtus. incipiēt ꝓcedere. Si qua veſtigia .i. ſi alique
reliquie noſtri ſceleris manēt. illa veſtigia irrita .i. euacuata. ſoluent .i.
liberabūt terras ꝑpetua formidine. te duce ſcꝫ erit. Ille salonin⁹ vel au
guſtus accipiet vitā deū .i. deoꝝ. Et videbit heroas .i. ꝓceres permixtos
diuis ⁊ ipſe videbit̃ ab illis ꝑmixtus diuis Et ipē reget orbem pacatuꝫ
.i. quietū factū ꝟtutibus patrijs .i. paternis Irritus quaſi non ratus Irritus.
nō firmus vel inanis. Seneca. Reluctante natura irritus labor eſt
Heros d̉r vir fortis ⁊ quaſi ſemideus Accūs ſingularis eſt herba Sta Heros
tius Gaudētes heroa ferūt Inde fit accūs pluralis heroas. o lōga ſemꝑ
Pacare eſt ad pacē ꝑducere vt pacabo vos Jn̄ fit pacatus ⁊ impacatus Pacare
A noïe pater ſunt tria poſſeſſiua ſcꝫ paternus. patritus ⁊ patrius qd̉ patern⁹ patrit⁹
vltimum etiam fit a patria. patius

At tibi prima puer nullo munuſcula cultu
Errantes hederas paſſim cum baccare tellus
Mixtaqꝫ ridenti colocaſia fundet acantho
Ipſe lacte domum referent diſtenta capelle
Vbera. nec magnos metuent armenta leones
Ipſa tibi blandos fundent cunabula flores
Occidet et ſerpens et fallas herba veneni
Occidet. aſſyrium vulgo naſcetur amomum.

¶ O puer tellus fundet tibi ꝓma munuſcula nullo cultu. id eſt ornatu
paſſim id eſt hic ⁊ ibi. ſcꝫ errātes id late ſe expādentes hederas cū bacca
re. illa herba Et tellus fundet colocaſia. illos flores. mixta ridenti acan-
tho. illa pulchra herba Ipē capelle referrēt domū vbera diſtenta .i. reple
ta lacte Et armenta .i. boues nō metuēt magnos leones. Cunabula ip-

ſa id eſt cune fundent tibi flores blandos id eſt amenos Et ſerpens oc-
Amomum | cidet id eſt morietur vel peribit. ⁊ fallax herba veneni occidet Amomum
aſſyrium id eſt quod nunc naſcitur tantum in oriente. naſcetur vulgo.
Paſſim. id eſt vbiqꝫ Paſſim quaſi per paſſus ſignificat hic ⁊ ibi. vel in diuer-
Baccar. ſis locis Infra Strata iacent paſſim. ⁊c̄ Baccaris vl' baccar ē herba
Telis habens folia ſicut hedera. ⁊ odoram radicē. Vocatur etiam telis. vnde
Colocaſia fit vngentum telinum Colocaſia eſt herba latis folijs que manducan-
tur in egypto naſcens. ⁊ vocatur alio nomine faba egypcia Nota ꝙ
Plinius in nominatiuo ſingulari ſcripſit colocaſia. ⁊ hic Virgilius
in plurali ponere videtur colocaſia. Ergo videtur heteroclitum eſſe ſicut
Armentum paſcua. Armentum eſt grex magnorum animalium. vt boum. equo-
rum ⁊ ſimilium. Et nota ꝙ hec verba virgilij. Nec magnos metuent
⁊c̄. conſonant cum vaticinio Eſaie dicentis Habitabit lupus cum ag-
no. ⁊ pardus cum hedo accubabit. vitulus ⁊ leo ⁊ ouis ſimul morabunt
⁊c̄. Quibus verbis propheta ſignificat inauditam alias pacem que fu-
Cunabula it tempore natalis chriſti Cunabula ſunt cune id eſt lectuli infantum
Acanthus ⁊ Amomum ſcripſimus ante

At ſimul heroum laudes et facta parentis
Iam legere et que ſit poteris cognoſcere virtus
Molli paulatim flaueſcet campus ariſta
Incultiſqꝫ rubens pendebit ſentibus vua
Et durere quercus ſudabunt roſida mella
Pauca tamen ſuberunt priſcę veſtigia fraudis
Que tentare tethyn ratibus: que cingere muris
Oppida: que iubeant telluri infundere ſulcos
Alter erit tum typhis et altera que vehat argo
Delectos heroas erunt etiam altera bella
Atqꝫ iterum ad troiam magnus mittetur achilles

¶ At ſimul id eſt poſtqꝫ poteris iam legere laudes heroum ⁊ facta pa-
rentis. ⁊ poſtqꝫ poteris cognoſcere que ſit virtus id eſt cum perueneris ad
annos diſcretiōis. tunc campus flaueſcet. i. fiet flauus paulatim molli
ariſta. i. frumentū naſcetur ꝑ ſe ſine cultura Et rubens vua pendebit in
ſentibus. i. ſpinis incultis Et dure quercus ſudabūt. i. ſudore emittēt
mella roſida. i. q̄ fiunt de rore. Tn̄ pauca veſtigia priſce fraudis ſuberūt
.i. clam erūt. q̄ veſtigia fraudis iubeāt tētare tethyn ratibꝰ. i. nauigare ꝑ
maria. ⁊ q̄ iubeāt cingere oppida muris. ⁊ q̄ iubeāt infindere ſulcos tel-
luri. i. arare Alter typhis. i. nauta ſilis typhi erit tūc. ⁊ altera argo. i. na-

nis longa ſil'is argo erit tūc. q̄ argo vehet delectos heroas. i. electos p̄n-
cipes Etiā altera bella. i. equalia troiano bello erunt Atq; magn⁹ achil-
les. i. aliquis vir fortis ſil'is achilli mittet' iter; ad troiā. i. ad aliqd' gra-
ue bellū quale fuit troianū Cāpus d'r oīs planicies terre Flauus d'r Camp⁹ Flau⁹
ruber mixt⁹ albo ⁊ viridi. vt flau⁹ capillus Flaueſco flauus fio. vt ſeges Flaueſcere
cū matureſcit flaueſcit Paulatim. i. quotidie paulo plus Sentes paulatim ſent⁹
ſunt ſpine Jn̄ ſentus a um. i. ſpinoſus ⁊ horrid⁹ Roſidus. i. roze ple- Roſidus
nus Tethys hu⁹ tethyos d'r filia celi ⁊ vxor oceani. ⁊ ponit' p mari l' Tethys.
aqua. Sulcus ē foſſa in agro q̄ fit aratro Argo dicebat' illa nauis q̄ Sulc⁹. Argo
iaſon cū m'ltis p̄cerib⁹ nauigauit in colchos p aureo vellere Typhis Typhis.
fuit gubernator illi⁹ nauis ⁊ ponit' p quolibet nauta Achilles filius Achilles
pelei regis theſſalie vir fortiſſim⁹ ſine quo nō potuit troia capi. Occi-
dit hectorem ⁊ multos troianos. Tandem per inſidias occiſus a pari-
de in templo apollinis.

Hinc vbi iam firmata virum te fecerit etas
Cedet et ipſe mari vector. nec nautica pinus
Mutabit merces. omnis feret omnia tellus
Non raſtros patietur humus non vinea falcem
Robuſtis quoq; iam tauris iuga ſoluet arator
Nec varios diſcet mentiri lana colores
Jpſe ſed in pratis aries iam ſuaue rubenti
Murice. iam croceo mutabit vellera lutho
Sponte ſua ſandis paſcentes veſtiet agnos
Talia ſecla ſuis dixerunt currite fuſis
Concordes ſtabili fatorum numine parce

¶ Hinc. i. deinde. vbi. i. poſtq̄ etas firmata fecerit te vir; et. i. etiā ip̄e ve-
ctor cedet. i. diſcedet ex mari Et nautica pinus. i. nauigatio nō mutabit
merces. Ois tellus feret. i. p̄feret oīa. Humus nō patiet' raſtros ⁊ vi-
nea nō patiet' falcē Hoc ē terra nō fodiet'. ⁊ vinea nō putabit'. Et ara-
tor ſoluet iā. i. auferet iuga robuſtis tauris. i. ager nō arabit' Et lana nō
diſcet mentiri varios colores. i. nō colorabit'. Sz ip̄e aries mutabit in
pratis vellera ſuaue rubenti murice. ⁊ croceo lutho. i. lana p ſe fiet pur-
purea ⁊ luthea l' crocea Et ſandix veſtiet ſua ſpōte agnos paſcētes. i. co-
medētes Parce ɔcordes ſtabili nūine fator; dixerūt ſuis fuſis currite. i.
currēdo facite talia ſc'la. i. tp̄a aurea Vector d'r ⁊ q̄ vehit ⁊ q̄ vehit' na- Vector.
uigio. Hic accipi p̄t vtrouis mō Nautic⁹ ad nautā p̄tinēs vt nauti- Nauticus.
cus panis. nautic⁹ cucullus. teu. eens ſchyppers kan Pinus. ponit' Pinus

Merces. raſtꝫ hic ꝑ malo. hoc eſt ꝑ arbore nauis Merces ſunt venales Raſtrū eſt
inſtrumētū ruſticū dentatū quo terra foſſa radit̃ · een eeghede of harcke.
Murex. Murex eſt p̄cioſum ꝯchiliū quo tingunt̃ veſtes. ⁊ ponit̃ ꝑ ipō color
q̄ ſilis eſt purpure Ponit̃ etiā murex ꝑ aſpero ſaxo. vt in q̄nto ene. Et
Luthum acuto murice remi Obnixi crepuere. Luthū eſt color ruber cū quadā
albedine ſicut eſt crocū. Et hꝫ p̄mā ꝓductā Inde lutheus de quo ꝓdic/
tū eſt Sandix eſt herba q̄dam q̄ numerat̃ inter olera ſilueſtria. Et ex
Sandix Fuſus ea fit color ſandicinus Fuſus eſt inſtrumentū ligneū ad qd̄ colligunt̃
Parce a nentibus fila. een ſpille Parce dicunt̃ a poetis tres dee fatales. i. que
fata hoim̄ exequunt̃. ſcꝫ Cloto. lacheſis. atropos Prima portat colum
altera trahit filum id eſt fatum. tercia abrumpit id eſt finit vitam
Fatum Fatum dicitur ordinatio diuina de rebus humanis ⁊ de ipſis hoībus
Unde ponitur pro infortunio ⁊ pro morte Dicitur autem fatum quia
deus fatus eſt ⁊ ita diſpoſuit futurum Seneca Dum fata ſinunt viui/
te leti. Statius. Proh dura potentia fati.

Aggredere o magnos (aderit iam tp̄s) honores
Chara deum ſoboles: magnum iouis incremētum
Aſpice conuexo nutantem pondere mundum
Terraſqꝫ tractuſqꝫ maris celumqꝫ profundum
Aſpice venturo letentur et omnia ſeclo
O mihi tam longe maneat pars vltima vite
Spūs et quantum ſat. erit tua dicere facta
Non me carminibus vincet nec thracius orpheus
Nec linus. huic mater q̄uis atqꝫ huic pater adſit
Orphi calliopea: lino formoſus apollo
Pan etiam arcadia mecum ſi iudice certet
Pan etiam arcadia dicet ſe iudice victum
Incipe parue puer riſu cognoſcere matrem
Matri longa decem tulerint faſtidia menſes
Incipe parue puer. cui non riſere parentes
Nec deus hunc mēſa: dea nec dignata cubili eſt

O chara ſoboles deū. i. deoꝝ. ⁊ o magnū incrementū iouis. i. ꝑ quē di
uinus honor augebit̃. aggredere magnos honores. i. incipe aliq̄d egregi
um quo magnos honores promerearis. Tempus ſcꝫ aggrediendi ade/
rit iam. Aſpice mundū nutantē. i. trementē pondere conuexo. i. cū ſuis

orbibus et ſp heris Aſpice inquã terras et tractus id eſt regiones ma-
ris,et celum profundum id eſt altum. Aſpice vt id eſt quomodo omni
a letentur ſeculo venturo id ē ꝓpter tempus aureum futurum O id eſt
vtinã vltima pars vite maneat mihi tam lo nga et ſpiritus maneat mi
hi quãtum ſat id ē ſatis erit dicere tua facta. Nec thracius orpheus vi
cet me carminibus,nec linus vincet me carminibus Quãuis mater ſci
licet calliopea adſit huic id eſt orpheo.et pater id eſt apollo adſit huic.
id ē lino. Calliopea eſt formoſa orphi id eſt orpheo.et apollo id eſt for-
moſus lino illo viro .Etiã ſi pan certet mecũ arcadia exiſtente iudice:
pan dicet ſe victum a me.etiam arcadia iudice.id ē iudicãte O pue pu-
er incipe cognoſcere matrem tuã riſu ſcʒ eius vel tuo. Decem mẽſes tu
lerũt matri tue lõga faſtidia hoc etiẽ Letifica nũc matrẽ riſu que ſatis
multa tedia ſuſtinuit de te decẽ menſibus quibus te portauit in vtero
O parue puer incipe ſcʒ noſcere matrẽ riſu Nam cui ſcilicet infãti pa-
rentes nõ riſere id ē arriſerũt.nec deus dignat⁹ eſt id ē dignũ iudicauit
hũc ſua menſa nec dea dignata eſt hũc cubili id ē noluit habere virũ Et
hoc intelligitur de vulcano Vulcanus enim iouis et iunonis filius
cum nat⁹ eēt deformis: iuno mater ei non arriſit et pater eum de celo p̄-
cipitauit in terram. Cumqʒ factus eſſet artificioſus faber fecit arma de
orum.nec tamẽ receptus eſt ad mẽſam iouis Et cum petiſſet cõiugiũ
palladis: ſpretus eſt ab ea Soboles dicitur filius vel ꝓgenies Cõ
uexus dicitur vndiqʒ inclinatus vt celum videtur. Nutare eſt mo-
ueri vel tremere.et accipitur pro dubitare. Ouidius Sic animus va-
rio labefactus vulnere nutat. Et eſt frequentatiuũ a nuo
¶ Mundus eſt vniuerſitas ſcilicet celum terra mare: Unde hic po-
teſt eſſe appoſitio. Aſpice mundũ terraſqʒ tractuſqʒ maris.⁊c̃. Nõ me
carminibus ⁊c̃. Non dicit hoc poeta ex arrogãtia qua ſi proferat ſe or
pheo lino et pani.ſed dicit geſtorum ceſaris tam latam eſſe materiam:
vt etiam mediocre ingenium de illis optime poterit ſcribere Orphe
us dr̄ fuiſſe fili⁹ calliopee muſe et eagri fluminis de quo predictũ ē Li-
nus fuit quidam vetus vates filius apollinis.vel vt alij volunt mercu
rij ⁊ vranie muſe cui quidã aſſcribant inuentionem cythare.quam alij
dederunt orpheo.alij vero amphioni Orphi eſt datiuus grecus qui
in fine habet ei diphthongũ. Calliopeia vel calliope dicit̄ vna de no
uē muſis.a ṽbo calliopeo qd̄ eſt ornate dico Pan colebat̄ in arcadia
q̄ ē mediterranea pars achaie mõtuoſa et gregibus abundans

Vulcanus
ſoboles cõuex⁹
Nuto
Mundus
Orpheus
Linus
Orphi
Calliopea
Arcadia

Ecloga q̄nta. Collocutores Menalcas ⁊ Mopſus

C Ur nõ mopſe (boni qm̃ ↄueim⁹ ãbo (amici
Tu calamos inflare leues ego dicere verſus).

Menalcas

Huc corylis mixtas inter concedimus vlmos
Tu maior: tibi me eſt equum parere menalca
Siue ſub incertas zephyris motantibus vmbras
Siue antro potius ſuccedimus aſpice vt antrum
Silueſtris raris ſparſit labruſca racemis.

¶ Inducunt hic duo paſtores viciſſim canentes de Julio Ceſare occi-
ſo a ſenatu Prior mopſus deflet necem Ceſaris. alter menalcas cū deifi-
catū dr. Ordo eſt. O mopſe qm̄ nos ambo ꝯuenim⁹ boni. tu bon⁹ inſla-
re calamos. i. fiſtulare. ego bon⁹ dicere. i. canere leues vſus. cur nō ꝯcedi-
mus. i. imus huc inter vlmos mixtas corylis. i. quaē nō ꝑtim⁹ vmbras
arboꝝ vt ibi canam⁹ Tūc mopſus rn̄det O mopſe tu es maior. iō eſt ę-
quū me parere. i. obedire tibi Siue. i. vel ſi ſuccedim⁹ ſub incertas vm-
bras zephyris. i. ventis motātib⁹. i. ſepe mouētib⁹ vmbras. ſiue potius
ſuccedim⁹ antro. i. in antꝝ Aſpice vt. i. quō ſilueſtris labruſca ſparſit i.
obtexit antꝝ raris racemis. i. vuis ſuis Menalcas hortaꝫ ſociū vt ſub
arborea vadāt. Mopſus āt meli⁹ putat ingredi antꝝ. qr vmbre arboꝝ
Inflare, q̄ a vēto mouenꝫ incerte ſunt Inflare calamū vel phyſtulā eſt qḋ pue-
ri inepte dicūt muſare Etiā dicim⁹ inflare ꝑ ſupbū facē. vt in eꝑ'la pau-
Concedo li. Sciētia inflat Inflat⁹ ſupbus q̄ tumidū hz aim Cōcedo qn̄qꝫ ſit ꝑ
mitto vel do. Cicero. Nō ꝯcedo vt q̄bus reb⁹ gl'amini eaſdē in alijs re-
ꝑhendatis Qn̄qꝫ ſit ire Terēti⁹. Tēpus eſt ꝯcedere Virgili⁹ Supꝰ
Aequus bis ꝯceſſit ab oris. Accipiꝫ etiam ꝑ cedo Aequus dr̄ q̄ equalis eſt oi-
Zephyrus bus ⁊ vni facit vt alteri. ergo hic. ęquū eſt. i. decet vl' iuſtū eſt Zephyr⁹
Antrum ē vent⁹ occidētalis q̄ latine fauonius dr̄ teſte plinio Antrum dr̄ ſpe-
Labruſca lunca ⁊ eſt grecū Labruſca ē ſilueſtris vitis cui⁹ vue etiā dn̄r labruſce
Racemus Racemus eſt id quod vua een druef

Menalcas Montibus in noſtris ſolus tibi certet amyntas
Mopſus Quid ſi idem certet phoebum ſuperare canendo
Menalcas Incipe mopſe prior ſi quos aut phyllidis ignes
Aut alconis habes laudes aut iurgia codri
Incipe· paſcentes ſeruabit tityrus hedos

¶ Menalcas ſubiratus q Mopſus noluerit ſub vmbras ire dicit
Solus amyntas certet tibi. id eſt tecum in noſtris montibus. Tunc
reſpondet Mopſus. Quid eſſet ſi idem amyntas certet ſuperare phe-
bum canendo. Quaſi dicat. Stulti eſt certare cum ſuperiore. De-
inde Menalcas iratum mopſum reconciliat dicens O mopſe incipe
canere ꝑor ſi q̄s ignes phillidis habes aut laudes alconis aut iurgia co-

dū.hoc ē ſi qua carmīa habes de amore phillidis vł de laude alconis vł de codro Incipe inq̄z.q2 tityrꝰ ſeruabit id ē cuſtodiet hedos tuos paſcētes Quid ſi idē certet phebū ꝛc. Hic tāgit fabula taꝉ Marſia.q̄dā Marſia
ſatyrꝰ doctꝰ canere tibia ꝓuocauit phebū vt ſecū canēdo certaret Sz phebꝰ eū ſupauit et ꝓpter temeritatē excoriauit eūdē Phillis regina Phyllis
thracie redeūtē a bello troiano demophoontē ſuſcepit hoſpitio et amaē cepit. Deinde cū demophoon athenas ꝓfectus nō rediſſet ſtatuto tēpore.illa ipatiēs amoris ſuſpendit ſe ꝛ ꝓpter hoc dr̄ in amigdaluz mutata Alcon fuit cretenſis ſagittariꝰ cuiꝰ filiuz cū ſerpens circūplexꝰ eſſet.ipe ſagittā direxit tā artificioſe:vt ſerpentē necaret nec filiuz lederet, Alcon
Fuit itē Alcon egregius pateraꝝ celator Codrus rex athenienſiuz qui Codrus
ꝓ ſalute patrie morti ſe ſponte obtulit Dorienſes eñ pugnaturi cum athenienſibus habuerūt oraculū ne regē athenienſiuz lederent ſi potiri victoria vellent.naz ſi rex ille necaretur ipi vincerētur. Quod cū codrꝰ rex pepciſſet.indutꝰ veſte ruſticana dorienſes iurgio et deriſione laceſſunt ad ſe occidēdū Quo facto et ꝯgnito diſceſſerunt ſine prelio: Horatius Codrus pro patria non timidus mori. Jurgium eſt litigium vel repꝛehenſio. Inde obiurgo reprehendo Jurgium

Immo hec in viridi nuper que cortice fagi Mopſus
Carmina deſcripſi et modulans alterna notaui
Experiar.tu deinde iubeto certet amyntas:
Lenta ſalix quantū pallenti cedit oliue Menalcas
Puniceis humilis quantū ſaliunca roſetis:
Judicio noſtro tantum tibi cedit amyntas
Sed tu deſine plura puer.ſucceſſimus antro

¶Mopſꝰ rogatꝰ vt de phyllide ł alcono vł codro cātaret:rñdet Imo.i.potiꝰ experiar canē hec carmīa q̄ deſcripſi nuꝑ i viridi cortice fagi.ꝛ notaui modulās.i.canēs.alt̄na.i.alternatī Tu iubeto vt amyntas certet deīn.i.cantet pꝰ me vt videamꝰ vt̄ nr̄m ſit peritior Tūc menalcas dicit mopſuz lōge excellē amītā dicēs Quātū lēta ſalix cedit pallēti oliue.i.vilior ē oliua ꝛ q̄ztū hūilꝭ ſaliūca cedit puniceis roſetꝭ.i.vilior ē roſis Amyntas cedit tibi.i.minor i cātu ē q̄z tu.tm̄ iudicio nrō.i.ſm̄ meū iudiciū. Sz o puer mopſe deſine plura.i.nō deferas lōgius ſucceſſimꝰ ātro id eſt puenimꝰ in antꝝ qd̄ petebas Oliua ꝓp̄e ē bacca vel fructus arboris q̄ dr̄ olea.ſz ſepe poiꝉ oliua ꝓ ipa arbore vtꝭ Saliūca ē breuiſſimꝰ flos ita vt necti nō poſſit i coronā Hz āt mlt̄a folia bn̄ olētia q̄ veſtibꝰ iponi ſolēt Roſetū ē mltitudo roſaꝝ ſilꝭ naſcētiū.alio noīe roſariuz Oliua Saliunca Roſetum
¶Puniceus dr̄ rutilus vel ruber ꝛ flammeus alio noīe pheniceus. Puniceus

Mopſus Extinctum nymphę crudeli funere daphni
Flebant. vos corili teſtes et flumina nymphis
Cum complexa ſui corpus miſerabile nati
Atq; deos atq; aſtra vocat crudelia mater.
Non vlli paſtos illis egere diebus
Frigida daphni boues ad flumina. nulla neq; amnē
Libauit quadrupes. nec graminis attigit herbam
Daphni tuum poenas etiam ingemuiſſe leones
Interitum: monteſq; feri ſilueq; loquuntur
Daphnis et armenias curru ſubiungere tigres
Inſtituit. daphnis thyaſos inducere baccho
Et folijs lentas intexere mollibus haſtas
Vitis vt arboribus decori eſt. vt vitibus vuę
Vt gregibus tauri. ſegetes vt pinguibus aruis
Tu decus omne tuis. poſtq; te fata tulerunt
Ipſa pales agros atq; ipſe reliquit apollo
Grandia ſepe quibus mandauimus ordea ſulcis
Infoelix lolium et ſteriles dominantur auenę
Pro molli viola pro purpureo narciſſo
Carduus et ſpinis ſurgit paliurus acutis
Spargite humū folijs. inducite fontibus vmbras
Paſtores. mandat fieri ſibi talia daphnis
Et tumulum facite et tumulo ſuperaddite carmen
Daphnis ego in ſiluis hinc vſq; ad ſydera notus
Formoſe pecoris cuſtos formoſior ipſe

Julius Iſtud eſt epicedium Julij ceſaris q̇ in curia necatus fuit ⁊ cōfoſſus .xxiij. vulneribus. Et vocat eū poeta daphnidē vt nomē ꝯueniat bucolico carmini. q2 daphnis fuit formoſiſſim⁹ q̇dē paſtor Epicedium Epitaphium Epicediū dr carmē lugubre in alicui⁹ funere Epitaphiū aūt ē qd̄ ſcribit̄ ꝑpe ſepulchꝛ quales ſunt duo vltimi verſus ꝑ̄ſcripti Daphnis ego in ſiluis. ⁊c. Ordina ſic Nymphe flebāt daphnim extinctū. i. occiſum crudeli funere. i. morte. vos coryli ⁊ flumia eſtis teſtes nymphis. Cum mater daphnidis complexa miſerabile corpus ſui nati vocat deos crudeles ⁊ aſtra cru

delia quia tale fatuꝫ dederāt filio ſuo O daphni nō vlli .i. nulli paſtores
egerūt paſtos boues ad frigida flumia illis dieb⁹ quibus occiſus fuiſ-
ti. Et nulla q̄drupes libauit id ē guſtauit amnem. nec attigit herbā gra
mis pre dolore O daphni. fere mōtes ꝛ ſilue loquunt̄ etiaꝫ penos id ē
punicos leones īgemuiſſe tuū interitū id ē ꝑpter mortē tuā. Daphnis
inſtituit ſubiūgere curru .i. currui armenias tigres: ꝛ daphnis inſtituit
inducere thyaſios id eſt ſacrificia baccho Et Daphnis inſtituit in-
texere id eſt circumdare lentas haſtas mollibus folijs id eſt frondibus
quod fiebat in bacchanalib⁹ Ut vitis ē arborib⁹ decori id ē honori. et
vt vue ſunt vitib⁹ decori. vt tauri ſunt decori gregib⁹ id ē pecorib⁹ ꝛ vt
ſegetes ſunt pinguib⁹ aruis decori. Ita tu daphnis eras omne decus tu
is amicis vel ſubditis. Poſtq̄ꝫ fata tulerūt te id ē poſtq̄ꝫ mortuus es ip
ſa pales id ē dea pabuli reliquit agros et ipſe apollo reliquit agros. In
felix id ē malum lolium. ꝛ ſteriles auene dominant̄ in ſulcis, id ē agris
aratis. quib⁹ ſepe mādauim⁹ id ē in quibus ſeminauim⁹ grādia ordea
Carduus ꝛ paliur⁹ ſurgit id ē naſcit̄ acutis ſpinis: pro molli viola ꝛ ꝑ
purpureo narciſſo. illo flore O paſtores ſpargite humū folijs. ꝛ īduci
te vmbras id eſt frondes fontib⁹ Daphnis mandat talia fieri ſibi id eſt
ad ſuū honorem Et facite tumulum id eſt monumentum daphnidis.
et ſuperaddite tumulo carmen id eſt epitaphium ſequēs Ego ſuꝫ daph
nis notus in ſiluis ꝛ notus hinc vſq̄ꝫ ad ſidera Ego ipſe fui formoſior
cuſtos formoſi pecoris Funus quandoq̄ꝫ ſignificat mortem vt hic.
quandoq̄ꝫ corpus mortuum. Iuuenalis. Ducitur iratis plaudendum Funus
Etiam exequias funebres Terentius Egomet prodeo in funus Li
bare eſt leuiter guſtare vel attingere. Etiam offerre. vñ liba ſunt panes Libare
oblaticij Quadrupes dicitur omne animal habens q̄ttuor pedes et
ē gñis cōis Amnis d̄r fluui⁹ Poen⁹ id ē qd̄ aphricanus .i. aliq̄s Quadrupes
ex aphrica Tigris ē fera crudelis ꝛ velociſſima ī armenia q̄ ē regio o- Amnis Pen⁹
rientalis His aīalib⁹ bacchus vti fert̄ in curru. Et Ceſar feſta bacchi ro Tigris
me iſtituit Thyaſus ē feſtū vel ſacrificiū bacchi. a greco v̄bo thyo qd̄
eſt ſacrifico l' ꝯcito Uñ ꝛ thyas ados d̄r baccha .i. ſacrificula bacchi. Et Thyaſus
folijs ꝛc̄. In bacchanalib⁹ portabāt thyrſos id ē haſtas inuolutas frō Thyas
dib⁹ Pales dicebat̄ dea pabuloꝝ cui⁹ feſta vocant̄ palilia vel parilia. Thyrſus
Loliū eſt herba inutil'. q̄ grece zizania d̄r Carduus ē ſpinoſus frutex q̄ Pales
vulgo vocat̄ cardo cardonis Paliurus eſt herba ſpinoſa q̄ a quibuſdā Loliū Cardu⁹
palearis acus dicit̄. ab alijs cicer domeſticū: ab alijs lanaria, cui⁹ ſemen Paliurus.
contra ſcorpiones efficaciſſimum eſt

Tale tuum carmen nobis diuine poeta. Menalcas
Quale ſopor feſſis in gramine. quale ꝑ eſtum

Dulcis aque ſaliente ſitim reſtinguere riuo.
Nec calamis ſolū equiparas ſed voce magiſtrum
Fortunate puer tu nunc eris alter ab illo
Nos tñ hec quocūq; mō tibi nrā viciſſim
Dicemus. daphnimq; tuū tollemus ad aſtra
Daphnim ad aſtra ferem?. amauit nos q̄z daphnis

Mopſus An quicq; nobis tali ſit munere maius
Et puer ipſe fuit cantari dignus. et iſta
Iampridē ſtimichon laudauit carmina nobis

¶ Hic menalcas laudat carmē mopſi. deīn ſe rn̄ſurꝫ pmittit O diuie poeta tuū carmē ē nob tale. i. tā dulce. q̄le. i. q̄liores feſſis ſopori gramie ꝛ q̄le ē p eſtū. i. in calore. reſtinguē. i. extinguē ſiti ſaliēte riuo dulcis aq; Nec ſolū eq̄paras mgrm̄. i. eq̄lis es mgrō calamis. i. phiſtulādo. ſꝫ etiā equipas mgrm̄ voce. i. cātādo O fortūate puer. o mopſe. tu eris nūc alt ab illo. i. ꝑxim⁹ mgrō tuo ī arte Tūc nos dicem⁹ tibi viciſſim. i. iterꝫ hec nrā carmīa q̄cunq; mō. i. ſicut poſſum⁹ ꝛ tollem⁹ ad aſtra. i. laudabim⁹ daphni tuū amicū Ferem⁹ daphni ad aſtra i. canā de ei⁹ diuītate. daphnis amauit nos q̄z. i. etiā Tūc rn̄det mopſus An q̄cq; ſit nob maius. i. chari⁹ tali munē. i. carmīe tuo Et ipē puer. i. daphnis fuit dign⁹ cātari . i. carmīe laudari ꝛ ſtimichō. ille vir laudauit nob iſta carmīa tua iāpridē

Sopor Sopōr ē quies vł ſomnus. In geor Feſſos ſopor occupat artus.

Aequiparo. Aeq̄paro ſt equo vel eque multū valeo Et nota q̄ hꝫ accm̄ cū ablтō vt ſcias illō eē min⁹ latīe ſcriptū Predas equipātes nā dixiſſet. pdcā Daphnin legēdū eſt in illo vſu Daphnin ad aſtra ferem⁹. ꝛc. Et ē grecus accūs. nam latine diceret daphnin qō non patit hic vſus. Ita Ouidi⁹ in ibim. Et fletu madidis ibin adite genis

Menalcas Candidus inſuetū miratur lumen olympi
Sub pedibuſq; videt nubes et ſidera daphnis
Ergo alacris ſiluas et cetera rura voluptas
Panaq; paſtoreſq; tenet dryadeſq; puellas
Nec lupus inſidias pecori nec retia ceruis
Vlla dolū meditant. amat bonus otia daphnis
Ipſi leticia voces ad ſidera iactant
Intonſi montes. ipſe iam carmina rupes
Ipſa ſonant arbuſta. deus deus ille menalce

Sis bonus o felixq; tuis. en quattuor aras
Ecce duas tibi daphni. duoq; altaria phoebo
Pocula bina nouo ſpumantia lacte quotannis
Crateraſq; duos ſtatuam tibi pinguis oliui
Et multo in primis ilarans cōuiuia baccho
(Ante focum ſi frigus erit ſi meſſis in umbra)
Uina nouum fundā calathis aruiſia nectar
Cantabunt mihi dametas et lyctius aegon
Saltantes ſatyros imitabitur alpheſibeus
Hec tibi ſemper erūt et cum ſolēnia vota
Reddemus nymphis. et cū luſtrabimus agros
Dū iuga montis aper: fluuios dū piſcis amabit
Dūq; thymo paſcentur apes. dū rore cicade
Semphonos nomēq; tuū laudeſq; manebūt
Ut baccho cereriq;. tibi ſic vota quotannis
Agricole facient. damnabis tu quoq; votis.

Iſtud carmē vocat apotheoſis. i. deificatio. q2 menalcas in hoc car-mie dt daphnim fcm̄ eſſe deū ꝛ ei ſacrificia pollicet. Cōſtat eīm q Juli⁹ Ceſar poſt necē p deo habit⁹ ſit a gētilib⁹ adhuc romanis Et iſta ſcpta ſunt in grām Auguſti q̇ fuit ſucceſſor Julij ꝛ nepos ei⁹ ex ſorore. Ordia ſic Daphnis cādid⁹. i. diuin⁹ fact⁹. mirat lumē olympi. i. celi inſuetū ſibi. i. qđ antea nō viderat. ꝛ ipē videt nubes ꝛ ſidera ſub pedib⁹. i. infra ſe Ergo. i. ppterea voluptas tenet alacres ſiluas ꝛ cetera rura. i. ſilue vel i ſiluis morātes ꝛ ruſtici hn̄t voluptatē ppter ei⁹ diuinitatē. Et volup-tas tenet pana ꝛ paſtores ꝛ dryades puellas. i. nymphas illas. Hoc eſt pan ꝛ paſtores ꝛ dryades gaudēt. Nec lupus meditat inſidias pecori. nec vlla retia meditant dolū ceruis. q2 bon⁹ daphnis amat ocia. i. qetez hoim Ipi mōtes i tonſi. i. pleni frōdib⁹ iactāt voces ad ſidera. i. alte clamāt pre leticia Ipe rupes. i ſaxa iā ſonant carmia. ꝛ ipā arbuſta iā ſonāt carmia pre leticia Ille daphnis ē de⁹. certe ē de⁹ menalce. i. ſaltē ego menalcas illū p deo colo O daphnis ſis bon⁹ ꝛ felix tuis cultorib⁹ En q̄tuor aras. o daphni ecce duas aras tibi. i. ad tuū hōrē ꝛ duo altaria phebo. Statuam tibi quotannis. id eſt ſingulis annis. bina pocula. id eſt vaſa ſpumantia nouo lacte. Et ſtatuam tibi duos cratheras pinguis oliui. i. olei Et ego ilarans. i. letificās ꝯuiuia in primis multo baccho. i. vino ꝛ hoc an̄ focum ſi frigus erit, ſed in vmbra. i. ſub frondibus. ſi erit

Apotheſis.

meſſis.i.eſtas.fundā ex calathis.i.vaſis aruiſia vina q̄ ſunt nouū nec-
tar.i.mirāda dulcedo Dametas ⁊ egon ⁊ lyctius.i.cretēſis cantabunt
mihi in illa ſolēnitate Alpheſibeus imitabit̃ ſatyros ſaltātes.i.ſaltabit
ſicut ſatyri ſolēt Hec p̄dicta erūt ſp̄ tibi.i.ad tuū honorē.⁊ cū reddem⁹
.i.ſoluem⁹ nymphis ſolēnia vota.i.q̄ vouim⁹.⁊ cū luſtrabim⁹ aras.i.
cū celebrabim⁹ ambaruālia Dum.i.donec vel q̄ʒdiu aper amabit iuga
mōtis.⁊ dum piſcis amabit fluuios.⁊ dum apes paſcent̃ thymo.⁊ cica-
de paſcent̃ rore honos tu⁹ ⁊ nomē tuū ⁊ laudes tue manebūt tam diu.
Agricole faciēt vota tibi.i.ad te ſic vt faciūt vota baccho ⁊ cereri Tu q̄ʒ
dānabis.i.obligabis hoīes votis ſoluēdis.ſcʒ eos exaudiēdo. Nam cū
Candidus ipoꝝ preces exaudiueris obligabis eos ad reddēda vota. Candid⁹ eſt
albus vt ibi Quāuis ille niger q̄ʒuis tu candid⁹ eſſes. Etiā d̃r bon⁹ vt
cādid⁹ vir.ſicut ecōtrario niger d̃r malus. Itē candid⁹ d̃r diuin⁹ ⁊ cele-
Olympus ſtis Nā celeſtes ſunt cādidi.inferi ꝟo nigri. Olympus eſt altiſſim⁹
mons in grecia qui trāſit nubes Ponit̃ p̄ celo vt hic.⁊ d̃r olympus q̄-
Dryades ſi ololampos.i.totus ſplendidus Dryades vocant̃ nymphe ſiluaꝝ a
Felix greco noīe drys qd̄ eſt quercus Felix p̄prie d̃r beatus.⁊ q̄ oīa bene hʒ.
Crater Sed abuſiue felix d̃r qui dat bona vel felicitatem. vt hic Crater eſt
magnū vas.⁊ q2 grecū nomē eſt.hʒ a in accō ſinglari ⁊ as in accō plī.
Ilaro Ilaro ilarē facio vn̄ exilaro Martial⁹. Exilarāt ipos gaudia nrā deos
lyctos. Aruiſiū Lyctos oppidū crete In̄ lycti⁹ cretēſis Aruiſiū eſt p̄montoriū in in-
Satyri. ſula chio in q̄ naſcit̃ p̄dulce vinū qd̄ chiū vel aruiſiū vocat̃ Satyri ſūt
aīalia.in deſertis hūana fere forma.ſʒ cornuta ⁊ caprinis pedib⁹ q̄s veteres
Thymus. putabāt ruſtica numia vel ſemideos. Thym⁹ ē herba q̄dam cui⁹ flos
Bacchus gratiſſimus eſt apibus Bacchus filius iouis ex ſemele.d̃r a poetis de-
Ceres us vini.q2 putat̃ primus vites plantaſſe in grecia. Ceres filia ſaturni
dea frumenti habebatur olim

Mopſus Que tibi q̄ tali reddam pro carmine dona
Nam neq; me tantū venientis ſibilus auſtri
Nec percuſſa iuuant fluctu tam littora.nec que
Saxoſas inter decurrūt flumina valles
Menalcas Hac te nos fragili donabimus an̄ cicuta
Hec nos formoſum corydon ardebat alexim
Hec eadem docuit.cuium pecus an melibei
Mopſus At tu ſume pedum.qd̄ me cū ſepe rogaret
Non tulit antigenes.et erat tum dignus amari
Formoſum paribus nodis atq; ere menalca

¶ Hic mopſus laudat carmē menalce Deinde alter alterū muneribus donát Que dona reddā tibi ꝑ tali carmīe Nā neq3 ſibilus auſtri veniē tis iuuat. i. delectat me tm̄. nec littora pcuſſa fluctu tam iuuant me, nec flumia q̄ decurrūt inter ſaxoſas valles me q̄3 carmē tuū Tum menalcas inq̄t Nos donabim⁹ te an̄. i. ꝑus. hac fragili cicuta. i. tenui fiſtula Hec cicuta docuit nos Corydon ardebat formoſum alexim. i. illud carmē ſu peri⁹ habitū. ſc3 formoſum paſtor corydon. rc̄. Hec eadē cicuta docuit nos Cuiū pec⁹ an melebei. i. illā eclogā Dic mihi dameta. rc̄. Deīde mo pſius ait At tu ſume. i. accipe a me pedū. i. baculū. qd̄ pedū antigenes il le vir cū ſepe rogaret me tn̄ nō tulit. i. nō optinuit. 7 tn̄ erat dign⁹ amari Hoc ē. amicis negaui ſ3 tibi do O. menalca ſume pedū formoſum no dis parib⁹. i. eq̄lib⁹ atq3 formoſum ere. i. eratū Sibilus ē flat⁹. 7 ē no mē a ſono factū In pl'i legit̄ ſibili 7 ſibila Ouidi⁹ Horrēdaq3 ſibila mi ſit Itē ſibila adiectiue q̄ſi ſibilātia Uirgil'. Et ſibila colla tumentem Donare pulchre iūgit̄ accō cū abltō. vt hic Donabim⁹ te hac cicuta Itē in q̄nto ene Hoc iuuenē egregiū pſtāti munē donat Pedū eſt baculus vnc⁹ paſtor̄ quo retinet̄ pes pecudis Qd̄ nomē phocas grammaticus ſcripſit non declinari. Sibilus Donare Pedum.

¶ Ecloga ſexta. Cantilenam Sileni recitat

Rima ſyracuſio dignata eſt ludere verſu
Noſtra nec erubuit ſiluas habitare thalia
Cum canerem reges et prelia: cynthius aurem
Uelit et admonuit: paſtorem tityre pingues.
Paſcere oportet oues. deductū dicere carmen
Nunc ego (namq3 ſup tibi erunt qui dicere laudes
Uarre tuas cupiant et triſtia condere bella)
Agreſtem tenui meditabor arundine muſam
Non iniuſſa cano. ſi quis tn̄ hec quoq3 ſi quis
Captus amore leget: te noſtrę varre myrice
Te nemus oē canet. nec phebo gratior vlla eſt
Quam ſibi q̄ varri preſcripſit pagina nomen.

¶ In hac ecloga ſcribit poeta q̄ Silen⁹ q̄dā fabuloſus de⁹ q̄buſdā pe tentib⁹ cātauerit de ꝑncipio mūdi 7 de multis alijs reb⁹ Et ꝑmo dt q̄re bucolica ſcribat. 7 facit exordiū ad varrū quendā romanū nobilē Ordi na ſic. Nrā thalia. i. muſa. dignata ē ludere ꝑma ſyracuſio v̄ſu. i. buco lico carmīe qd̄ ſyracuſis inuentū fuit Et thalia nrā nō erubuit habita

re ſiluas.i.canere ruſticas res.Cū canerem.i.vellē deſcribere.reges ⁊ p̄lia.i.bella regū Cynthi⁹.i.apollo vellit.i.traxit aurē meā ⁊ admonuit me.i.dixit iſta O tityre.i.virgili oportet te paſcē pingues oues tanq̄ paſtorē.i.debes ſcribere de ouib⁹.⁊ dicē carmē deductū.i.ſubtile O varre ego meditabor.i.exercebo nūc agreſtē muſum tenui arūdīe.i.humili ſtilo Nāq̄ȝ illi ſuperunt.i.abūde erūt tibi q̄ cupiāt dicē tuas laudes ⁊ condere triſtia bella.i.ↄponere libros de tuis bellis Ego cano nō īniuſſa.i.que mihi iuſſa ſunt p̄ apollinē vel auguſtū Tn̄ ſi q̄s capt⁹ amore.i.ductus voluptate leget hec ſcȝ humilia carmīa.o varre nr̄e myrice canēt te ⁊ oē nem⁹ canet te.i.⁊ ego ⁊ oēs poete tuas laudes ſcribēt Nec vlla pagina.i.liber ⁊ ḡtior phebo q̄ȝ illa pagina q̄ pſcripſit ſibi nomē varri.i.q̄ liber inſcriptus ē de laudib⁹ varri erat pulcherrimus. Thalia d̄r vna

Thalia muſarū ⁊ p̄prie q̄ canit bucolica.a greco v̄bo thaleo qd̄ eſt virreſco. Eſt etiā vna grāȝ

Syracuſe Syracuſe nobilis vrbs in ſicilia vbi natus Theocrit⁹ vt dictū eſt ibi Sicelides muſe. Itē a noīe ſyracuſe fiūt ſyracuſi⁹ ⁊ ſyracuſan⁹

Cynthus. Cynthus eſt mons in inſula delo vbi nat⁹ fuit apollo q̄ inde vocat̄ cynthius.

Pagina. Pagina eſt p̄prie charta in qua ſcribit̄.⁊ ponit̄ pro libro. Īn̄ pagella.i.p̄ua pagina

pagella.pango. Pagina fit a v̄bo pango qd̄ interdū ſt ſcribo Horatius Ego mira poemata pango

Pergite pierides Chromis et mnaſylus in antro
Silenum pueri ſomno videre iacentem
Inflatum heſterno venas vt ſemper iacho
Serta procul tm̄ capiti delapſa iacebant
Et grauis attrita pendebat cantarus anſa
Aggreſſi (nam ſepe ſenex ſpe carmīs ambos
Luſerat) iniiciunt ipſis ex vincula ſertis
Addit ſe ſociam timidiſqȝ ſuperuenit egle
Aegle naiadum pulcherrima.iamqȝ videnti
Sanguineis frontem moris et tpa pingit
Ille dolum ridēs:quo vincula nectitis inquit:
Soluite me pueri.ſatis eſt potuiſſe videri
Carmina q̄ vultis cognoſcite carmina vobis
Huic aliud mercedis erit.ſimul incipit ipſe

O pierides.i.muſe.p̄gite.i.p̄cedite ⁊ vlteri⁹ canite Chromis ⁊ mnaſyl⁹ pueri vidē ſilenū iacētē ſōno.i.dormientē in antro Inflatū venas.i.cui⁹ vene erāt iflate heſterno iacho.i.vino qd̄ potauerat p̄cedēti die.vt ſp̄ ſcȝ erat iflat⁹ vino Serta eī⁹ iacebāt p̄cul.i.p̄pe tm̄ delapſa capiti.i.de capi

te Et grauis cantarꝰ pēdebat ꝓpe ſilenū.attrita anſa Iſti pueri aggreſſi ſilenū iiciūt ei vīcula ex ipſis ſertis.i.q̄ fecerāt de ſertis ipſiꝰ Nā ſenex.i. ſilenꝰ ſepe luſerat.i.decepat ambos ſpe carmis.i.ꝓmiſerat eis ſepe car-mia ſ3 nōdū ſatiſfecerat Aegle pulcherrīa naiadū.i.nympharꝫ.addit ſe ſociam.i.aſſociat ſe illis ⁊ ſupuenit.i.auxilio veīt ipis pueris timidis. Et aegle pigit frōtē ⁊ tpa ſileni moris ſanguineis.i.rubris.ipſi ſileno ia3 vidēti.i.vigilaē īcipiēti. Ille ſilenꝰ ridēs dolū.i.ꝑpter dolū ſibi fac tū.inq̄t quo.i.ad quid.nectitis vincula.i.ligatis me O pueri ſoluite me ſatis ē poſuiſſe videri.i.ꝙ talis ſum viſus vobis vt ligari poſſim Co gnoſcite.i.audite vobis carmīa q̄ vultis Aliud mercedis erit huic aegle .i.dabo puelle aliā mercedē ꝙ auſa ſit ligare me.et clā minaꝛ ei ſtuprum Simul.i.mox ipe ſilenꝰ incipit cantaē Pergere eſt ꝓcedere ⁊ incepta ꝓſequi Teren. Si pgis.id ē abiero id ē ſi nō ceſſas abibo Idē Habeo mlta q̄ nunc ꝯdonabunꝛ.que ꝓferenꝛ poſt ſi pgit ledē ita vt facere in-ſtituit **Pergere.**

Silenus dꝛ ſemideꝰ quidā nutritius bacchi ebrioſus quē dor-miente ligauerūt duo ſatyri vel pueri ſc3 chromis et mnaſylus ⁊ canere coegerunt. vt hic fabulatur poeta. **Silenus**

Iachus eſt vnum agnomen bac-chi ab iacho greco verbo quod ſignificat vociferor.quia ebrioſi vocifera-ri ſolent Hic ponitur pro vino **Iachus**

Cantharus eſt amphora qua porta-tur potus. Anſa ſuperius eſt **Cantharus**

Sertum eſt corona de floribus vel her-bis connexis. **Sertum**

Naiades dicuntur nymphe fontium vel fluuiorum Aegle ē nomen vnius naiadum ⁊ interpretatur ſplēdor **Naiades aegle**

Mora ſunt fructus mori arboris.et etiam aliarum quarundam arborum et fruti-cum parui ⁊ rotundi fructus. Ouidius. Cornaq3 et in duris herentia mora rubetis. Tempora quere poſterius **Mora**

Tum vero in numerū faunoſq3 feraſq3 videres
Ludere.tum rigidas motare cacumina quercus.
Nec tantū phebo gaudet parnaſſia rupes.
Nec tm̄ rhodope mirantur et iſmarus orphea:
Quantum omnis mundus gaudet cātante ſileno
Nāq3 canebat vti magnū per inane coacta
Semina terrarumq3 aīeq3 mariſq3 fuiſſent
Et liquidi ſimul ignis.vt his exordia primis
Oia et ipſe tener mundi cōcreuerit orbis·
Tum durare ſolum et diſcludere nerea ponto
Ceperit et rerum paulatim ſumere formas.

Iamqȝ nouum terre ſtupeant luceſcere ſolem
Altius atqȝ cadant ſummotis nubibus hymbres.
Incipiant ſilue cum primum ſurgere. cumqȝ
Rara per ignotos errent animalia montes.

¶ Vero. i. vere videres. tuȝ. i. tūc cum canēt ſilen⁹. faunos ⁊ feras lude
re in numeꝝ. i. moueri vel ſaltare ad ſonū carmīs. ⁊ vidēs rigidas quer
c⁹ motaē cū cacumīa ſua. Parnaſſia rupes. i. mōs parnaſſus nō gaudȝ
tm̄ valde phebo. i. ꝓpt phebū illic cātantē Nec rhodope ⁊ iſmar⁹. illi
mōtes. tm̄ mirant̄ orphea. i. cantū illi⁹ vatis Quātū. i. qȝ valde oīs mū
dus gaudet ſileno cātante. i. dū ſilen⁹ cātat. Nāqȝ ſilen⁹ canebat vti. i.
q̄liter ſemia. i. cauſe vl' origines terraꝝ ⁊ aīe. i. aeris ⁊ maris ⁊ liquidi ig
nis. i. puri illi⁹ elemēti. fuiſſent coacta. i. ꝯpoſita ꝑ magnū īane. i. vacu
uȝ ſpaciū Et vt. i. quō. oīa exordia ꝯcreuerit ex his p̄mis elemētis. ⁊ ip
ſe tener. i recēs orbis cōcreuerit ex his Tū. i. deinde canebat vt ſolū. i. terra
ceperit duraē. i. duꝝ fieri. et diſcludē. i. ſepare nerea ilū marinū deū pōto
. i. ꝑ mare. ⁊ ſolū cepit ſumē paulati formas reꝝ Et quō terre ſtupeant
nouū ſolē iaȝ luceſcē atqȝ imbres cadāt. nubib⁹ ſummotis. i. remotis al
ti⁹ Cū ſilue incipiāt p̄mū ſurgē. i. creſcē. ⁊ cū rara. i. pauca aīalia errēt ꝑ
Numerus ignotos mōtes Numer⁹ ē ml'titudo ex vnitatib⁹ aggregata. vel ē ꝯ
poſitio quātitatis diſcrete Et qȝ numer⁹ nō ē ſine ordīe. iō ponit̄ pro
ordīe Vt i geor. Illi iter ſeſe mag̃ vi brachia tollūt i numeꝝ Ponit̄ etiā
ꝓ ꝯſonātia muſica vl' modulatiōe vt h̄ ⁊ iſra Numeros memī ſi ꝟba te
nerē. Fauni dicebant̄ a poetis q̄dā ſemidei ruſticoꝝ de q̄b⁹ in georgic
Fauni Et vos agreſtū p̄ſītia numina fauni Motare ē freq̄nter mouē Par
motaē. ꝑnaſſus naſſus ē mons biceps in regiōe grecie q̄ phocis d̄r. ꝓpe quē monte fuit
rhodopeiſmar⁹ oppidū delphi vbi pheb⁹ habuit celeberrimū tēplū Rhodope ⁊ Iſma
rus ſunt mōtes i thracia in q̄b⁹ orpheus canē ſolebat. Nāqȝ canebat
Epicurei vti. ⁊c. Epicurei q̄s hic ſeq̄tur poeta. poſuerūt duo mūdi p̄ncipia vl' ele
mēta. ſcȝ inane ⁊ atomos Atomos dicūt minutiſſima corpa q̄ ſecari im
mo videri neq̄ant. hos ꝟgili⁹ hic noīat ſemia Inane ꝟo dicūt ſpaciū in
q̄ ſunt atomi Et ex his duob⁹ dicūt oriri q̄tuor q̄. Empedocles elemē
Atom⁹ Aīa. ta vocāt ſcȝ terrā. aerē ⁊ ignē Atom⁹ interp̄tat̄ indiuidu⁹ Aīa ꝓ vē
Durare to vl' aere vl' anhelitu q̄nqȝ ponit̄ plaut⁹ An fetet aīa vxoris tue Dura
re q̄nqȝ ē facē duꝝ. vt in. ix. ene. Natos ad fluia p̄mū Deferim⁹. ſeuoqȝ
gelu duram⁹ ⁊ vndis Q̄nqȝ fit eſſe duꝝ vt in p̄mo Durate ⁊ voſmet re
b⁹ ſeruate ſc̄dis Q̄nqȝ fit ꝑmanē Terē. Nō hercule hic durare q̄ſpiāpt
Nereus. Nere⁹ d̄r a poetis marin⁹ de⁹. oceāi ⁊ tethyos fili⁹ ⁊ ponit̄ ꝓ mari Naſo
Quo latā nere⁹ cerul⁹ ābit humū Nerea ē grec⁹ accūs ſicꝫ a tyde⁹ tydea.

Hinc lapides pyrrhę iactos. ſaturnia regna
Caucaſeaſqꝫ refert volucres. furtūqꝫ ꝓmethei
His adiūgit hylam naute quo fonte relictū
Clamaſſent. vt littus hyla hyla omne ſonaret
Et fortunatam ſi nunq̄ꝫ armenta fuiſſent
Paſiphaen niuei ſolatur amore iuuenci
Ah virgo infoelix que te dementia cepit
Proetides implerunt falſis mugitibus agros
At nō tam turpes pecudū tn̄ vlla ſecuta eſt
Concubitus. q̄ꝫuis collo timuiſſet aratrū
Et ſepe in leui queſiſſet cornua fronte
Ah virgo infoelix tu nūc in montibus erras
Ille latus niueum molli fultus hyacintho
Ilice ſub nigra pallentes ruminat herbas
Aut aliquā in magno ſeq̄t grege. claudite nymphe
Dictę: nymphę nemorꝫ iam claudite ſaltus
Si qua forte ferant oculis ſeſe obuia noſtris
Errabunda bouis veſtigia. forſitan illum
Aut herba captū viridi. aut armenta ſecutum
Perducent aliquę ſtabula ad cortynia vacce

A rebꝰ phyſicis poeta vadit ad fabulas q̄s dr̄ ſilenū cātaſſe Ordia ſic Silenꝰ refert hic lapides iactos pyrrhe. i. a pyrrha ⁊ refert ſaturnia regna. i. q̄ fuerūt tp̄e ſaturni Et ipē refert caucaſeas volucres. i. q̄ in monte caucaſo erāt. ⁊ refert furtū ꝓmethei illiꝰ viri Silenꝰ adiūgit his predcis q̄ fonte naute clamaſſēt hylā illū puerꝫ relictū. i. ꝓditū vt oē litꝰ ſonaret hyla hyla. illas voces Et ſilenꝰ ſolat̄ amore niuei iuuēci paſiphaē illā mulierē fortunatā. i. q̄ fuiſſet felix, ſi nunq̄ꝫ fuiſſēt armēta. i. boues. deīn alloquit̄ paſiphaē, dicēs Ah īfelix v̄go paſiphae q̄ demētia cepit te vt ames taurꝫ. Proetides. i. filie p̄ti īplerūt. i. ipleuerūt agros falſis mugitibꝰ. i. mugiuerūt ſicut vacce ⁊ putauerūt ſe vaccas eſſe At tn̄ nō vlla earꝫ ſecuta ē. i. petiuit tā turpes ꝯcubitꝰ pecudū. i. taurorꝫ ſicut tu petis o paſiphae. q̄ꝫuis aliq̄ proetidū timuiſſꝫ aratꝫ collo ſuo ⁊ ſepe queſiſſꝫ cornua in frōte leui. i. hūana ⁊ nō hirta Hoc eſt q̄ꝫuis certo putauerit p̄tides ſe vaccas eē. tn̄ nō appetiuerūt coitꝰ beſtiales. Ah infelix v̄go paſi

phae tu erras nūc in mōtib⁹ ſcʒ q̄rens tauꝝ. ſʒ ille taur⁹ fult⁹ niueū la
t⁹ molli hyacintho. i. iacēs in latē ſup molles herbas, ruminat pallen
tes herbas q̄s ꝯmedit ſub nigra ilice Hoc ē. tu curris cū queritās, at ip
ſe ꝑuipēdit te Aut ſequit̄ aliquā ī magno grege. i. vacā appetit Deīn po
nunt̄ ꝟba paſiphaes q̄rētis tauꝝ amatū a ſe O nymphe dictee. i. creten
ſes ⁊ o nymphe nemoꝝ claudite iā ſalt⁹. i. ſiluas Siqua. i. ſicubi erra
būda veſtigia bouis. i. tauri ferāt ſeſe obuia nr̄is ocul'. i. ſi alibi eū videre
poteō forſitā aliq̄ vacce ꝑducēt ad ſtabula cortynia. i. ad eū locū illū aut
captū. i. delectatū viridi herba, aut ſecutū armēta Hic lapides pyrrha
Hic tangit̄ fabula quā ſcripſit Oui. libro p°. metamoꝛ. Cū ꝑpt hūa
deucalō pyrrha na ſcelera grāde diluuiū eēt ī grecia Deucalīō ⁊ pyrrha ei⁹ vxoꝛ q̄ ſoli ī ea
regiōe ſupſtites erāt, ꝯſuluerūt oraculū de repatiōe gn̄is hūani Rn̄ſuȝ
ē vt clauſ ocul' iactarēt p⁹ terga ſua lapides q̄ ꝟterent̄ ī hoīes idq̄ꝫ factū
ē Inq̄ꝫ breui ſpacio ſuperoꝝ numie ſaxa Miſſa viri manib⁹ faciē traxē
Prometheus, viroꝝ Et de feminco rapata ē feīa iactu vt inq̄t Oui. Caucaſeas Pro
methe⁹ iapeti fili⁹. imagīes ꝑm⁹ finxit de luto, vn̄ fabula ē ipſum feciſſe
hoīes Fuit etiā diligēs aſtronom⁹ vn̄ dicūt eū aſcēdiſſe celū ⁊ ignē de ſo
le eē furatū q̄ ꝑpter ad montē caucaſum ligatū d̄r adhibitis aq̄lis q̄ cor
Hylas ei⁹ exedāt Qd̄ fr ei⁹ curā ⁊ diligētiā quā fecit ī illo mōte Hylas q̄dē pu
Paſiphae er dilect⁹ herculi ſubmerſ⁹ tandē ⁊ cū clamore q̄ſit⁹ a ſocijs. Paſiphae
vxoꝛ minois regis crete inſule. turpiſſimo tauri amore d̄r arſiſſe, ⁊ ex il
lo ꝯcepiſſe mōſtꝝ taurino capite qd̄ minotaur⁹ ē appellatū Eſt āt pa
Proetus ſiphae dcō tetraſill'a. i. quattuoꝛ ſyll'aꝝ Proet⁹ rex argiuoꝝ habuit q
ttuoꝛ filias q̄cuȝ iunoni ſe in decore ꝑferrēt, iuno irata furorē huc eis i
Pretis miſit vt ſe vaccas putarēt Tandē melāp⁹ eas curauit Pretis idē eſt
Leuis ꝑōnymicū feminū ꝑcās filiā preti Leuis ꝑma lōga fcit id qd̄ plan⁹
Fulcio vl' tener Fulcire ē ſuſtentare. In eneide Atlantis duri q̄ celū ꝟtice ful
Rumino cit. Jn̄ fult⁹ Eſt āt ſynechdoche fult⁹ niueū lat⁹ Ruminaē ē cibū iterꝫ
Rumen. maſticaē, qd̄ boues facē ſolēt. Rumē ē ps gutturis in aīalib⁹ brutis
Ilex Grex Ilex ē arboꝛ glādifera Grex ē ꝯgregatio q̄ꝫ iubet aīaliū ⁊ etiā hominū
Dictęus Terē. Hic de grege illo ē Dictęus ē id qd̄ cretenſ, nā dcē ē mōs ⁊ op
Gortyna pidum in creta inſula Gortyna fuit vrbs ī creta Inde gortyniꝰ a um
Scribitur etiam Cortyna

Tum canit heſperidū miratā mala puellā.
Tum phethontiades muſco circūdat amare
Corticis: atq̄ꝫ ſolo procreas erigit alnos:
Tum canit errantē ꝑmeſſi ad flumina gallū:
Aonas in montes vt duxerit vna ſoroꝝ:

Atqʒ viro phoebi chorus aſſurrexerit oĩs
Vt linus hec illi diuino carmine paſtor
Floribus atqʒ apio crines ornatus amaro
Dixerit. hos tibi dant calamos (en accipe) muſe
Aſcreo quos ante ſeni. quibus ille ſolebat
Cantando rigidas deducere montibus ornos
His tibi grinei nemoris dicatur origo
Ne quis ſibi lucus quo ſe plus iactet apollo

¶ Silenus canit tum. i. deinde puellam ſcʒ atalantham mala heſperidum. i. que creuãrgt in horto ſiluarum heſperi. Et ipe circũdat tum phaetontiades muſco amare corticis. atqʒ erigit a ſolo pceras. i. lõgas alnos Hoc eſt ſilenus canit etiã quõ ſorores phaethontis mutate ſint in alnos Silenus canit tum vt. i. quõ vna ſororum. i. muſarum duxerit in aonas montes gallũ errantẽ ad flumina pmeſſi. illius aque Et canit vt. i. quõ oĩs chorꝰ phebi aſſurrexerit viro ſcʒ gallo. ⁊ vt linus paſtor diuino carmine. ornatus crines floribꝰ ⁊ amaro apio dixerit hec illi. i. gallo Muſe dant tibi hos calamos. en accipe ſcʒ calamos quos dederunt ante. i. olim aſcreo ſeni. i. heſiodo Quibus calamis ille heſiodus. ſolebat deducere mõtibus. i. ducere de mõtibus rigidas ornos. illas arbores Origo. i. principiũ grynei nemoris dicat. i. ſacratur tibi his calamis Ne q̃s lucus ſit quo apollo plus iactet ſe. i. plus glorietur quam luco gryneo Tum canit heſpe Atalantha filia cenei regis in inſula ſcyro cũ procis ſuis curſu certabat hac ꝯditione vt qui eã currendo vinceret. ipſa ducere ret vxorem. qui ãt ab ipſa victus eſſet occideretur. Cumqʒ multi eſſent occiſi. hippomanes q̃dam mobilis iuuenis cum ea certaturus. accepit a venere dono tria aurea mala. q̃ inter currendũ ſubinde pꝛ̃iciens victor euaſit. Nam atalantha malorum pulchitudine capta. proiecta collegit. ⁊ ſic retardata atqʒ deuicta eſt Hec ouidiꝰ. x. meta. Heſperides erãt tres filie heſperi regis vel atalanthis fratris eius. q̃ habuerũt ameniſſimos hortos in finibus aphrice vbi naſcebant aurea mala q̃ cuſtodiebat draco puigil. Sʒ hercules occiſo tandẽ dracone mala ſuſtulit Sʒ fabula eſt Phethon filiꝰ ſolis ⁊ clymenes patrẽ rogauit vt currũ eius vno die regeret. Quo impato. qm̃ paternos monitus oblitus eſt ⁊ ſimul imparato negotio mundũ in flãmauit ⁊ ipe ꝯbuſtus ẽ. Quẽ ſorores eiꝰ q̃ phethontiades ab ipo vocant adeo fleuerũt vt in alnos electrũ emitẽtes dicant eſſe mutate Muſcus ẽ viridis lanugo ad arbores ⁊ humida loca naſcens. ¶ Procerus dicitur longus. vt vir procere ſtature

Atalantha. Hippomanes. Heſperides. Phethon; phethontiades Muſcus Procerus

Tum canit errantē Hic laudat Corneliū Gallū filiū pollionis, de quo
Permeſſus. plus in vltima ecloga dicem⁹. Permeſſus ē fluui⁹ boetie ex helicone
Aones mōte pfluēs ⁊ muſis dicat⁹ Aones dñr mōtes in aonia vel boetia in
Aonides qb⁹ eſt fons aganippe muſis dicat⁹, vñ ⁊ muſe noīant aonides Aonas
Chorus ē grec⁹ accūs vt heroas Chorus ē cetus canentiū Chorus phebi ſunt
Apium muſe nouē Apiū eſt qdā herba multas hñs ſpēs q̄z vna dr̄ petroſelinū. Itē eſt apiū domeſticū ⁊ agreſte Ex apio fiebāt olim corone in cōui
Aſcra uijs q̄z ebrietati reſiſtere phibet. Aſcra fuit oppidū boetia vbi natus
fert heſiodus poeta vetuſtiſſim⁹ q̄ ſcripſit ſe calamos a muſis accepiſſe
Orni Orni ſunt arbores alte graciles ⁊ albo cortice q̄ naſcunt in ſaxoſis mon
Gryneum tib⁹ vt eſt in georgicis Naſcunt ſteriles ſaxoſis mōtib⁹ orni Gryneū
Nemus. nemus ē in aſia vel ionia apollini dedicatū qui ⁊ gryneus vocat, de hoc
nemore ſcripſit Euphorion grec⁹ poeta cui⁹ carmia gallus latina fecit
Lucus Lucus dr̄ nem⁹ alicui numini ꝯſecratū qd̄ olim fieri ſolebat.

Quid loquar aut ſcyllā niſi: aut quā fama ſecuta ē
Candida ſuccinctā latrantibus inguina mōſtris
Dulichias vexaſſe rates. et gurgite in alto
Ah timidos nautas canibus laceſſe marinis
Aut vt mutatos terei narrauerit artus
Quas illi philomena dapes q̄ dona pararit
Quo curſu deſerta petiuerit. et quibus ante
Infelix ſua tecta ſup volitauerit alis
Oīa que phoebo quondam meditāte beatus
Audijt eurotas iuſſitq̄ ediſcere lauros
Ille canit. pulſe referunt ad ſidera valles
Cogere donec oues ſtabulis: numerūq̄ referre
Juſſit: et inuito proceſſit veſper olympo.

Quid loquar ſcyllam filiā niſi regis. aut eā ſcyllam quā fama ſecu-
ta eſt ſuccinctā. i. circundatā candida inguina latrātib⁹ mōſtris. vexaſſe
dulychias rates. i. naues vlyſſis. ⁊ laceraſſe marinis canibus timidos
nautas in alto gurgite. i. pfundo mari Aut qd̄ loquar vt ſilen⁹ narrauerit artus terei. illi⁹ viri mutatos. i. quō tereus ſit mutat⁹ in auem Et q̄s
dapes ⁊ q̄ dona. philomena. illa mulier pararit. i. parauerit illi tereo Et
quo curſu ipſe tereus petiuerit deſerta. i. volauerit in nemora. ⁊ qb⁹ alis
ipſe infelix volitauerit añ ſup ſua tecta Ille ſilen⁹ canit oīa q̄ btūs euro
tas fluui⁹ audijt quondā phebo meditāte. i. dū pheb⁹ ea cātaret ⁊ euro

tas iuſſit lauros ediſcere id eſt lauri circum ſe ſtantes ediſcerent illa car
mina. Ualles pulſe .i. verberate ꝑ ſonum. referūt ſonū ad ſidera .i. in al-
tū Donec veſꝑ iuſſit cogē .i. cōgregare oues ſtabilis .i. ouilia. ⁊ referre .i.
reddere nūez ipaꝝ ouiū. ⁊ veſꝑ ꝓceſſit olympo inuito .i. ꝯtra volūtatē
olympi qui maluiſſet longiꝰ audire ſilenū cātantē Scylle due fuerūt Scylla nyſi
etambaꝝ fabule tangunᷓ hic Una fuit ſcylla filia niſi regis megarēſis
q̄ minoē regē crete megaras obſidentē de turre vidēs amauit. ⁊ vt ī gra
tiā illiꝰ veniret: prēm ⁊ patriā illi ꝓdidit. Nā̄ niſꝰ habuit purpureū ca
pillū, de q̄ erat datū oraculū ꝙ tā diu regnaēt donec amittēt capillū Qđ
sciēs ſcylla. dormiēti prī capillū abſtulit ⁊ cū illo ad minoē fugit. Mi-
nos tñ eā vt impiā ſpreuit ⁊ de naui ꝑcipitauit At ipa mutata ē ī alau
dā. ⁊ pr̄ eiꝰ niſꝰ in auē ſui nōis q̄ alaudā maxie ꝑſequiᷓ De hoc in geor.
Apparet liq̄do ſublimis ī aere niſꝰ Et ꝓ purpureo penas dat ſcylla ca
pillo. ⁊c̄ Niſꝰ ē auis rapaꝝ. een sparwer Altera fuit Scylla filia phorci Niſꝰ Scylla
quā cū glaucus marinꝰ deꝰ amaret Circe venefica q̄ glaucū amabat ira phorci
ta veneficijs ſuis infecit fontē in q̄ ſe lauare ſolebat ſcylla. Cuiꝰ rei igna
ra ſcylla cum illū fontē lauādi ſui cauſa ītraſſet. crura eiꝰ ⁊ inguina mu
tata ſunt ī mōſtruz. ⁊ ibi ꝑmanēs terret ⁊ vexat nauigātes Eſt em̄ in ſi
culo freto grāde ſaxum in cuiꝰ cauernis fluctꝰ horrendū facit ſonū velu
ti luporum ⁊ canum. vnde orta eſt fabula predicta: Inguen eſt puden
da pars corporis circa genitalia vel ipa genitalia Dulchium eſt inſula Inguen
in qua vlyſſes regnauit qui ob hoc dulchius appellaᷓ Tereꝰ rex thra Dulichium
ce duxit vxorem prognem filiam pandionis regis athenienſis Poſt a Tereus
liquot annos progne rogauit virum vt ſororem ſuam philomenam Progne
ſibi afferret viſendam Quā Tereus afferēs violauit in via. ⁊ ne illa ſo Philomela
rori flagitium diceret. ei linguam abſcidit At philomena rem in peplo
ſcriptā ſorori miſit. Itaq̧ progne vt vīdicaret hoc nefas. tum filiū oc-
cidit ⁊ patri comendendum apposuit. Deinde omnes in aues ſunt mu
tati. Tereus in epopen vel vpupam. Itis in phaſianum Progne ī hy
rundinem Philomena in luſcinam De qua Martialis. Flet philome
na nephas inceſti tereos. et que Muta puella fuit garrula fertur auis.
Terei cum ſint tres ſyllabe: hic ꝑ ſinereſim ſunt due cauſa metri. ſicut
ſupra promethei legitur ꝑ tris ſyllabas cum ſint quatuor Eurotas ē Eurotas
fluuius laconie in cuius ripis ſtant lauri. quare dicitur apollini dicatꝰ
Et dicitur beatus quia meruit audire cantus phebi.

¶ Ecloga ſeptima. Melibeus. Coridon
Thyrſis daphnis

f

Orte ſub arguta conſederat ilice daphnis
Compulerantq̧ greges coridō ⁊ thyrſis ī vnū

Thyrſis oues corydon diſtentas lacte capellas
Ambo florentes etatibus. arcades ambo
Et cantare pares et reſpondere parati.

Introducunt hac ecloga duo paſtores acriter quidē ſed non amare cōcertantes. Et primo narrat melibeus id eſt virgilius quomō ipſe interuenerit huic certamini. ſcꝫ vocat⁹ a daphnide quodam diuino. Ordina ſic. Daphnis cōſederat forte ſub arguto ilice id eſt ſonora arbore. Et corydon ꝛ thyrſis cōpulerāt greges ſuos in vnum locū Thyrſis cōpulerat oues. corydō āt capellas diſtētas. i. grauatas lacte Ambo iſti erāt florētes etatib⁹. i. in florida etate poſiti. ꝛ ambo erāt arcades. i. i arcadia nati. vel tā periti ꝙ arcades ſolēt eē Et erāt pares cantaē. i. eqꝫ docti ad cantandū. ꝛ parati reſpōdere ꝑuocanti ad cātandū

Forte Forte ſignificat p euentū vel per accidēs vel per fortunam. Sed fortaſſe eſt dubitādi aduerbiū

Argutus Argut⁹ dicit callidus vel ſubtilis. Inde argutie ſubtilitates. Quādoqꝫ argutus eſt ſonorus vt arguta auis. arguta phiſtula. argutū arbor que vento mota ſonū facit. Quādoqꝫ eſt breuis vt argutum caput In georgicis

Ilex Ilex eſt arbor glandifera ſimilis fere quercui. Inde adiectiuū ilignus

Compello Compellere eſt ad vnum locum cogere ponitur pro cogere

Diſtendo Diſtendere eſt extendē vel valde implere. vt in pmo eneidos Et dulci diſtendūt nectare cellas Capellas diſtētas lacte id ē quarū vbera erāt diſtenta lacte

Epanalepſis Ambo florentes hic eſt ſchema quod vocatur. Epanalepſis id ē repititio. qꝛ eadem dictio ponitur in principio et in fine verſus vt etiā illud Multa ſuper priamo rogitās ſuper hectore multa. Et Iuuenalis. Unde nefas tantum latijs paſtoribus vnde

Hic mihi dum teneras defendo a frigore mirtos
Uir gregis ipſe caper deerrauerat. atqꝫ ego daphni
Aſpicio. ille vbi me cōtra videt: ocius inquit
Huc ades o melibee. caper tibi ſaluus et hedi.
Et ſiquid ceſſare potes: requieſce ſub vmbra
Huc ipſi potū veniēt per prata iuuenci.
Hic viridis tenera pretexit arundine ripas
Mintius. eqꝫ ſacra reſonant examina quercu.

Dum ego defēdo teneras myrtos a frigore id ē aliquid circūligo myrtis ne corrumpant frigore. hic id ē apud eū locum vbi illi erant. ipſe caper qui eſt vir gregis id eſt mas capraꝝ deerrauerat id eſt diſceſſerat. atqꝫ

qꝫ ego aſpicio daphnū. ſcilicet ꝑ auxilio habēdo Ubi. i. poſtqꝫ ille daphnis videt me cōtra id ē ex contrario: inquit ocius. i. mox O melibee ades huc. i. veni. huc Caper. i. hyrcꝰ tibi, ꝛ hedi. ſunt ſalui Et requieſce ſub vmbra. i. ſub arbore ſi quid potes ceſſare ab opere Ipſe iuuenci venient huc poti per prata Et viridis mintiꝰ p̄texit id ē tegit hic ripas tenera arūdie. ꝛ examina. i. apes reſonāt hic e ſacra quercu. i. q̄ cōſecrata ē ioui Uir et mulier tantū dicunt̄ de homibus. Mas aūt ꝛ femina de quocūqꝫ aīali Sed abuſiue vir ponit̄ hic pro mare. Deerrare eſt de ſuo loco errādo diſcedere. Et nota ꝙ in ſcāſiōe tollit̄ vnū e ſic vir gregis ipſe caper deerrauerat. Ita Martialis Sint mecenates non deerūt flacce maronis. Ocyus eſt id quod citius vel velocius In eneide Ocyus aduertunt ꝓras. Etiam legitur nomen ocyor pro velocior. vt in octauo. Fugit ilicet ocior euro. Nec habentur poſitiua ſed bene ſuperlatiua Mintius eſt fluuius qui ex benaco lacu veniens mantuam vſqꝫ labitur. ꝛ ibi per circuitum ciuitatis altero lacu facto breui curſu fluit in padum Examen eſt filum aut lingua libre. qua ſcilicet regitur. ꝛ ponitur pro iudicio vel inquiſitione Eſt etiam cōgregatio apum ꝛ ſimilium animaliūꝫ In eneide. Examen ſubitum ramo frondente appendit. Plinius etiaꝫ ſcripſit examina piſciū. libro. xxxi.

Uir. Mulier.
Mas. Femina
Deerrare.

Ocyus
Otyor.
Mintius

Examen

Quid facerem neqꝫ ego alcippē nec phillida hēbam
Depulſos a lacte domi q̄ clauderet agnos.
Et certamen erat corydon cū thyrſide magnum.
Poſt habitū tn̄ illoꝝ mea ſeria ludo.
Alterius igitur contendere verſibus ambo
Cepere: alternos muſe meminiſſe volebāt.
Hos corydon. illos referebat in ordine thyrſis.

¶ Quid facerem id eſt dubitabā an illuc irem an res meas agerē Neqꝫ habebam alcippen: eā ancillā. nec habebā phillida. illam ancillā que clauderet domi hedos depulſos a lacte. i. a matribꝰ hoc ē. erat mihi negotiū domeſticū. nec erat cui illud ↄmitterē ergo debebā ipe facere. Et corydō erat magnū certamē cū thyrſide. i. corydon voluit certaē cū thyrſide cui certami libēter affuiſſem Tn̄ poſthabui. i. minꝰ curaui mea ſeria. i. res graues ꝛ vtiles: ludo illoꝝ. ſ. corydōis ꝛ thyrſidis Igit̄ ābo ceperūt ↄtendē alternis v̄ſibꝰ. i. mutuis Muſe volebāt eos meminiſſe. i. alternos. i. ꝑvices Corydō referebat hos v̄ſus priores Thyrſis referebat illos ꝑlus in ordine. i. ꝑ ordinē Serius a um d̄r grauis et ſeuerus nō ioco

ſns. Sepiꝰ tñ ſubſtãtiue ponit̃ i neutro gñe. vt hic. ⁊ apđ horatiũ Sꝫ
tñ amoto q̃ramꝰ ſeria ludo Jtẽ pſiꝰ. Atqꝫ verecũda laxamꝰ ſeria menſa
Jñ aduerbiũ ſerio. i. ſine ioco Plinꝰ ludẽ me putas ſerio. peto Et certa
mẽ erat. ⁊c. Corydõ ẽ hientũs calꝰ ſicut ordinauimꝰ cõſtructionẽ ſecu
ti ſeruiũ Poſthabito ſ͞cat minoris facio vel minꝰ curo. vt poſthabeo
ſaluti diuitias. i. minꝰ curo diuitias q̃ꝫ ſalutem

Nymphe nr̃ amor libetrides. aut mihi carmen
Quale meo codro cõcedite. proxima phebi
Verſibus ille facit. aut ſi nõ poſſumus omnes
Hic arguta ſacra pendebit phyſtula pinu.

¶ Nũc incipiũt certaẽ ⁊ q̃ſqꝫ ꝑ vices habet quattuor verſus Corydõ
initio muſas inuocat dicẽs O nymphe libetrides. i. o muſe noſter amor
i. q̃s nos amamꝰ. aut cõcedite mihi carmẽ q̃le conceſſiſtis meo amico
codro. Jlle codrꝰ facit carmia ꝓxima id ẽ fere ſi͞lia verſibꝰ phebi. Aut
ſi nos oẽs nõ poſſumꝰ facẽ talia carmia: arguta phiſtula pẽdebit in ſa
Libethrides cra pinu q̃ ſacrata fuit matri deũ Libethrũ dicit̃ ſpelũca quedã ꝓpe ꝑ
naſſum montẽ dicata muſis. vñ ipſe muſe vocant̃ libethrides. aut etiã
a libethra fonte i magneſia Hic arguta ſacra. Mirat̃ ſi victꝰ fuerit ſe
ampliꝰ non vſurum phyſtula ſed eam dicaturꝰ ſit alicui numini. quod
faciebaut qui conſuetam artem deſinebant

Paſtores hedera creſcentem ornate poetã
Arcades. inuidie rumpantur vt ilia codro.
Aut ſi vltra pl[…]citũ laudarit: baccare frontẽ
Cingite. ne vati noceat mala lingua futuro.

¶ Thyrſis more carmis amebei plus dt̃ q̃ꝫ corydon. nam ille optabat
carmẽ ſimile codri carmibꝰ hic ãt tale carmẽ ſuũ profitet̃ vt etiã codrus
iuidẽ poſſit O paſtores arcades ornate hedera poetã creſcentẽ id eſt qui
indies maior fit in arte ſua. vt ilia rumpant̃ codro illi viro: inuidia id ẽ ꝑ
inuidiam aut ſi ipe laudauerit hunc poetã vltra placitũ id ẽ minus cũ
gite frontem meam baccare. id eſt illa herba qua pellitur faſcinũ. ne ma
la lingua faſcinantis aut maledici noceat futuro vati id eſt mihi qui fu
Hedera poetaꝝ turus ſum vates: Nota poete coronabantur hedera vt etiam Hora
tiꝰ inquit Me doctarum hedere premia frontium Cauſa eius rei eſt q̃
Poetes poeta: poete ſunt in tutela bacchi cui hedera dicata fuit. Poetes grece interp
Jlia tat̃ latine factor ⁊ mutatur apud nos es in a vt in multis alijs fit Jlia
Jliacꝰ Jlioſus ſunt inteſtina per que cibus vadit. teutonice darmen. vnde iliaca. paſ
Jnuidia. ſio ⁊ ilioſus homo qui torquet̃ in ilibꝰ Jnuidia facit hominẽ turgidũ

turgid⁹ ſt qñ qʒ rumpit̄ Debaccaē dcm̄ ē ſuperi⁹ Uates ꝓꝑe ē ꝓphe Uates
ta vt i geoꝛ. Nouit nāqʒ oīa vates Accipit̄ ꝓ poeta qꝛ poete qñqʒ vati Uaticinoꝛ
cinant̄ Uaticinari eſt ꝓphetarare. Uaticinium ꝓphetia Uaticinium

Setoſi caput hoc apꝛi tibi delia paruus. Corydon
Et ramoſa micon viuacis cornua cerui
Si propriū hoc fuerit. leui de marmore tota
Puniceo ſtabis ſuras euincta coturno

O delia.i.dama puus micō.ille puer dat tibi hoc caput ſetoſi apꝛi, ꝛ ra
moſa cornua, cerui viuacis.i.diu viuētis Si hoc fuerit ꝓpͥū.i.ſi petita
mea pfeceris ſcʒ,vt ſciā canē ſicut cody⁹ tūc ſtab̄ tota de leui.i.polito mar
more.euicta ſuras.i.hñs ſuras euictas puniceo caturno.i.rubro calcea
mēto. Delia vt ſuperi⁹ ē dcm̄ dꝛ dianedea venatiōis cui ſolebāt offerre
capita feraꝝ Seta ē dur⁹ crinis vt ſunt in collo porcoꝝ Setoſus ple Seta
n⁹ ſetis Ramoſ⁹.i.plen⁹ ramis vt arboꝛ ramoſa Itē cornua ceruoꝝ Ramoſus
ſunt ramoſa Uiuax dꝛ diu viuēs.vt ē ceru⁹ q̄ vltra cētuʒ viuit annos Uiuax
autore plinio Sura ē caro pulpoſa id eſt mollis ꝛ ſine oſſibus in cru Sura
re poſt tibiā.teutonice dat kute ant been.

Sinū lactis ꝛ hec te liba priape quotannis Thyrſis
Expectare ſat eſt. cuſtos es pauperis horti.
Nunc te marmoreū pro tpe fecimus. at tu
Si fetura gregē ſuppleuerit: aureus eſto

O pape ſat.i. ſatis ē te expectaē.i.accipē a nobis ſinū lactis.i.vaſcū
lacte. ꝛ hec liba.i.panes q̄tānis.qꝛ es cuſtos pauperis horti. Nos feci
m⁹ te nūc marmoreū.i.de marmore.ꝓ tpe.i.ſcd̄m facultatē quā nūc ha
bem⁹ At.i.ſʒ ſi fetura ſuppleuerit.i auxerit gregē.i.eris aure⁹ Sin⁹ Sinus
i pducta ſcd̄e declinatiōis ē gen⁹ vaſ.ſʒ ſin⁹ i curta ꝛ q̄rte declinatiōis
ē laxitas veſtiū ſupra cinguluʒ ꝛ q̄libet curuitas vt ſin⁹ maris Liba ſt̄ Liba Priap⁹
panes melliti q̄ offerebant̄ Priap⁹ erat idolū turpe ꝛ ridiculū cū gran
di mētula.i.virili mēbro qd̄ i hortis ponebat̄ Fetura ē mltitudo fetu Fetura
um vel pulloꝝ quoꝝlibet.teutonice iunck goet off vaſel

Nerine galathea thymo cū dulcioꝛ hyble Corydon
Candidioꝛ cygnis. hedera formoſioꝛ alba.
Cum primum paſti repetēt preſepia tauri
Si qua tui corydonis habet te cura: venito.
Imo ego ſardois videar tibi amarioꝛ herbis Thyr.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Horridior ruſco.proiecta vilior alga.
Si mihi non hec lux toto iam longior anno eſt.
Ite domum paſti ſiquis pudor ite iuuenci
¶ O galathea nerine.i.filia nerei q̄ es dulcior mihi thymo hyble id eſt
melle illo qđ ꝓuenit ĩ hybla mōte. Et q̄ es mihi cādidior cygnis ⁊ for-
moſior alba hedera. Si q̄ cura tui corydonis hꝫ te.i.ſi habes aliquā cu-
rā mei: venito cū ꝑmū tauri paſti repetēt preſepia .i.redibūt in ſtabula.
Tūc galathea r̄ndit Imo ego videar tibi amarior ſardois herbis.⁊ vide-
ar tibi horridior ruſco.i.q̄z ruſcus eſt ⁊ videar tibi vilior alga ꝓiecta id ē
quā mare ꝓijcere ſolet.ſi hec lux id ē dies nō ē mihi iā longior toto āno
O iuuēci paſti.i.qui comediſtis ſatis ite domū ſiquis pudor ē vobis.i.
Nerine — ſi aliq̄ verecūdia vobis ē Nerine ē ꝓnōymicū a noie nereus de q̄ dic-
Galathea — tū ē Galathea q̄ſi lactea dea ē nomē nymphe cuiuſdā filie nerei quam
Thymus — amauit polyphemus vnꝰ cyclopū ſꝫ ipa illū ſpreuit ſcd'm oui. Thy-
mus ē herba cuiꝰ flore delectant̄ apes.vn̄ ponit̄ hic ꝓ melle quod fit de
Sardoa — thymo Sardoa ē amariſſima herba q̄ in ſardinia maxime naſcit̄.et
Ruſcus — inde nomē traxit. Nā a ſardinia fit adiectiuū ſardous a um. Ruſcus
Alga — ē ꝯgultū aſperū quo vitis alligari pt.vt patet in geor. Alga ē vilis her-
ba quā mare in littus proijcit. Si mihi nō hec lux ⁊c. Nā amor ē im-
patiēs more Seneca Odit verus amor nec patitur moras.
Muſcoſi fontes et ſummo mollior herba
Et q̄ vos rara viridis tegit arbutus vmbra
Solſtitiū pecori defendite.iam venit eſtas.
Torrida.iam leto turgēt in palmite gēme
Hic focus et tede pigues:hic plurimꝰ ignis.
Semꝑ et aſſidua poſtes fuligine nigri.
Hic tantū boree curamus frigora.quātū
Aut numerum lupus aut torrētia flumīa ripas
¶ Carmīa hec ſunt de rebus ꝯtrarijs.nā ꝑ oreſtatē deſcribit.alter hye-
mē. O fontes muſcoſi id ē muſco cōſperſi. ⁊ o herba mollior ſumno.i.
ad ſummū.⁊ viridis arbutꝰ que tegit nos rara vmbra id ē fronde non
multa Defendite ſolſtitiū pecori.i.defendite pecora a calore eſtiuo. Tor-
rida id eſt ardens eſtas venit iam ⁊ gēme id ē oculi vitis turgēt iā in pal-
mite.i.vite Deīn alter ait Focꝰ ē hic ⁊ pingues tede.i.ligna Plurimꝰ
ignis ē h̄ ſp. ⁊ poſtes ſunt nigri aſſidua fulligine.i.fumo Nos curamꝰ
hic tm̄ frigora boree.quātū lupꝰ curat numerū pecoꝝ.aut quantū flumi

na torrētia.i.inundātia curāt ripas Hoc ē nihil curamꝰ frigora q̄ luꝑ
pꝰ nō curat nūer pecor nec flumīa ripas curāt   Solſtitiū d̄r ſolis ſta   Solſtitium
tio hoc ē qn̄ ſol aut nō deſcēdit ampliꝰ Un̄ duo ſunt ſolſtitia.vnū hie
male circiter feſtum lucie qn̄ ſol ingredit̄ capricornū.⁊ tūc dies eſt breui
ſſimꝰ Alter eſt ſolſtitiū eſtiuale circa feſtū viti cū ſol ad cancrū venit et
tūc dies lōgiſſimꝰ eſt.De eſtiuali ſolſtitio hic intelligit̄.nā hiemale ſol
ſtitiū d̄r bruma   Defendere hic accipi pt̄ ꝓ arcere vel repellere Ita.⁊ a   bruma. defendo.
pud Horatiū Toga q̄ defendere frigꝰ Quāuis craſſa queat   Gēma ē   Gemma.
lapidē p̄cioſum quecūꝫ p̄t margaritā Etiā gēma d̄r q̄ſi oculꝰ aut nodꝰ
in vite q̄iā incipit frondē Jn̄ gēmaſcere d̄r vitis   Palmes ē ramꝰ vitꝫ   Palmes.
Focꝰ eſt q̄ fouet̄ ignis.vt ligna   Teda ē arbor q̄dā reſinā fundēs vn̄ lig   Focus Teda
nū eiꝰ ardet vt cādela.⁊ ponit̄ ꝓ face.atqꝫ etiā ꝓ nuptijs in q̄bꝰ accendūt̄
faces   Fuligo ē fumꝰ collectꝰ ⁊ induratꝰ   Torrēs ſubſtātiue d̄r aqua de   Fuligo Torrēs
mōtibꝰ vl̄ altis locis decurrēs.q̄ ſepiꝰ in eſtate torret̄.i.ſiccat̄ Torrēs
adiectiue vel ꝑticipiū d̄r impetuoſus ⁊ vehemēs. Juuenalis Torrens
dicēdi copia multis.Et ſua mortifera eſt facundia

Stant et iuniperi.et caſtaneę hirſutę
Strata iacēt paſſim ſua quaqꝫ ſub arbore poma
Omnia nunc ridēt.at ſi formoſus alexis
Montibus his abeat:videas et flumiua ſicca

Et iuniperi ſtāt.i.plene ſunt acinis ⁊ caſtaneę hirſute.i.q̄ h̄nt hirtos ca
lices Poma iacēt ſtrata paſſim.i.hic ⁊ ibi.ſub quaqꝫ arbore ſua poma ia
cēt Oia nūc ridēt.i.leta vel pulchra ſunt.at.i.ſꝫ ſi formoſus alexis.i.au
guſtꝰ ceſar abeat his mōtibꝰ.i.locis.videas et.i.etiā flumīa ſicca.i.ſicca
ta   Juniperꝰ ē arbor q̄dā cuiꝰ acini nigri ⁊ duri ſalubres ſunt.teu.dā   Juniperus
beren. Hirſutꝰ d̄r crinitꝰ l̄ aſper vt hirſutū ſupciliū Itē caſtanee h̄nt hir   Hirſutus
ſutos calices q̄ echini vocāt̄ Sua quaqꝫ ſub arbore Sua nō ē ablt̄s   Echinus Sua
caſꝰ q̄ h̄ꝫ a breue Ergo nō lꝫ ꝯſtruē ſub ſua arboē.ſꝫ ordīa vt oſtēſum ē.

Aret ager.vitio moriens ſitit aeris herba
Liber pāpineas inuidit collibus vuas
Phyllidis aduētu noſtrę nemus omne virebit
Juppiter et leto deſcendet plurimus imbri

¶Ager aret.⁊ herba ſitit.i.ſicca eſt.moriēs vitio aeris.i.vredine vl̄ ar
dore ſolis Liber.i.bacchus inuidit collibꝰ pāpineas vuas.i.nō potuit
pati q̄ vue erant in collibꝰ.⁊ eas corrūpi ꝑmiſit Oē nemus virebit ad
uentu phyllidis nrē amice.⁊ iuppiter deſcēdet plurimꝰ cū imbri leto.i.
letificāte   Arere eſt amittere ſuccum vel humorē.vel corrumpi. Inde   Areo.

Vitiū vitiari arid⁹ .i.ſiccus Vitiū ē corruptio. Vn̄ vitiare id ē corrūpere.vt ille vi
tiauit ꝟginem Parſi⁹. Ne liceat,facē id qd̓ quis vitiabit agēdo, Itē vi
Liber tiū opponit̄ ꝟtuti.ꝛ ſic vitiū ē corruptio nature Liber ꝑma ꝓducta vo
cat̄ bacch⁹ de⁹ vini qꝛ vinū liberat a curis Oui. Cura fugit multo dilu
Pampinus iturq̨ mero Pampin⁹ ē foliū vitis vt i geor. Jn̄ adiectiuū pāpineus
Vireo Juppit̄ Vireo.i.ſum viridis Juppiter ꝓ aere ponit̄ q̄ aer in pluuiā ſoluitur
Hora.Manet ſub ioue frigido venator Imber id ē qd̓ pluuia vel hu
Imber mor.et facit ablatiuū caſum in e ꝛ i Sta. Proijcit huc artus imbri ven
toq̨ rigētes Idē Sanguineo videt imbre genas ꝛc.

Corydon Populus alcide gratiſſima vitis iacho
Formoſe myrtus veneri.ſua laurea phoebo
Phyllis amat corylos.illas dū phyllis amabit
Nec myrtus vincet corylos nec laurea phebi

¶ Popul⁹ ē gratiſſima id eſt chariſſima alcide id ē herculi vitis ē gra-
tiſſima iacho id ē baccho. Myrtus eſt gratiſſima formoſe veneri.phoe
bo eſt gratiſſima ſua laurea id ē laurus Sz phyllis amat corylos.ꝛ dū
phyllis amabit illas corylos nec myrtus vicet corylos nec laurea phoe
bi vincet corylos.i.pl⁹ honorabim⁹ corylos q̄s amica amat q̄z myrtos
Alcides aut laur̄ Alcides dicitur hercules iouis ꝛ alcimene filius vir fortiſſi-
mus q̄ multa monſtra deuiciſſe legitur Tandem dolore veneni ſeipſum
Laurea combuſſit. Ab alci quod ē robur Laurea eſt corona de lauro factaꝛ po
nit̄ pro ip̄a lauro vt hic. Item pro triūpho vel victoria qua victores et
Colurn⁹ triūphantes laureā portabāt A corylus fit adiectiuū colurnus.vt in
geor. Pinguiaq̨ in verubus torrebimus exta colurnis

Thyrſis Fraxinus in ſiluis pulcherrima pinus in hortis
Populus in fluuijs.abies in montibus altis.
Sepius ad fine me licyda formoſe reuiſas
Fraxinus in ſiluis cedet tibi pinus in hortis.
Menalcas Hec memi ꝛ victū fruſtra cōtendere thyrſim
Ex illo corydon corydon eſt tempore nobis

¶ Fraxinus eſt pulcherrima arbor in ſiluis.pin⁹ eſt pulcherrima i hor
tis. Popul⁹ eſt pulcherrima in fluuijs. Abies eſt pulcherima in altis
mōtib⁹ At.i.ſed o formoſe licida.tu amice.ſi reuiſas id eſt viſites me ſe
pi⁹ fraxin⁹ i ſiluis cedet tibi.i. tu eris pulchrior fraxino ſilueſtri ꝛ pin⁹ in
hortis cedet tibi Ego menalcas memini hec.i.i meōria hēo ꝙ hec can-

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

tauerit coridon ⁊ thyrſis Et memini thyrſim victū. fruſtra ꝯtendere. i. ꝯtendiſſe cū corydone O corydon tu es nobilis. i. famoſus vl' magn⁹ ex illo tpe. i. poſtq̄ viciſti thyrſim. Fraxim⁹ ē arbor ꝓcera ac teres folijs ꝗ̄ pēnata quā valde fugiūt ſerpētes. teu. eſchen. Abies ē arbor alta in mōtib⁹ naſcēs cui⁹ folia ſecta ſunt ad modū pectinū. hinc fiūt mali na⸗uiū Abies facit adiectm̄ abiegnus Reuiſcere ē rurſus viſitare vel ire ad videndū Cicero. Sed tu velim deſinas iā nris lrīs vti ⁊ nos aliqn̄ reuiſas. Nobilis dr̄ q̄ſi notabil' ⁊ multis notus vl' ꝓpter ꝟtutes vel ꝓpter maleficia ſua Ponit̄ aūt hic nobilis ꝑ ſyncopen ꝓ nobilis. ſicut ſecla ꝓ ſecula. ⁊ vincla pro vincula.

Ecloga octaua. ad Auguſtum. Amatores querela. et pharmaceutria.

Paſtorum muſam damonis et alpheſibei
Immemor herbaꝝ quos eſt mirata iuuenca
Certantes. quoꝝ ſtupefacte carmine lynces
Et mutata ſuos requierunt flumina curſus
Damonis muſam dicemus et alpheſibei

Hac ecloga poeta recitat duoꝝ paſtoꝝ carmia q̄s dīt ita dulciter cantaſſe vt iuuēce q̄ auidiſſime pabuli ſunt. ad miratōe ipoꝝ capte neglexe⸗rint herbas lynces etiā ſtupuerit ⁊ flumia ſteterit Ordia ſic Dicemus muſam. i. cantilenā paſtoꝝ ſcʒ damonis ⁊ alpheſibei. q̄s certātes. i. certatim canētes. iuuēca ē mirata imemor herbaꝝ Et quoꝝ paſtoꝝ carmie lynces ſtupefacte ſunt. ⁊ flumia mutata a ſua natura req̄erunt. i. ſtare fecerūt ſuos curſus Nota q̄ hic bis ponit̄ damonis muſam. cū ſel' ſufficeret Cui⁹ cauſa ē q̄ ꝟbū dicem⁹ nimis lōge ſeparatū fuit a ꝓori accō. ſic oportuit ipm̄ repeti Vn̄ prior accūs muſam ponit̄ abſolute Iuuenca dr̄ iuuenis vacca. vt Iuuēc⁹ iuuenis taur⁹ Lynx eſt aīal varij coloris ⁊ maculoſum in deſertis Stupor ē ſubita mētis amiſſio Stupefactus teu. beſwoeget Req̄eſcere cū ꝓpe fit abſolutū vt ſupius Req̄eſce ſub vmbra. tn̄ hic trāſitiue poni videt̄ q2 hʒ accm̄ Vn̄ quieſcere q̄nq̄ ē quietē capere. q̄nq̄ quietū facere auctore ſeruio Poſſet etiā dici q̄ accūs iſte regatur a ꝑticipio mutata ꝑ ſynecdochen. ſic Flumina mutata ſuos curſus requirūt id eſt requieuerunt

Iuuenca
Lynx.
ſtupor ſtupefactus
Requieſco

Tu mihi ſeu magni ſuperas iam ſaxa timaui
Siue oram illyrici legis equoris. en erit vnquam

Jlle dies: mihi cum liceat tua dicere facta
En erit. vt liceat totum mihi ferre ꝑ orbem
Sola ſophocleo tua carmina digna cothurno
A te principium. tibi deſinet accipe iuſſis
Carmina cepta tuis. atq̄ȝ hanc ſine tp̄a circum
Jnter victrices hederam tibi ſerpere lauros

¶ Hic alloquitur Auguſtum poeta ⁊ illi dedicat hec carmīa O tu augu-
ſte ſeu. i. ſiue ſupas iam ſaxa magni timaui. i. nauigas ꝑ illam aquaȝ
Siue legis oram illyrici equoris id eſt nauigas ꝑꝑ illā regionem En
ille dies erit vnq̄ȝ cum liceat mihi dicere. i. deſcribere carmibus tua facta
En dies erit vt liceat mihi ferre ꝑ totum orbem carmina tua. i. de te fac-
ta. q̄ ſola carmina ſunt digna ſophocleo cothurno. i. grandiloquentia ſo-
phoclis poete. Principium hoꝝ carminum ſumptum a te deſinet tibi.
i. finietur ad laudem tuam Accipe carmina coepta id eſt in choata tuis
iuſſis id eſt qꝛ tu iuſſiſti. atq̄ȝ ſine id ē ꝑmitte hāc hederam id eſt poema
hoc ſerpere tibi id eſt creſcere inter victrices lauros. i. triumphos tuos.
Timauus — Timauus eſt fluuius venetoꝝ vicinus ↄcordie ⁊ trigeſte oppidis. ⁊ tā-
dem in adriaticum mare fluit Saxa vero dicit q̄ in fluuio ſunt vel mō-
Jllyria. — tem vn̄ fluuius orit̄ Jllyris vel illyria eſt regio lata inter italiaȝ germa-
niam ⁊ macedoniam. que nunc vulgo appellatur ſlauonia Unde mare
Lego — illyricum quod eſt inter illyriam ⁊ italiam Legere accipitur pro naui-
gare vel nauigando preterire. Jn eneide. Littoraq̄ȝ epiri legimus.
Ora. — Ora d̄r extremitas cuiuſq̄ȝ rei vel regio Eſt etiā funis quo ligat̄ nauis.
Sophocles — Quintilianꝰ. Oram ſoluētibꝰ bn̄ ꝑcemur Sophocles fuit optimꝰ
Cothurnus — poeta tragicꝰ ⁊ altiſonus vel grādiloquus Cothurnus ē genus calce-
amēti quo venatores ⁊ tragedi vtebant̄. vn̄ ponit̄ q̄nq̄ȝ ꝑ grādiloq̄ntia
Tempora — tragicoꝝ Tp̄a ſunt ꝑtes capitis inter aures ⁊ fronte. Eſt āt hic ana-
ſtrophe. i. inuerſio. tp̄a circū. qꝛ ꝑpoſitio caſui ſuo poſtponit̄ cā metri

Frigida vix celo noctis deceſſerat vmbra
Cum ros in tenera pecori gratiſſimus herba eſt
Jncumbens tereti damon ſic cepit oliue
Naſcere preq̄ȝ diem veniēs age lucifer almum
Coniugis indigno nyſe deceptus amore
Dum queror. et diuos (quanq̄ȝ nil teſtibꝰ illis
Profeci) extrema moriens tn̄ alloquor hora
Jncipe menalios mecum mea tibia verſus:

¶ Frigida vmbra noctis vix deceſſerat coelo. i. nondum erat ſol ortus.
Cum ros in tenera herba eſt grauiſſimus pecori. Damon incumbens
tereti oliue. i. inclinatus ſup̄ illam arborem coepit. i. incoepit canere ſic.
Eſt autem carmē amatoris decepti p̄ amicam que alij nupſit. vnde allo
quitur luciferum ſtellam veneris cui ꝯqueritur de iniuria ſibi facta. O
lucifer naſcere. i. orere. ꝛ preueniens age. i. duc almum diem. dum ego de
ceptus indigno amore nyſe cōiugis. i. quam putabam fore mihi cōiu
gem. queror ꝛ moriens alloquor diuos. i. deos extrema hora vite mee.
quanqʒ nil profeci illis teſtibus. i. nihil mihi profuit ꝙ puella mihi p̄
deos iurauerat O mea tibia. i. phyſtula incipe mecum canere verſus me
nalios. i. arcadicos vel quales canūtur in mōte arcadie menalo Coelū — Coelum.
accipitur hic pro aere qui noctu ſit vmbroſus. Nam in coelo empyreo
nulle vnqʒ ſunt tenebre Gratus quandoqʒ dicitur gratias agens vl' re — Gratus
ferens. vt gratus vir Qn̄qʒ gratus eſt id qḋ charus vl' acceptus vt ros
eſt gratus pecori Incumbere eſt ſuper aliquid pectore iacere In eneide. — Incumbere.
Incubuitqʒ thoro Item ſt operam dare. vt Incumbe bonis artibus vl'
in bonas artes Lucifer eſt ſtella matutina. alio noīe venus. quam ap- — Lucifer
te amator alloquitur. Preuenire eſt añ alium venire Et hic eſt teme- — Preuenio
ſis preqʒdicem veniēs. qꝛ preueniēs eſt vna dictio q̄ cauſa metri diuidit
Almus ab alendo dr̄. vt alma ceres. almus de'. i. qui alit nos Profi- — alm'. p̄ficere
cere ē fructū facere. teu. vorderen of ſchickē. vt Multū laboraui ſed pa
rum profeci Ita ad laborantes dicemus. p̄ficiatis. ꝛ non dicetur. p̄fici-
at vobis Tibia eſt os ꝯcauum cruris ꝛ ponit̄ p̄ phyſtula. qꝛ de tibijs — Tibia
formant̄ qn̄qʒ phiſtule Nota ꝙ iſte v̄ſus Incipe menalios dr̄ interca — Intercalaris ver-
laris qꝛ ſepe interpōnit̄ ꝛ repetit̄. ſicut poſtea ille qʒ Ducite ab vrbe do- — ſus
mum Menalus fit a menalus de quo mox dicetur.

Menalus argutumqʒ nemus pinoſqʒ loquentes
Semper habet. ſemper paſtoꝝ ille audit amores
Panaqʒ qui primus calamos non paſſus inertes
Incipe menalios mecū mea tibia verſus
Mopſo niſa datur. quid non ſperemus amantes
Iungentur iam griphes equis. euoqʒ ſequenti
Cum canibus timidi venient ad pocula damae
Mopſe nouas incide faces. tibi ducitur vxor
Sperge marite nuces. tibi deſerit heſperus oetam
Incipe menalios mecū mea tibia verſus

Menalus ille mõs. hꝫ ſemꝑ argutũ id ē ſonorũ nem⁹ ꝛ pinos loquē
tes id ē reſonãtes. et ille menalus audit ſemꝑ amores id ē amatoria car
mia paſtorũ. Et ille audit pana qui pan ꝑmus nõ paſſus ē calamos eē
inertes. qꝛ ꝑm⁹ ipe fecit phyſtulas de calamis. Nyſa. illa puella pul/
chra daꝛ mopſo. illi difformi viro. Quid nõ amãtes nõ ſperemus id ē
nihil eſt nihil eſt quod non ſperemus futurũ poſtq̃ꝫ tam turpis vir taꝫ
pulchram duxit vxorem Grypes iungẽtur iam equis id eſt erũt amici
equoꝝ quorũ hoſtes ſolẽt eſſe. ꝛ temidi dame veniẽt ad pocula cum ca/
nibus id ē federabunꝛ canib⁹ ſequẽti euo id ē tempore. O mopſe incide
id ē para nouas faces. quia vxor ducitꝛ tibi. i. a te O mopſe marite ſpar/
ge nuces. heſperus. illa ſtella ſerotina deſerit oetam montē tibi id ē nox
Menalus — tibi deſiderata venit. Menalus ē mons in arcadie plenus arboribus
ſub quibus paſtores canere ſolebãt Quid non ſperemus ꝛc. Aliqui
accipiunt hic ſperare pro timere ſicut in eneide At ſperare deos. Poteſt
tamē ſimpliciter accipi: vt ſit ſenſus. Si tam turpis tam pulchrã nac
Gryphes — tus ē etiã omnib⁹ amãtibus ſpes eſſe pt Grypes ſunt aĩalia in aſiati/
ca ſcythia corꝑe ſimiles leonib⁹ ſꝫ alata. que aurũ ꝛ gẽmas cuſtodiũt et
homĩes illa tollere volentes diſcerpunt Sunt etiam equis infeſti No
Dama — mĩatiu⁹ ſingularis eſt gryps. Dame ſunt quedã ſilueſtres capre q̃ ra/
ro mãſueſcũt cũ fere dici iure nõ poſſint teſte plinio Eſt aũt dama gñis
Maritus — incerti nã vergili⁹ vſurpat maſculine Horati⁹ ꝓ feminine Marit⁹
Marito — dicitꝛ qui vxorē hꝫ vñ verbum maritare id ē marito iungerere. Sueto/
nius Veſpian⁹ hoſtis ſui filiã ſplendide maritauit. Sparge mari ꝛc.
Oeta — Moris fuit olĩ ſpargē nuces pueris tꝑe nuptiaꝝ Oeta ē alt⁹ mõs in
grecia inter macedoniã ꝛ theſſaliã. Heſper⁹ infra in fine dicetur

O digna cõiuncta viro dum deſpicis omnes
Dumq̃ꝫ tibi eſt odio mea phyſtula. dũq̃ꝫ capelle
Hirſutũq̃ꝫ ſupercilium prolixaq̃ꝫ barba
Nec curare deũ credis mortalia quenq̃ꝫ.
Incipe menalios meũ mea tibia verſus.
Sepibus in noſtris paruã te roſida mala
(Dux ego veſter erã) vidi cum matre legentē
Alter ab vndecimo tum me iam ceꝑat annus
Iam fragiles poterã a terra cõtingere ramos
Vt vidi vt perij. vt me malus abſtulit error
Incipe menalios meũ mea tibi verſus.

¶ Hic inſultat puella que turpem virum nacta eſt dum ſpreuit melio

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

¶ Hic inſultat puelle que turpē virū nacta eſt dū ſpreuit meliorē. O nyſa cōiuncta viro digna. i. quo tu digna es cōiungi dū deſpicis. i. ſpernis. oēs alios. ꝛ dū mea phiſtula ē tibi odio. i. tu odis muſaz meā. ꝛ dū capelle mee ſunt tibi odio ꝛ hirſutuz ſupciliū meū ꝛ plixa barba mea ſt tibi odio. i. ſpreuiſti doctū diuitē ꝛ fortē viꝝ. nā ſupciliū ꝛ barba plixa ſunt ſigna virilis roboris Nec credis queꝗ̄ deū curare mortalia. i. humanas res Ego vidi te puā. i. cū pua eēs: legentē roſida mala in nris ſepibus. i. hortis cū mrē tua. qꝛ erā dux vr̄. i. ego ducebā vos in hortos Ann⁹ alter. i. ſecūdus ab vndecimo anno ſuſcepit me iam tū. i. agebam annū decimūtercū. Poterā ꝯtingē. i. attingere iā fragiles ramos a terra. i. ego ſtans ſup terrā Ut vidi. i. ſtatim vidi. vt perij. i. q̄liter vel quantū perij. ꝛ vt mal⁹ error. i. amor abſtulit me. i. impotē me fecit Dignus ē id qd̄ merit⁹. vt dignus laude. dign⁹ cruce. i. merit⁹ laudē ꝛ crucē. Dignus

Deſpicē quādoqꝫ ē, ſpernē ſicut hoc loco Quādoqꝫ ſcat deorſum videre vt in aneide Cū iuppiter ethere ſummo deſpexit mare veliuolū terraſqꝫ iacentes Deſpicio

Supciliū eſt in ſuma ps frōtis crinita ſupra oculū Nā ciliū dicit̄ ſuperi⁹ tegmē oculi Accipit̄ pro grauitate. ꝛ p ſupbia. ꝛ paltitudine Prolix⁹ dicit̄ longius vel largus quaſi porro laxus SupciliūCiliū Prolixus

Nūc ſcio quid ſit amor. duris in cotib⁹ illū
Iſmarus aut rhodope: aut extremi garamantes
Nec noſtri generis pueꝝ nec ſāguinis edunt
Incipe menalios mecū mea tibia verſus
Seuus amor docuit natoꝝ ſanguine matrem
Cōmaculare manus. crudelis tu quoqꝫ mater
Crudelis mater magis an puer improb⁹ ille
Improbus ille puer crudelis tu quoqꝫ mater
Incipe menalios mecū mea tibia verſus

¶ Nūc inuehit̄ i amorē q̄ adeo crudel' ē Nūc ſcio. i. experior q̄d amor ſit ſcꝫ libidinoſo Iſmar⁹ aut rhodope ille mōs. aut garamātes. illi hoīes extremi. i. in fine mūdi habitātes. edūt. i. pducūt illū puerū. i. amorē i duris cotib⁹: i. ſaxis. pueꝝ dico nō noſtri. i. humani generis nec nri ſanguinis. i. nature noſtre Seu⁹. i. crudelis amor docuit matrē ſcꝫ medeā cōmaculaē man⁹ ſuas ſanguine natoꝝ. i. filioꝝ Quoqꝫ. i. etiā tu mater q̄ feciſti hoc. eras crudelis Deīn querit an crudelior fuerit amor ſuadens an mr̄ pficiēs tm̄ nefas. Mater ne fuit magis crudelis an ille puer. i. amor fuit magis i pbus. Deīn r̄ndet. Ille puer fuit im pb⁹. ꝛ q̄ꝫ tu mater fuiſti crudel' Amor ſcd̄m Platonē ē deſiderium pulchri Et eſt tri Amor

plex amor ſcz diuinꝰ q̄ ē optimꝰ humanꝰ q̄ ē bonꝰ ferinꝰ q̄ malus ē immo peſſimꝰ Primꝰ amor vulgatiꝰ vocat̄ charitas. Scd̄s ſcd̄o dilectio: Tercꝰ āt furor De tercio hoc amore q̄ venerꝰ ē hic loquit̄ poeta Qui furioſus amor qualis ⁊ quātꝰ ſit. is demū ſcit qui expertus ē

Cos — Cos ē durus lapis ⁊ ꝓpriei q̄ ferrū acuitur

Garamantes — Garamantes ſunt ppl's barbarꝰ in finibꝰ aphrice vltra getulos Senꝰ amor docuit

Medea — Medea filia aeete regis colchoꝝ Jaſoni nupſit. Poſtea cū iaſon aliā duxiſſet. medea filios occidit Qd̄ ſcelꝰ poeta partim amori aſcribit. partim crudelitati medee Amor vocat̄ puer. ⁊ nūc amor accipit̄ pro filio veneris qui cupido etiam vocat̄. ⁊ pingitur puer nudus cecus ⁊ alatus

Cupido. — Quia iſte amor facit hoīes pueros .i. ſtultos. inuerecundos. cecos. ⁊ inſtabiles

Nunc et oues vltro fugiat lupus. aurea dure
Mala ferant quercus. narciſſo floreat almus.
Pinguia corticibꝰ ſudent electra myrice
Certēt et cygnis vlule. ſit tityrus orpheus
Orpheus in ſiluis. inter delphinas orion
Incipe menalios mecū mea tibi verſus
Omnia vel mediū fiant mare. viuite ſilue.
Preceps aerij ſpecula de. montis in vndas
Deferar. extremū hoc munus moriētis habeto.
Deſine menalios iam deſine tibia verſus

¶ Tandē deceptus amator ex impatiētia animi optat omia peruerti. Ordo ē Lupus fugiat nūc oues vltro id eſt per ſe ⁊ non fugatus Dure quercus ferāt nūc aurea mala. Alnus floreat narciſſo. i. ferat illū florē Myrice ſudēt ex corticibꝰ ſuis pinguia electra. Et vlule certēt cū cygnis Tityrꝰ ruſticꝰ ſit orpheus optimꝰ vates Orpheus ſit in ſiluis .i. inter ſiluas. Arion: ille vir ſit inter delphinas. Uel omnia fiāt mediū mare id eſt pereāt diluuio. O ſilue viuite. i. valete. ego deferar preceps id eſt deorſum in vndas de ſpecula aerij id ē alti mōtis. O nyſa habeto hoc extremū munꝰ moriētis. i. hoc faciā propter te O tibia deſine iam

vltro. vltroneꝰ — menalios v̄ſus Ultro ſignificat ſponte ⁊ nō coacte Jnde vltroneꝰ id ē ſpontaneus ⁊ voluntariꝰ

Sudare — Sudare cum accuſatiuo conſtructū ſignificat ſudando emittere. vt Chriſtus aquā ⁊ ſanguinē ſudauit. Jta hic ꝙ

Electrum — Electrum eſt metallum de quo ſunt lapides attrahentes paleas. teutonice baernesteen. Fluit autem electrum ex quibuſdam pineis arboribꝰ i inſulis ſeptētrionalis oceani apud germanos, vocat̄ alio nomine ſuc

ãnum Ulula eſt auis nocturna.een wle. Inde vlulare.i.flebilẽ ſonũ Ulula
pferre ſicut vlula Arion cytharedus ex inſula leſbo.cũ in diuerſis re- Arion
gionib⁹ arte ſua multas opes collegiſſet ⁊ in patriã redire vellet. naute
auro eius inhiãtes eũ occidere parauerũt Quo ↄperto ipſe cytharizauit
tam dulciter vt allectus e fundo maris ſit delphin In quẽ inſiliẽs ipſe
puenit ad terrã a delphine vectus Delphinas ẽ grec⁹ accũs plis ſicut he
roas vide ſupra. Preceps q̃ſi p caput.i.deſcẽdens Inde pcipitare deijcere Preceps
Etiã pceps d᷑ feſtinus.vt in eneide. Precipites vigilate viri Itẽ pceps
d᷑ inconſiderat⁹ ⁊ vehemens Specula ẽ loc⁹ alt⁹ vñ poſſu⁹ pſpicere Specula
Inde ſpeculari.i.conſiderare pſpicere cuſtodire Speculor

Hec damon.voſque reſpõderit alpheſibeus
Dicite pierides.non omnia poſſumus omnes
Effer aquã et molli cinge hec altaria vitta
Verbenaſq; adole pingues et maſcula thura
Coniugis vt magicis ſanos auertere ſacris
Experiar ſenſus.nihil hic niſi carmina deſunt
Ducite ab vrbe domũ mea carmĩa ducite daphnim
Carmina vel celo pñt deducere lunam
Carminibus circe ſocios mutauit vlyſſis
Frigidus in pratis cantando rumpitur anguis
Ducite ab vrbe domũ mea car.⁊c.

¶ Nũc poeta refert carmẽ alpheſibei dicẽs Damon cecinit hec pdicta
O pierides.i.muſe vos dicite ea q̃ alpheſibe⁹ rñderit.i.poſt damonẽ cã
tauerit Nos oẽs nõ poſſum⁹ oĩa.i.nemo pt oĩa Sequit᷑ carmẽ alphe
ſibei canẽtis q⁹ q̃dã mulier pharmaceutria.i.veneſica vel incãtatrix a- pharmaceutria
matũ ſibi vix carmib⁹ magicis allexerit Et totũ hoc carmẽ ↄtinet v̾ba
illi⁹ mulieris loquẽtis ad amaryllidẽ miniſtrã ſuã ſic Effer aquã ⁊ cin
ge hec altaria molli vitta Et adole.i.icẽde pingues v̾benas.illas herbas
⁊ thura maſcula.i.meliora vt experiar auertẽ ſanos ſenſus ↄiugis.i. viri
quẽ cupio ↄiugẽ magicꝫ ſacrꝫ.i.ſacrificijs Sanos ãt.i.nõ amãtes Ni
hil deeſt h̄ niſi carmĩa.i.incantatõẽs deſunt O mea carmĩa ducite daph
nim ab vrbe ad meã domũ Carmĩa.i.icãtamẽta l᷑.i.etiã pñt deducẽ lunã
de celo Circe.illa mulier mutauit ĩ feras ſocios vlyſſis Anguis frigid⁹
.i.mal⁹ rũpit᷑ ĩ pratꝫ cãtãdo.i.p icãtatõẽꝫ O mea car.du.⁊c. Iſte ẽ v̾ſus
itercalarꝫ Uitta ẽ faſcia l᷑ peplũ q̃ capilli colligãt᷑ a viciẽdo dcm Uit- Uitta
tis vtebãt᷑ oĩ ſacerdotes ⁊ ipa victima vñ apd Iuue.legit᷑ vittata ſacer
dos Uerbena eſt q̃dã herba.yſerhart. Adolere ẽ creſcere In eneide verbena adolere

Tu facito moꝝ cū matura adoleuerit etas. Sis memor Jn̄ adoleſcēs ꝛ
adultus Etiā eſt colere vt in p̱° ene. Flāmis adolere penates Itē incēde
Maſculū thus re vt hoc loco Maſculū thus vocat̃ qđ eſt ſubalbidū rotundū pingue
Magus leue frāgibile odorati⁹ Magus lingua pſaꝝ ſapiēs dr̄ ſꝫ grece magos
Magia Circe dr̄ incātatoꝛ ꝛ magia incātatio Jn̄ magic⁹ a ū vt ars magica Circe fi
lia ſolis fuit incātatrix vł ſ venefica q̄ hoīes in beſtias mutabat ſuis incā
tamētis Quidā putāt fuiſſe meretricē q̄ ſuis blandicijs hoīes allectos
Ulyſſes. ipulit turpit̃ ꝛ beſtialiter viuere Ulyſſes quidā prudens dux grecoꝝ
ad troiā. qua expugnata cum domū nauigaret multā ptulit aduerſa de
cem annos errauit vt eſt apud homerum

Terna tibi hec primū triplici diuerſa colore
Licia circundo. terq; hec altaria circum
Effigiē duco. numero de⁹ impare gaudet
Ducite ab vrbe domū mea carmīa ducite daphnim
Necte tribus nodis ternos amarylli colores
Nectet amarylli mō. et veneris dic vincula necto
Ducite ab vrbe domū mea car. ꝛc̄.
Limus vt hic dureſcit. et hec vt cera liqueſcit
Uno eodemq; igni: ſic noſtri daphnis amore
Sparge molā et fragiles incēde bitumine lauros
Daphnis me mal⁹ vrit. ego hāc in daphnida lauꝝ
Ducite ab vrbe domū mea car. ꝛc̄.

¶ Ego circūdo tibi pͥmum hec terna licia id eſt tria fila. diuerſa tripli-
ci colore. Et duco effigiem id eſt ſtatuam ter circum hec altaria. quia de-
us gaudet impare numero id eſt amat numerum ternarium. O, ama-
rylli necte ternos colores id eſt licia tricolaria tribus nodis. o amarylli
necte modo ꝛ dic ego necto vincula veneris Ut id eſt ſicut hic lim⁹ du
reſcit id eſt ſit durus. ꝛ hec cera liqueſcit id eſt fit liquida. vno ꝛ eodem
igni id eſt per eundē ignē. daphnis ſubaudi dureſcat ꝛ liqueſcat ſic a-
more noſtri. Sparge molam id eſt farinam ꝛ incende fragiles lauros
cū bitumine. Malus daphnis vrit me. i. efficit vt amore ardeā. ego vro
Licium. hāc laurum in daphnida id eſt cōtra daphnidem. Licium dicitur filū
Liciatorium. quo ſtamē implicat̃ vel alligat̃ Liciatoriū ſ̄o ē teres lignū cui alligat̃
Effigies. ſtamē Altaria circū. ē anaſtrophe ſicut. tpa circū Effigies dr̄ imago
Effigiaē Lim⁹ ab effingo Jn̄ effigiare. i. formare ad effigiem Limus ē humida terra
teu. ſlijck Jn̄ limoſus limo plenus Limus lima limū eſt obliqu⁹ Uno
Syſtole. codēq; igni. hic eſt ſyſtole qꝛ o qđ longū eſt breuiat̃ in dcōe eodē. Ita a-

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

pud ꝑpertium. Non eodē ferro ſtillet vterqꝫ cruor Poteſt etiā eſſe ſy
nereſis.i.ↄtractio.ita vt eo legat̃ vna ſyll'a Mola d̃r farina cū ſale qua Mola!
ſpargebat̃ hoſtia Unde fit immolare ꝟbū ꝓ ſacrificari Bitumē eſt te Bitumen.
nax ꝛ viſcoſus limus q̃ naſcit̃ in quibuſdā lacubus ſyrie ꝛ hꝫ naturam
ꝓximā ſulphuri. A quibuſdā vocat̃ ſtercus demonis.

Talis amor daphni.qualis cum feſſa iuuencum
Per nemora atqꝫ altos querendo bucula lucos
Propter aque riuum viridi ꝓcumbit in herba
Perdita.nec ſerę meminit decedere nocti
Talis amor teneat.nec ſit mihi cura mederi
Ducite ab vrbe domū mea carmīa ducite daphnim
Has olim exuuias mihi ꝑfidus ille reliquit
Pignora chara ſui.que nunc ego limine in ipſo
Terra tibi mando.debent hec pignora daphnim
Ducite ab vrbe domū mea car.ꝛc̃.

¶ Ordina ſic Talis amor teneat daphnim.qualis amor eſt cū bucula
id eſt iuuenis vacca.feſſa querēdo iuuencū.i.taurꝫ.ꝑ nemora atqꝫ altos
lucos procūbit in viridi herba ꝓpt.i.ꝓpe riuū aque.ꝛ ipſa bucula ꝑdita
i.amore vexata nō meminit decedere ſerę nocti.i.a nocte. Talis amor te
neat daphnim nec ſit mihi cura mederi.i.ſuccurrere ei. Ille ꝑfidus.i.in
fidelis daphnis reliquit mihi olim has exuuias.i.veſtes q̃ eſſent chara
pignora ſui.i.ſue reuerſionis.q̃ pignora o terra ego nunc mando tibi in
ipſo limine Hec pignora debēt nobis reddere daphnim Talis amor da
phnim Uerbū qđ hic deeſt poſtea ſuppletur ibi. Talis amor teneat.
Feſſus dicitur exhauſtus labore corporis aut animi. Et iungitur abla Feſſus
tiuo ꝛ q̄n doqꝫ gtō.vt feſſus labore.feſſus rex Bucula d̃r iuuenis vac Bucula.
ca nam eſt diminutiuum a bos.ꝛ ſcribit̃ vno c. Quod ſi duo c ſcribas
buccula fcat ꝑuam buccam Decedere ſere nocti.decedo regit dtm̄ qui re Buccula
ſoluitur per abltm̄. Aut certe ponitur abſolute. Nam priſciano aucto
re quidam dti ponuntur abſolute vt ſorti ruri veſperi Mederi eſt da Medeor
re medelam. Cicero Philoſophia medetur animis Exuuie ſunt veſtes Exuuie
aut arma quibus exuimur. Pro armis in eneide. Hectore qui redit exu
uias indutus achillis. Item ſignificat pellem quam anguis exuit.
Perfidus qui fidem non ſeruat Infidus autem i producta.qui non Perfid⁹.infid⁹
eſt fidus. Mandare eſt committere. Terentius. Huic mandes ſi Mando.
quid recte curatum velis

Has herbas atqꝫ hec ponto mihi lecta venena

Ipſe dedit moeris. naſcuntur plurima ponto
His ego ſepe lupum fieri et ſe condere ſiluis
Moerin: ſepe aĩas imis excire ſepulchris
Atq3 ſatas alio vidi traducere meſſes
Ducite ab vrbe domũ mea carmĩa ducite daphnim
Fer cineres amarylli foras. riuoq3 fluenti
Trãſq3 caput iace. ne reſpexeris. his ego daphnim
Aggrediar. nihil ille deos nil carmina curat
Ducite ab vrbe domũ mea car. ⁊c.
Aſpice corripuit tremulis altaria flammis
Spõte ſua dum ferre moror cinis ipſe. bonum ſit
Neſcio quid certe eſt. et hylas in limine latrat
Credimus. an qui amãt ipſi ſibi ſomnia fingunt
Parcite: ab vrbe venit: iã parcite carmĩa daphnis

Moeris. ille vir ipē dedit mihi has herbas atq3 hec venena lecta .i.
collecta mihi .i. ꝓpter me in ponto Plurima venena naſcunt̃ in põto .i.
illa regiõe Ego vidi ſepe merim fieri lupũ his venenis .i. ꝟtute hoꝝ ve
nenoꝝ. ⁊ vidi moerin cõdere ſe in ſiluis Et ego vidi merim excire .i. euo
care aĩas ex imis ſepulchris Atq3 vidi eũ traducere .i. trãſferre. alio .i. ad
aliũ locũ. meſſes .i. ſegetes. ſatas .i. ſeminatas O amarylli fer cineres fo
ras iace .i. ꝓijce fluenti riuo .i. in fluuiũ trans caput. ne reſpexeris. Ego
aggrediar daphnim his cinerib⁹ Ille nihil curat deos ⁊ nil curat carmi
na .i. incãtationes Aſpice. cinis ipē corripuit .i. rapuit altaria tremulis
flãmis ſua ſponte .i. p ſe. dũ moror ferre .i. portare Sit bonũ ſcʒ ſignum
Certe neſcio qđ eſt. ⁊ hylas. ille canis latrat in limĩe Credimus. ſupple
daphnim venire. an illi q̃ amant .i. amore correpti ſunt. fingunt ſibi ſo
nia .i. putant id eſſe qđ nõ eſt. O carmia parcite .i. ceſſate iam qꝛ daph
nis venit ab vrbe. Pontus eſt q̃dam regio orientalis vltra conſtanti
Pontus — nopolim. dicta a quadã pte maris q̃ vocat̃ pontus. Et nota ꝙ pontus
p mari eſt gñis maſculini ſʒ ꝓ regiõe fei gñis Venenũ dr̃ quicq̃đ in
Venenum — ſumit̃ ad imitandũ ſtatum corpis aut mentis Eſt ergo bonũ venenum
ſcilicet medicina. eſt ⁊ malum venenuʒ quod vſitatius vocatur veneni
Cio id eſt voco vel moneo Jñ accio aduoco ⁊ excio euoco. ⁊c. Gentiles
Cio accio. excio — credebant aĩas defunctoꝝ in ſepulchris eſſe Alio aduerbium ſignifi
Alio. — cat ad alium locum. Tremulus ſignificat id quod ſ tremens. vt tre
Tremulus — mens. vt tremula vox. tremule manus

¶ Ecloga nona. Colloquuntur
Lycidas et Moeris

Quo te meri pedes? an quo via ducit in vrbem Licidas
O lycida viui puenimus: aduena noſtri Moeris
(Quod nunꝗ̄ veriti ſumꝰ) vt poſſeſſor agelli
Diceret: hec mea ſunt vetres migrate coloni
Nunc victi: triſtes (qm̄ ſors omnia verſat)
Hos illi (qđ non bene vertat) mittimus hedos

¶ Hac ecloga ſcribit poeta piculū qđ ſibi impēderat ab Ario centurione q̄ eū nolentē agꝝ tradere ꝑpe occidiſſet Inducit ergo Moeris miniſter ꝟgilij portās hedos cēturioni Ad quē moerim veniēs licidas q̄dā alius ruſticus cū ſic interrogat O moeri quo pedes. ſubaudi ducūt te: an ſupple illuc ducūt te q̄ via ducit in vrbē mantuā. Reſpōdet moeris O lycida nos puenimꝰ viui. i. diu viuendo. vt aduena. i. alienus. poſſeſſor noſtri agelli diceret. hec bona ſunt mea O veteres coloni migrate. i. diſcedite. qđ ſcȝ infortuniū nunꝗ̄ ſumus veriti. i. nunꝗ̄ fuit nobis timor illiꝰ infortunij qđ accidit Nos victi mittimꝰ triſtes nūc illi aduene poſſeſſori hos hedos. qđ nō bene vertat. i. qđ ſit ei in malū Qm̄ ſors. i. fortuna verſat oīa. Quo te moeri. ⁊c̄. Hic eſt zeugma a poſterio. i. qꝛ ꝟbuꝫ ꝯuenit cū vltimo ſuppoſito ⁊ nō cū priori Primū quo eſt interrogatīm alteꝝ ꝟo relatīm Vereor ſꝫ timeo Plinius Multi famā. pauci ꝯſciētiam verent Agellus dr̄ puꝰ ager Nā ab ager fit agellus ꝑ diminutionē ſicut a culter cultellus Miggrare ē mutare domiciliū. vel alio ire cauſa habitādi Colonꝰ q̄ colit terrā Vn̄ colonia. i. multitudo colonoꝝ vel oppidū bello occupatū quo miſſi ſunt noui cultores vel habitatores Qđ nō vertat Aut intelligit ſuppoſitū deꝰ vel ſors aut actiuū ꝟbū pro paſſiuo ponitur vt in ſecūdo eneidos Nox humida celo precipitat. Verſare eſt frequenter vertere

Vereor
Agellus.
Migrare
Colonꝰ colonia
Verſare.

Certe eq̄dem audierā: qua ſe ſubducere colles Licidas
Incipiunt: molliq̄ꝫ iugum demittere cliuo
Vſq̄ꝫ ad aquā et veteris iā fracta cacumīa fagi
Oīa carminibus veſtrum ſeruaſſe menalcam
Audieras et fama fuit. ſꝫ carmina tantum Moeris
Noſtra valēt licida tela inter martia: quantum
Chaonias dicūt aquila veniente columbas

Quod niſi me quacũqꝫ nouas incidere lites
Ante ſiniſtra caua monuiſſet ab ilice cornix
Nec tuus hic moeris nec viueret ipſe menalcas

Lycidas admiratus expulſionẽ Uirgilij ait. Equidẽ audierã. veſtrũ
Menalcã. i. virgiliũ ſeruaſſe carminibus. i. ꝑ poemata ſua. oĩa loca agelli
qua. i. ꝑ quẽ locũ colles incipiũt ſubducẽ. i. remouere ſe ⁊ incipiũt demi
ttere. i. deorſum mittere iugũ. i. altitudinẽ molli cliuo. i. deſcẽdere in pla
niciem. vſqꝫ ad aquã ⁊ ad cacumia veteris fagi iam fracta Rñdet moe
ris O lycida audieras hoc. ⁊ fama fuit. i. hoies dicebãt ꝟgiliũ ſeruaſſe
ſuũ agrũ. Sꝫ o lycida nrã carmia tm̃ valent inter martia. i. bellica tela.
quantũ dicũt chaonias colũbas valere. i. poſſe. aquila veniẽte. i. qñ ↄtra
eas venit aquila Quod niſi cornix ſiniſtra. i. ſedens ad ſiniſtrã. monuiſ
ſet me ante. i. ꝑus ab ilice caua. incidere. i. remouẽ nouas lites ſcꝫ ↄtracẽ
turionẽ. quacũqꝫ. i. quocũqꝫ mõ. nec hic tu⁹ moeris viuẽt nec ipe menal
cas viuẽt. i. ⁊ ego ⁊ ꝟgili⁹ eſſem⁹ occiſi Cliu⁹ dr̃ ꝑuus mons Ouidi⁹
Cliuus — Arduus in valles ꝑ fora cliuus erat Demittẽ eſt deorſum mittere In
Demitto — geor. Quiqꝫ ſatis largũ celo demittitis imbrem Chaonia ẽ ꝑs epiri q̃
Chaonia — eſt regio grecie In chaonia fuit magna ſilua noie dodona in qua multe
erãt columbe appellant̃ chaonie. Mars a poetis dr̃ de⁹ belli ⁊ ꝓ bello
Mars — ponitur Unde martius. i. bellicus vel ad martem ꝑtinens. vt martius
Martius — populus. martia tela

Heu cadit in quenqꝫ tm̃ ſcelus: heu tua nobis
Licidas. — Pene ſimul tecum ſolatia rapta menalca
Quis canẽt nymphas: q̃s humũ florẽtib⁹ herbis
Spargeret: aut viridi fontes induceret vmbra
Uel que ſublegi tacitus tibi carmina nuper
Cum te ad delicias ferres amaryllida noſtras
Tityre dũ redeo (breuis eſt via) paſce capellas
Et potum paſtas age tityre. et inter agendum
Occurſare capro (cornu ferit ille) caueto

Lycidas audito periculo q̃d imminuerat ꝟgilio. q̃ſi tm̃ ſcel⁹ exhor
rens ꝑ apoſtrophen alloquit̃ ipm abſentẽ Heu tm̃ ſcel⁹ occidẽdi tm̃ vi
rũ cadit in quenqꝫ hoiem. i. ꝑt quiſquã eſſe q̃ tm̃ malũ cogitare audeat.
Heu menalca. i. o ꝟgili tua ſolatia. i. dulcia carmia pene rapta nobis ſi
tecũ. i. cũ te. Nã ſi tu eſſes occiſus q̃s caneret nymphas. i. nullus eſſet q̃
pulchra carmia ſcriberet Quis ſpargeret humũ florentib⁹ herbis. i. nul
lus eſſet q̃ laudaret carmib⁹ claros viros Aut q̃s induceret. i. tegeret fon

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

tes viridi vmbra.hoc eſt.nullus eſſet etiam qui doctos extolleret. Uel quis caueret carmia q̄ ſublegi tibi tacitus.i.clam tibi furatus ſum nup cum ferres te.i.ires ad amaryllida delicias nr̄as.i.ad illum cōmunem amicam vel ad vrbem romam Etiam ſequit̄ breue carmen qd̓ lycidas dicit ſe abſtuliſſe virgilio neſcienti. O tityre paſce capellas dum.id eſt donec redeo.quia via mea eſt breuis. Et o tityre age potum.i.duc ad potandum capellas paſtas.i.poſtq̄ȝ paſte ſunt Et inter agendum.i. cum ages capellas potum:caueto occurſare capro quia ille ferit cornu. Per capꝝ intelligitur hic Arrius centurio quē poeta romā vadens noluit a ſuis irritari. Scelus eſt peccatum vel peſſimū opus. Unde ſceleſtus qui ſcelus perpetrauit. Item ſcelerare id eſt ſcelere maculare. In tercio eneidos Parce pias ſcelerare manus Pene ſignificat fere.vel nae.vt Pene cecidiſſem.pene dixiſſem Cano qn̄qȝ eſt id quod canto qn̄qȝ ſ̄t poetice deſcribo.vt arma virumqȝ cano. Qn̄qȝ vaticinor. vt Ipſa canas oro Legere qn̄qȝ ſ̄t furari.vnde fit nomen ſacrilegus quod ſ̄cat eum qui ſacra furatus eſt. Idē ſ̄t ꝯpoſitū eiꝰ ſublego Plautꝰ in milite Clam patꝝ ſublegerunt ſermonē Inter ꝑpoſitio cū gerundio ꝯſtructa pulchre ponitur ꝓ dum vt petrus venit inter prandendum.i. dum prandebamus Ferire eſt percutere. In referire.weder ſlaen Terentius Me ſeruulum qui referire non audebam vicit Nota in his tribus verſibus duas parētheſes Primā.breuis eſt via Alteram.cornu ferit ille. Parentheſis eſt interpoſitio non neceſſaria ſed tamen apta

Scelus.celeſtꝰ
Scelerare
Pene
Cano.
Lego.
Sacrilegus
Inter
Ferio. Referio
Parentheſis

Imo hec que varro necdum ꝑfecta canebat
Uarre tuum nomē (ſuꝑet modo mantua nobis
Mantua ve miſerę nimiū vicina cremone)
Cantantes ſublime ferent ad ſidera cygni
Sic tua cyrneas fugiant examina taxos
Sic cythiſo paſtę diſtentent vbera vaccę
Incipe ſiquid habes.et me fecere poetam
Pierides.ſunt et mihi carmina.me q̄ȝ dicunt
Uatem paſtores.ſed non ego credulus illis
Nam neqȝ adhuc vario videor neqȝ dicere cinna
Digna.ſed argutos inter ſtrepere anſer olores

¶ Moeris affert aliū carmē pulchrius a ꝟgilio ſcriptū dicēs Imo q̄s caneret hec metra q̄ ipſe menalcas canebat varro necdū ꝑfecta.i. adhuc nō integra O verre cygni cātantes.i.boni poete ferent tuū nomē ſublime ad ſidera.i.ſummis laudibus extollent te modo.i.ſi tamē mātua ſu-

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

peret nobis id eſt maneat nobis veris poſſeſſoribus. Mantua inquam
ve nimium vicina miſerer cremone. illi ciuitati. Quia propter vicini-
tatem cremone mantua fuit ſpoliata. Tunc lycidas incenſus dulcedi-
ne carminis incoepti. orat moerim vt amplius canat dicens. O meri
incipe canere ſi quid habes id eſt ſi aliquod carmen ſcis Sic id eſt ſi can
taueris. tua examina id eſt apes fugiant cyrneas taxos id eſt, illas arbo
res. Et vacce tue paſte cythiſo diſtentent vbera id eſt dent multum lac
tis. Et id eſt etiam pierides. i. muſe fecerūt me poetam. Quaſi dicat. ſi
cantaueris reſpondebo tibi id eſt etiam carmina ſunt mihi Paſtores di
cunt me quoqꝫ eſſe vatem. ſed ego non ſum credulus illis. Nam neqꝫ
videor dicere adhuc carmina digna vario neqꝫ digna cinne id eſt vide-
tur mihi ꝙ carmina mea non ſunt adhuc tam bona neqꝫ tam valida vt
legi poſſint ab illis doctis viris. Sed videor ſtrepē anſer inter olores
id indoctus inter doctos viros
Mantua Cremona Mantua et cremona ſunt ciuitates in ea regione italie que vulgo lum-
bardia vocatur ſiue nominatur. Agros cremonienſium Caeſar dede-
rat veteranis ſuis Qui agri cum non ſufficerent. acceperunt etiā agros
mantuanos qui vicini erant
Cyrnos ¶ Cyrnos eſt inſula in liguſtico mari. alio nomine Corſica in qua mul-
te ſunt taxi arbores que mel amarum faciūt Ergo taxi dicuntur cyrnee
Taxus id eſt abundantes in cyrno. Taxus ſcat huls eſt arbor dura et ſine ſuc
co que venenoſa putatur. Credulus qui cito credit Naſo Credula res
Vari⁹. Cinna. amor eſt. Varius et Cinna erant docti viri temporibus virgilij qui
ſolebant alioꝝ ſcripta corrigere. Sed varrus fuit alius vir potēs eodē
Anſer tempore. Anſer eſt auis qui vulgo vocatur auca quod non eſt latinum
Olor ¶ Olor eſt auis alba que etiam cygnus appellatur. ſed cygnus eſt gre
Cygn⁹ Cygne⁹ cum olor latinum. Ab olor fit olorinus a cygnus cygne⁹ e longa Oui
dius. Jam mea cygneas imitantur tempore plumas. Olor propter lō
gitudinem colli dulciter canit ꝛ maxime cum moriturus eſt. Anſer au-
tem non canit ſed ſtrepit.

Moeris Jd quidem ago et tacitus licida mecū ipſe voluto,
Si valeā meminiſſe. neqꝫ eſt ignobile carmen.
Huc ades o galathea quis eſt nam ludus in vndis.
Hic ver purpureum. varios hic flumina circum
Fundit humus flores. hic candida populus antro
Imminet. et lente texūt vmbracula vites.
Huc ades. inſani feriant ſine littora fluctus

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

¶ Ago quidem id eſt volo canere et o lycida ego ipſe volupto mecum id eſt cogito ſemper hoc tacitus id eſt cum taceo. Si valeam meminiſſe id eſt in memoriam adducere. neqꝫ eſt ignobile carmen id eſt valde nobile carmen Et iam ſequitur carmen quod traduxit vergilius ex theocrito. et ſunt verba polyphemi cyclopis ad galatheam nympham O galathea ades id eſt veni huc. Nam quis ludus eſt in vndis in quibus es Purpureum id eſt floreum ver eſt hic. Humus fundit hic flores circū flumina Candida populus popul⁹ iminet hic antro. i. pēdet ſup antrū et lēte vites texūt. i. cōponūt vmbracula. i. vmbras O galathea ades huc et ſine. i. permitte vt inſani fluct⁹ feriant littora His verbis cyclops conatur allicere nympham ad ſe ex aqua: eſt eñ galathea nympha fluminalis Voluto ſignificat frequenter voluo eſt eñ freqoentatiue forme. Ver eſt pma pars anni ſcilicet inter hyemem et eſtatem Et eſt anni pn cipiū dictum a veniendo qꝛ tunc oia veniunt. i. naſcunt̃ et creſcunt. Incipitur autem ver quando ſol arietem ingreditur ſcilicet in martio Imminere ſcat impēdeo vel iuſto vt pluuia imminet mors imminet nobis Umbraculum eſt res que facit vmbram. vt vitis eſt vmbraculum Eſt etiam id quod vmbra ¶ Inſanus dicitur furioſus qui non eſt ſane mentis Labor etiam dicitur inſanus qui fit ab inſano.

Galathea

Voluto.

Ver

Imminere.

Umbraculum

Inſanus

Quid que te pura ſolum ſub nocte canentem, Lycidas
Audieram: numeros memini ſi verba tenerem
Daphni quid antiquos ſignoꝝ ſuſpicis ortus. Moeris
Ecce dionei proceſſit ceſaris aſtrum,
Aſtrum quo ſegetes gauderent frugibus. et quo
Duceret apricis in collibus vua colorem.
Inſere daphni pyros. carpent tua poma nepotes
Omnia fert etas animum quoqꝫ ſepe ego longos
Cantando puerū memini me condere ſoles
Nunc oblita mihi tot carmina. vox quoqꝫ moerim
Iam fugit ipſa. lupi moerim videre priores:
Sed tamē iſta ſatis referet tibi ſepe menalcas

¶ Lycidas rogat moerim vt canat aliud carmen. quod cum ille inchoaſſet oblitum ſe dicit pre ſenectute. Ait ergo lycidas. Quid dicis de illis carminibus que audieram te ſolum canentem ſub pura. id eſt ſerena nocte. Memini numeros, id eſt modulos vel notas illoꝝ carminū ſi tenerem id eſt ſcirem verba. Tunc moeris incipit illud carmen quod

eſt de aſtro ceſaris O daphni quid ſuſpicis.i.aſpicis antiq̄s ortus ſig/
nor.i.ſiderum. Ecce aſtrum ceſaris dioneiā.ducētis originem a vene
re proceſſit.i.illuxit Aſtrum in quā.quo .i.ꝑ qđ ſegetes gauderēt frugi
bus.i.ꝓferrēt multas fruges.⁊ q̄ vua ducēt colorem.i.fieret matura in
colibus apricis.i.calidis vel apertis O daphni inſere pyros. Nepotes
.i.poſteri tui carpent poma tua.i.non laborabis pro alienis ſed ꝑ tuis.
Nunc amiſſo carmine moeris ↄquerit̄ de ſenectute ſua ꝑ quā oblit⁹ ſit
carmia Aetas lōga .i.ſenect⁹.fert.i.aufert oīa bona corpis q̄ȝ etiā au
fert animū id ē memoriā Ego memi me puer.i.cum puer eſſem.ſepe cō
dere id eſt finire ſolitū longos ſoles.i.dies.cātando.i.cum carminibus
Hoc eſt cum eſſem iuuenis sot carmina ſciebam vt ſepe canerem per to
tum diem. Tot carmina ſunt oblita mihi nunc· Ipſa vox fugit quoq̄ȝ
iam moeri.i.amiſſa ē mihi Lupi vidē moerim ꝓores.i.abſtulerunt mi
hi loquelam. Sed tamen menalcas referet.tibi iſta carmina ſatis ſepe.

Numerus — Numerus ante dictum eſt.hic ſignificat teutonice.die wyſe. Naȝ ſen
ſus eſt Numeros memini ſi verba tenerem. Ick kan die wyſe wal kū

Suſpicio — de ick die woerde Suſpicio quaſi ſurſum video. Tullius Rex ſuſpex

Dione — it in coelum Dione fuit mater veneris. Inde dioneus id eſt pertinens
ad dionem. Julius Ceſar voluit originem ſe dicere a Julo filio enee fi

Aſtrū Aſter — lij veneris. Aſtrum grece latine dr̄ ſidus vel celeſte ſignum Aſter

Aſtericus — vero ſtella dicitur. Inde aſteriſcus pua ſtella Poeta narrat hic rem ge
ſtam. Nam cum .Auguſtus celebraret ludos funebres de morte: Julij

Apric⁹ — ceſaris apparuit ſidus crinitū ꝑ dies ſeptē qđ dixerūt ſid⁹ ceſaris A

Apricari — pricus dr̄ apertus ⁊ ſole gaudens. Horatius. Quicq̄d ſub terra eſt in
apricum ꝓferret etas Hinc apricari.i.ad ſolē caleſcere. Inſero ſupra

Oblitus — ¶ Oblit⁹ ponit̄ hic paſſiue ideoq̄ȝ iungit̄ dtō .nā actiue poſitum vult

Lupus — gtm̄ vel accuſatm̄. Lupus ſi prior videat hoīm facit eū raucū quod et
plinius aſſerit. Ergo cum dicimus lupus me vidit prior.ſignifico me
raucum eſſe. Unde etiam cum quis venit ꝓpter quem tacē oportet di
cimus. Lupus eſt in fabula quod terētius hȝ ⁊ cicero

Lycidas — Cauſando nrōs in longū ducis amores
Et nunc omne tibi ſtratū ſilet equor et oēs
Aſpice ventoſi ceciderūt murmuris aure
Hinc adeo mediā eſt nobis via.namq̄ȝ ſepulchrū
Incipit apparere bianoris.hic vbi denſas
Agricole ſtringunt frondes hic moeri canamus
Hic hedos depone.tamen veniemus in vrbē.

Aut ſi nox pluuiā ne colligat ante veremur
Cantantes licet vſqꝫ minus via ledet: eamus
Cantantes vt eamus: ego hoc te faſce leuabo
Deſine plura puer. et quod nūc inſtat agamus Meris
Carmina tum melius cum venerit ipſe canemus

¶ Hic lycidas valde inſtat vt moeris canat. ſed ille dolore animi impe-
ditus recuſat. Ordina ſic O moeri cauſando. id eſt cauſas alligando
ducis amores nrōs in longum. i. differs nrā deſideria. Et omne equor
ſtratū. i. quietū ſilet tibi. i. vt tu melius cantes. ⁊ aſpice. omnes aure ven
toſi murmuris. i. omnes venti ſonori ceciderunt Adeo id ē certe media
via vſqꝫ ad mantuam eſt nobis hinc. i. ab hoc loco Nā ſepulchꝝ biano
ris. illius viri incipit apparere. i. videri O moeri canamus hic vbi agri
cole ſtringunt id eſt colligāt denſas frondes Depone hedos hic. i. ſedea-
mus hic. qꝛ qꝫuis ſederimus tū veniemus in vmbram Aut ſi veremur
ne nox ante colligat pluuiam. i. ſi timemus ne pluat circa noctem. licet
vt eamus cantantes vſqꝫ id ē ſemper qꝛ via minus ledet nos cantantes
Ego leuabo te hoc faſce. i. portabo pro te hedos. vt eamus cantantes id
eſt vt canas inter eundum Tunc moeris rn̄det O puer id eſt puerilis
homo deſine plura. i. noli iſta nūc querere. ⁊ agamus id qđ inſtat nūc. i.
cogitemus de iis rebus que magis nccārie ſunt Cauſari eſt cauſis pro Cauſari
bare. In ep̄l'a pauli Cauſati ſumus omnes fuiſſe ſub peccato. Etiam ē
cauſas allegare vel excuſare Silere eſt plus qꝫ tacere. nam qui tacet Sileo Taceo
non loquitur. Qui ſilet nullum facit ſonum Aura eſt proprie ſplen Aura.
dor. Horatius. Tua ne retardet aura maritos. Hinc aurum dr̄ ⁊ auro
ra Ponitur pro vento vt hic. ⁊ pro aere. vt in eneide. Si veſcitur aura
ethera. Item pro fauore. vt in ſexto. Nimium gaudens popularibus
auris. Bianor fuit conditor vrbis mantue. qui alio nomine ocnus Bianor Ocnꝰ
vocabatur filius mantus filie tireſie vatis. Stringere eſt ligare. vn̄ Stingo.
aſtringere alligare. ⁊c. Seruius tū interp̄tat̄ ſtringere amputare decu-
tere Faſcis eſt onus colligatum vt portet̄. Faſciculus paruus faſcis. Faſcis Faſcicu-
Et qm̄ ante conſulem romanum lictores portabant faſces virgarum lus Faſces
pro inſignibus. quandoqꝫ accipimus faſces pro conſulatu. vt in geor.
Illum non populi faſces: non purpura regum Flexit ⁊ infidos agitās
diſcordia fratres.

¶ Ecloga decima de inſano amo-
re Cornelij Galli

Extremum hunc arethuſa mihi cōcede laborem

Pauca meo gallo: ſed que legat ipſa lycoris
Carmina ſunt dicenda. neget qs carmina gallo!
Sic tibi cum fluctus ſubter labere ſicanos
Doris amara ſuam non intermiſceat vndam
Incipe. ſollicitos galli dicamus amores
Dum tenera attondent ſime virgulta capelle
Non canimus ſurdis. reſpondent omnia ſilue

Gallus. ¶ Cornelius Gallus Aſinij pollionis filius orator ⁊ poeta celeber primo fuit inter amicos Auguſti a quo conſtitutus eſt primus egypti prefectus. Poſtea tamen ob ſuſpitionem quaſi contra ceſarem coniuraſſet occiditur De huius galli inſano amore hec ecloga tractat. Et principio poeta inuocat ſiculã muſam. quia theocritus quem Uirgilius in hoc libro ſequitur ſiculus fuit. Ordo ſic O arethuſa. tu nympha vel muſa. concede mihi hunc extremum laborem. Pauca carmina ſunt dicenda meo gallo. illi viro. ſed que carmina ipſa lycoris. illa mulier legat. Quis neget gallo carmina id eſt quis non ſcriberet carmina de illo viro. O arethuſa incipe canere. ſic amara doris. id eſt illa dea maris non intermiſceat tibi ſuam vndam. cum labere. id eſt flues ſubter fluctus ſicanos. id eſt ſub ſiculo mari. Dicamus. id eſt cantemus ſollicitos. id eſt nimios vel ſollicitudine plenos amores galli. dum ſime capele attondent. id eſt rodunt tenera virgulta. Non canimus ſurdis quia ſilue reſpondent omnia. id eſt reddunt noſtra verba per echo.

Arethuſa. ¶ Arethuſa ſecundum fabulas fuit virgo venatrix quam alpheus fluuius achaie amabat. Cumq; eam amatorie perſequeretur. ipſa fugiens ⁊ auxilium diane petens in fontem mutatur qui eſt in ſicilia circa vrbem ſyracuſas Nam illuc per ſecretos meatus ſubmarinos peruenit de grecia. Hoc eſt quod paulo poſt dicitur Sic tibi cum fluctus. ⁊ cetera.

Lycoris. ¶ Lycoris eſt nomen mulieris quam gallus adamauit. At illa Antonium ſequens in caſtra, grauiter afflixit gallum

Sicania. ¶ Sicania vocatur ſicilia. Unde ſicanus. id eſt ſiculus vel ſicilienſis

Doris. ¶ Doris filia oceani ⁊ vxor nerei. Accipitur pro mari.

Solicitus. ¶ Solicitus eſt valde anxius ⁊ valde curans vnde ſolicitudo nimia cura.

Simus. ¶ Simus dicitur incuruus vel depreſſis naribus. vnde ⁊ ſimia nominatur Ouidius quoq; ſimam capellam appellauit. Suſtinet immundum ſima capellam dare[m].

Uirgultum. ¶ Uirgultũ eſt virga vel frutex.

Que nemora aut qui vos ſaltus habuere puelle

Naiades: indigno cum gallus amore periret
Nam neq̨ parnaſi vobis iuga: nam neq̨ pindi
Vlla moram fecere: neq̨ aonie aganippe
Illum etiã lauri: illum etiam fleuere myrice
Pinifer illum etiam ſola ſub rupe iacentem
Menalus: et gelidi fleuerunt ſaxa lycei

¶ O puelle naiade. id eſt o nymphe que nemora aut qui ſaltus habue-re vos. id eſt quibus nemoribus aut ſaltibus fuiſtis. cum gallus periret amore indigno. id eſt malo. Nam neq̨ vlla iuga parnaſi. illius mon-tis. neq̨ vlla iuga pindi montis fecerunt vobis moram. id eſt tenuerũt vos neq̨ aganippe. id eſt fons. aonie. illius regionis. ſupple fecit vobis moram Etiam lauri fleuerunt illum. gallum etiam myrice fleuerunt il-lum. Etiam menalus. ille mons pinifer. id eſt qui pinos fert. ſupple fle-uit illum iacentem ſub ſola rupe. id eſt deſerto ſaxo. Et ſaxa gelidi lycei illius frigidi montis fleuerunt illum gallum ¶ Nemus dicitur ſil-ua in qua pecora paſcuntur quia nemo grece facit paſco. ¶ Saltus autem eſt ſilua denſior vbi fere ſaliunt. Etiam eſt actio ſaliendi. Nemus Saltus.
¶ Naiades proprie ſunt nymphe fontium ſed hic accipitur generali-ter. nam nymphe montium proprie dicuntur oreades. ¶ Pindus eſt mons in theſſalia ¶ Aganippe eſt fons in aonia muſis dicatus que ab eo vocantur aganippides ¶ Lyceus eſt mons in arcadia. ¶ Gelidus. id eſt frigidus ꝛ fit a nomine gelu. Naiades Pindus. Aganippe Lyceus. Gelidus.

Stant et oues circum. noſtri nec penitet illas
Nec te peniteat pecoris diuine poeta
Et formoſus ouis ad flumina pauit adonis
Venit et opilio. tardi venere ſubulci
Vuidus hiberna venit de glande menalcas
Oẽs vnde amor iſte rogant. tibi venit apollo
Galle q̃d inſanis inquit. tua cura lycoris
Perq̨ niues aliũ perq̨ horrida caſtra ſecuta eſt

¶ Et oues ſtant circum gallum. nec penitet illas nri. i. oues letantur de nobis qui ſcripſimus de eis Et o diuine. i. magne poeta. galle. nõ pe-niteat te pecoris. i. non erubeſcas de ouibus Et. i. etiam formoſus a do-nis pauit ouis. i. oues. ad flumina. i. pp̃e aquas. Et. i. etiam opilio. i. cu-ſtos ouium venit. tardi ſubulci venere ad gallum. Menalcas. ille vir vuidus. i. madidus vel pinguis de hiberna glande. i. q̃ colligit̃ in hyeme.

Omnes pdicti rogant id eſt interrogant gallum vnde ſit amor iſte id
ē tā vehemens vel tam turpis Apollo venit tibi .i. ad ꝯſolandū te. et
apollo inquit .i. dixit O galle quid inſanis. Lycoris tua cura id ē ami
ca tua pro qua ſoles tantū gerere curam. ſecuta ē alium viꝝ ꝑ niues ⁊ ꝑ
horrida caſtra Hoc eſt. ipſa nihil curat te ſed potius antoniū quē ſecuta

Diuini poete

Adonis

ē etiā in loco frigida ⁊ horrida Poete dicuntur diuini platone ⁊ cice
rone teſtibus qꝛ ſine diuino afflatu nemo fit bonus poeta Adonis fi
lius cynare regis ex myrrha filia que cum prē neſciente cōcubuit. Ado
nis autem formoſiſſim⁹ adoleſcens fuit amatus a venere. ⁊ tandem in
teremptus ab apro. vñ inſtituta ſunt ei feſta in quibus eius mortē fle

Opilio

bant gentiles: quod etiā ꝓpheta teſtatur ezechiel Opilio dr cuſtos o
uiū quaſi ouilio Et cauſa metri mutatur o pmū in v. qꝛ opilio corripit

Subulc⁹ tard⁹

o. Subulcus qui ſues paſcit Tardus dꝛ qui non eſt feſtin⁹ vł qui

Uuidus.

non ē ingenioſus Uuidus dꝛ interi⁹ madidus. vnde vua. Seru⁹

Hibernus

hic interpretať pro pinguis. ſcꝫ impingnatus glādib⁹ Hibernus eſt

Caſtra

hiemalis vt hiberna ſiligo Caſtra ſunt tentoria militū vł ipſi milites
Unde iacob videns angelos dixit caſtra dei ſunt hec

Venit et agreſti capitis ſiluanus honore
Florentes ferulas et grandia lilia quaſſans
Pan deus arcadie venit quem vidimus ipſi
Sanguineis ebuli baccis minioq; rubentē.
Et quis erit modus inquit. amor non talia curat
Nec lachrimis crudelis amor. nec gramina riuis
Nec cythiſo ſaturantur apes nec fronde capelle

¶ Siluanus venit etiam agreſti honore capitis id eſt habens ſertum
in capite quaſſans id eſt quatiens florētes ferulas. illas herbas ⁊ grā
dia lilia. Pan deus arcadie venit ad gallum. quem pana nos ipſi vidi
mus rubentem ſanguineis baccis .i. fructib⁹. ebuli illius arboris. ⁊ ru
bentem minio. illo colore. Et pan inquit ad gallum. Quis erit modus
ſupple triſticie tue Amor non curat talia opera qualia tu facis Crude
lis amor non ſaturatur lachrymis. nec gramina ſaturantur riuis id ē
irrigatione Nec apes ſaturantur cythiſo id eſt illa herba. nec capelle ſa

Siluanus

Ferula

turantur fronde Siluanus vocatur a poetis deus ſiluarum et agro
rum Ferula eſt arbuſta vel frutex quidam cuius ligno quia leuiſſi
mum eſt ſenes vtuntur pro baculo. Eſt etiam verberaculum ludima

Bacca

Acinus

magiſtrorum. a feriendo dictum Bacca eſt frutex lauri olee et corni
Sed hic pro acino ponitur. Nā acini ſunt grana vue. ſambuci. ebuli.

¶ Ebulus eſt arbuſcula ſimilis per oīa ſambuco .ſʒ breuioꝛ. — Ebulus.
¶ Minium eſt ruber coloꝛ — Minium

Triſtis at ille. tū cantabitis arcades inquit
Montibus hec veſtris. ſoli cantare periti
Arcades: o mihi tum q̄ꝫ molliter oſſa quieſcent
Veſtra meos olim ſi phyſtula dicet amores
Atqꝫ vtinam ex vobis vnus. veſtriqꝫ fuiſſem
Aut cuſtos gregis aut mature vinitoꝛ vue
Certe ſiue mihi phyllis ſiue eſſet amintas
Seu quicūqꝫ furoꝛ. quid tum ſi fuſcus amintas
Et nigre viole ſunt et vacinia nigra
Mecum inter ſalices lenta ſub vite iaceret
Serta mihi phyllis legeret. cantaret amintas
Hic gelidi fontes hic mollia prata lycori
Hic nemus. hic ipſa tecum conſumerer euo
Nunc inſonus amoꝛ duri me martis in armis
Tela inter media atqꝫ aduerſos detinet hoſtes
Tu procul a patria (nec ſit mihi credere tantum)
Alpinas ah dura niues et frigoꝛa rheni
Me ſine ſolo vides: ah te ne frigura ledant
Ah tibi ne teneras glacies ſecet aſpera plantas
Ibo et chalcidico que ſunt mihi condita verſu
Carmina: paſtoꝛis ſiculi modulaboꝛ auena

¶ Hic inducitur gallus reſpondere predictis conſolatoꝛibus. Deinde lycoꝛidem alloquitur. Oꝛdo eſt. At ille gallus inquit triſtis. O arcades q̄uis amore ego peream. tamen vos cantabitis hec mea mala in veſtris montibus. O arcades qui ſoli eſtis periti cantare. q̄ꝫ molliter oſſa tunc quieſcēt mihi. ſi veſtra phyſtula dicet olim id eſt poſthac. meos amores. id eſt ſi cantabitis de grandi amore meo. id erit oſſibus meis grā de ſolatium. Atqꝫ vtinam fuiſſem vnus ex vobis. ⁊ fuiſſem aut cuſtos veſtri gregis. aut vinitoꝛ mature vue. Certe ſiue phyllis. eſſet mihi amica. ſiue amintas eſſet mihi amicus. ſeu quicūqꝫ furoꝛ. i. amoꝛ vel affect⁹ Quid tum. i. tūc eſt. ſi amintas eſt fuſcus. i. niger. Et viole ſunt nigre ⁊

vacinia ſunt nigra. Phyllis iaceret mecum inter ſalices ſub lenta vite
Phyllis legeret id eſt colligeret mihi ſerta. ⁊ amintas cantaret mihi.
Deinde apoſtrophat ad lycorim amicam dicens O lycori gelidi fontes
ſunt hic. ⁊ mollia prata ſunt hic Nemus eſt hic. ego conſumerer tecum
hic ipſo euo id eſt vitam meam finirem hic tecum. Inſanus amor deti-
net nunc me in armis id eſt inter arma duri martis. atq; inter media te-
la. id eſt in medio telorumq; atq; inter hoſtes aduerſos id eſt ad nos ver-
ſos. Iſtud intellige non q̄ gallus erat in caſtris. ſed quia lycoris illic e-
rat corpore. gallus ibi feciſſe fatetur animo Sequitur Ah dura lycoris
tu ſola ſine me procul a patria vides niues alpinas id eſt alpium. ⁊ frigo-
ra rheni id eſt que ſunt circa rhenum Nec ſit mihi credere tanti nefas.
Ah ne frigora ledant te. ⁊ ne aſpera glacies ſecet tibi teneras plantas.
id eſt pedes. ibo ⁊ modulabor id eſt cantabo. auena. id eſt fiſtula ſiculi pa-
ſtoris ſcʒ theocriti carmina que ſunt condita mihi id eſt compoſita a me
Olim. chalcidico verſu id eſt de euphorione chalcidenſi poeta. Olim quando
q; ſignificat quondam vel prius ⁊ ſic requirit verbum preteriti tempo-
ris. Horatius. Olim truncus eram ficulnus. inutile lignum Quando
q; ſt poſthac ⁊ requirit v̄bum futuri t̄pis vt hic Ueſtra meas olim. ⁊c.
Quōq; ſt iamdiu tūcq; petit v̄bum p̄ntis t̄pis Plinius Olim nullas
Vinitor, mihi ep̄l'as mittis ¶ Vinitor d̄r qui vinū preperat vel vineam regit
Furor Alpes ¶ Furor pro amore turpi ponit̄ qui plenus eſt furore ¶ Alpes ſunt
Alpinus alti montes inter italiā ⁊ galliā atq; germaniam. Inde alpinus ad alpes
Chalcis ptinens vel in alpibus ens ¶ Chalcis eſt vrbs in inſula grece q̄ eu-
boia vocatur Ex chalcide fuit euphorion poeta cuius libros gallus trā-
tulit in latinum. Quam rem hic tangit virgilius

Certum eſt in ſiluis inter ſpelea ferarum
Malle pati. teneriſq; meos incidere amores
Arborib⁹. creſcent ille: creſcetis amores
Interea mixt⁹ luſtrabo menala nymphis
Aut ac'is venabor apros. non me vlla vetabunt
Frigora: parthenios canibus circūdare ſaltus
Iam mihi p rupes videor lucoſq; ſonantes
Ire. liber partho torquere cydonia cornu
Spicula tanq; hec ſint noſtri medicina furoris
Aut deus ille malis hoim miteſcere diſcat

¶ Oſtendit ex his v̄bis galli quāta ſit leuitas ⁊ in conſtātia in aman-

tibus Nam gallus multa ac diuerſa ſtatuit ſed tandē cuncta damnat.
Certum ē mihi oīno decreui. malle pati hanc miſeriā in ſiluis inter ſpe
lea id ē ſpelūcas ferarū Et certū eſt incidere id ē inſculpere meos amo-
res teneris arboribus Ille arbores creſcent ⁊ vos amores creſcitis cū
arboribus Interea .i. poſtea luſtrabo menala id ē circuibo illū montem
mixtus .i. ſociatus nymphis Aut venabor .i. capiā acris apros. Non
vela frigora vitabunt me circūdare canibus parthenios ſaltꝰ .i. ſiluam
illius montis Uideor mihi iam ire .i. videt̄ mihi q̄ eo ꝑ rupes .i. mōtes
ſaxoſos. ⁊ per lucos id ē arbores ſonātes Libet mihi torquere id eſt iace
re cydonia. ſpicula .i. cretenſes ſagittas partho cornu .i. parthico arcu tā
q̄ꝫ hec opera ſint medicina .i. leuamen noſtri furoris .id eſt parturbatio
nis aut tanq̄ꝫ ille deus .i. amor diſcat miteſcere mal' hoīm Hoc ē Amor
ita crudelis eſt vt nullis miſerijs hominis moueat̄ Speleū grecū no- Speleum
ē ſcans id qd ſpelūca Uenari eſt feras capere. vnde venator eſt vena- Uenari
bulū. Parthenius eſt mōs arcadie dictus, a ꝟginibus illic venari ſoli- Parthenius
tis. qꝛ ꝑthenos grece dr̄ ꝟgo. Alij dicunt flumē eſſe. Cydon ē vrbs in Cydon
inſula creta vbi ſunt optimi calami ad ſagittas faciēdas Parthi po- Parthi
pulꝰ orientalis maxime vtunt̄ arcubꝰ in prelio Miteſcere eſt mitis fie Miteſco
ri. Hora. Nemo adeo ferus eſt vt non miteſcere poſſit

Iam neq̄ꝫ hamadryades rurſus nec carmina nobis
Ipſa placent. ipſe rurſus concedite ſilue.
Non illū noſtri poſſunt mutare labores
Nec ſi frigoribus medijs hebrūq̄ꝫ bibamus
Sythoniaſq̄ꝫ niues hiemis ſubeamus aquoſe
Nec ſi cū moriens alta liberaret in vlmo
Aethiopū verſemus oues ſub ſydera cancri.
Omnia vincit amor. et nos credamus amori

¶ Nunc gallus ſua cōſilia damnans dicit amorem ſuū nullo labore
poſſe leuari. Et qꝛ amor oīa vincit ſe dicit illi velle credere. Ordina ſic Ne
q̄ꝫ hamadryades .ille nymphe. placent rurſus nobis. nec carmina. ipſa
placent nobis O ſilue vos ipſe concedite id eſt recedite rurſus id eſt ite-
rum. Noſtri labores non poſſunt mutare illum ſupple amorem. Nec
id eſt etiam non poſſunt mutare ſi bibamus hebrum illum fluuium.
medijs frigoribus id ē in medio hiemis. Et ſi ſubeamus .i. adeamꝰ. ſcy-
tonias id eſt cythicas niues aquoſe hiemis. Nec labores noſtri pn̄t mu
tare amorem ſi verſemꝰ .i. paſcamꝰ oues ethiopū illiꝰ populi ſub ſydere
cancri id ē qn̄ ſol eſt in illo ſigno vl' q̄ ethiopia ſita ē ſub cancro. cum ſi-

ber id eſt cortex moriẽs aret in alta vlmo. Amor vincit oĩa. ergo etiam
nos cedamus.i.ſuccũbamus amori Hamadriades appellantur a poe

Hamadriades.

tis nymphe arbor̃ que cum arboribus ⁊ naſci ⁊ mori dicunt. ab hama
quod eſt ſimul, ⁊ drys quercus Hebrius eſt frigidꝰ in thracia fluuius

Hebrus
Syton
ſytoniꝰ Liber
Aethiopes.

Syton es mons in thracia niuoſus. Vñ ſytonius.id eſt thracius vel
ſcythicus qꝛ thracia eſt ad ſcythiã vel ꝑs eius Liber proprie eſt inte/
rior cortex. ⁊ qꝛ veteres in illo ſcribebãt.ideo etiã codicẽ ꝑt Aethiopes
ſunt populus niger ⁊ ardore ſolis aduſtus Sunt autem vltra egyptũ
prope torridam zonam ſub ſigno cancri.

Hec ſat erit, diue veſtrum ceciniſſe poetam
Dum ſedet et gracili fiſcellam texit hibiſco
Pierides: vos hec facietis maxima gallo
Gallo cuius amor tantum mihi creſcit in horas
Quantum vere nouo viridis ſe ſubijcit alnus
Surgamus: ſolet eſſe grauis cantantibus vmbra
Juniperi grauis vmbra. nocẽt et frugibus vmbre
Jte domum ſature(venit heſperus)ite capelle.

¶ Hic Virgilius hoc opus concludit alloquens muſas. Ordina ſic
O diue pierides.id eſt o muſe.erit ſat.i.ſatis.veſtrꝫ poetam.i.me virgiliũ
ceciniſſe hec predicta.dum ipſe poeta ſedet ⁊ texit.i. componit fiſcellam
id eſt vaſculum.tenui hibiſco.id ẽ de illa herba O pierides vos facietis
hec carmina.maxima.i.valde accepto gallo Gallo dico. cuius amor creſ
cit mihi in horas.id eſt per ſingulas horas.tantum.i.tam valde quantũ
id eſt q̃ʒ valde viridis alnus ſubijcit ſe.id eſt ſurſum iacit vel erigit ſe.ve
re nouo id eſt in ꝓma ꝑta veris. Surgamus.i.ceſſemus.qꝛ vmbra id ẽ
vmbroſus locus ſolet eſſe grauis.i.noxius cantantibus Vmbra iuni/
peri eſt grauis. ⁊ vmbre nocent etiam frugibus. O capelle ſature.i.ſatu/
rate.ite domum qꝛ heſperus.i.veſper venit Fiſcella eſt vaſculum vi/

Fiſcella.

mineum vel ſportula de viminibus facta. Et eſt diminutiuũ a nomine
fiſcina quod ꝑt ſportam.vt in geor. Nunc facilis rubea texatur fiſcina

Fiſcina.

virga. Alij a fiſcis formari putant De hibiſco ſuperius Subijcere

Subijcio.

qñqꝫ ꝑt ſubdere.vt in pſalmo. Subiecit deus populos nobis. Quando
qꝫ eſt ſurſum iacere vel erigere.vt hic Quantũ vere nouo.⁊c. Grauis

Grauis

eſt ponderoſus vt graue ſaxum Eſt etiã id qđ moleſtus Juuenal. Jam
grauis es nobis. Jtem grauis đr non iocoſus ſed maturus. vt grauis
vir. Jtẽ noxius vt hic Heſperus eſt ſtella veſpertina que noctem aduē/

Heſperus

nire denunciat. Appellat̃ etiã veſperꝰ ⁊ veſperugo vt eſt apud plautum.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Tabula.

¶ Hec adoleſcentibus bonarum artium ſtudioſis conſcripſi. petoq; ab iis quibus aliquid emolimenti contulerit noſter labor. vt vel ſemel pro mea ſalute dicant orationem dominicam cum ſalutatōe virginis mris xi. Cui laus ꝛ honor in ſecula Foelix finis. A M E N

¶ Finis.

¶ Sequitur Tabula

¶ Index vocum in hoc vtili opere contentarum: quę litterarum ſerie annotatę ſunt: numeriſq; paginarū accommodatę quo facile querentes ad manus habeant ne longę inquiſitionis tedio afficiantur

Auena	folio. iiij	Aequus	xix
Aruum	iiij	Antrum	xix
Amaryllida	iiij	Alcon	xx.
Auguſtus deus	iiij	Amnis	xxi
Adeo	iiij	Aequiparo	xxi
Arbuſta	v	Apotheoſis	xxij.
Araris	vi	Aruiſium	xxij
Apher	vi	Aegle	xxiiij
Ariſtas	vij	Atomus	xxiiij
Allium	viij	Anima	xxiiij
Amphion	viij	Atalantha	xxvi.
Aracinthus	viij	Aones	xxvi.
Acteus	viij	Aonides	xxvi.
Anethum	ix	Apium	xxvi.
Auſter	x	Argutus	xxvij
Anſa	xij	Areo	xxx
Acanthus	xij	Alcides	xxx
Arbos	xiij	Abies	xxxi.
Amebeum carmen	xiij	Abiegnus	xxxi
Aerius	xiiij	Alnus	xxxij.
Arbutus	xiiij	Amor	xxxiij
Aſtyſmos	xv	Arion	xxxiiij

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Tabula.

Anguis	xv	Adolere	xxxiiij
Aries	xv	Agellus	xxvi.
Aruum	xv	Anſer	xxxv
Amoris incõmoda	xvi	Aſtrum	xxxviij
Aſtrea	xvi	Aſter	xxxviij
Appollo	xvi	Aſteriſcus	xxxviij
Amonum	xiiij	Apricus	xxxviij
Armentum	xvij	Apricari	xxxviij
Argo	xviij	Aura	xxxix
Achilles	xviij	Arethuſa	xxxix
Arcadia	xix	Aſcra	xxvij
Aganippe	xl	Adonis	xl
Acanus	xl	Alpes	xli
Alpinus	xli	Aethiopes	xlij
Alio	xxxv	Alga	xxxix
B		C	
Bucolica quid	ij	Calamus	iij
Bos	iij	Capella	iiij
Britanni	vi	Carylus	iiij
Barbarus	vi	Catulus	iiij
Bauius	xv	Componere	iiij
Baccar	xvij	Cupreſſus	iiij
Bacchus	xxij	Contagium	vi
Bitumen	xxxv	Contagio	vi
Bruma	xxx	Ceſpes	vi
Bucula	xxxv	Culmen	vi
Buccula	xxxv	Cythiſus	vi
Bianor	xxxix	Cacumen	vij
Bacca	xl	Crudelis	vij
Cicade C	viij	Caſa	ix
Caſula	ix	Cicuta	xi
Compingo	ix	Capreolus	ix
Calathus	ix	Caſia	ix
Calta	ix	Canus	ix
Careus	ix	Cuius	x
Caper	xi	Carectum	xi
Carex	xi	Cornubus	xij
Conon	xij	Camene	xiij
Congero	xiiij	Cinnamonum	xv
Colocaſia	xvij	Cunabula	xvij.

Tabula.

Campus	xviij
Calliopea	xix
Codrus	xx
Candidus	xxij
Ceres	xxij
Cynthius	xxiij
Chorus	xxvi
Colurnus	xxx
Circe	xxxiiij
Cos	xxxiij
Cio.accio.excio	xxxv
Colonia	xxxvi
Cliuus	xxxvi
Chaonia	xxxvi
Cano	xxxvij
Cremona	xxxvij
Cyrnos	xxxvij
Cinna	xxxvij
Cygnus	xxxvij
Cygneus	xxxvij
Causari	xxxix
Castra	xl
Chalcis	xli
Cydon	xlij
Cothurnus	xxx
D	
Diuus	v
Dumus	vi
Densus	vij
Deniqꝫ	vij
Desio	viij
Dirceus	viij
Daphnis	viij
Daphne	viij
Dardanus	x
Depono	xi
Delia	xiiij
Dryades	xxij
Donare	xxiij
Durare	xxiij
Deucalion	xxv
Conuexus	xix
Concedo	xix
Carduus	xxi
Crater	xxij
Cynthus	xxiij
Cantharus	xxiiij
Compello	xxvij
Coelum	xxxij
Cilium	xxxi.
Cupido	xxxiij
Colonus	xxxvi
Doris	xxxix
Diuini poete	xl
E	
Ecloga	ij
Exire	v
Excipere	xi
Effugere	xij.
Eruum	xv
Exitium	xv
Etates q̄ttuor	xvi.
Etates cuiū.scd'm	xvi
Epicedium	xx
Epitaphium	xx
Epicurei	xxiiij
Eurotas	xxvij
Epanalepsis	xxvij
Examen	xxviij
Echinus	xxx
Electrum	xxxiij
Effigies	xxxiiij
Effigiare	xxxiiij
Exuuie	xxxv
Ebulus	xli
F	
Fagus	iij
Fatuus	iiij
Fetus	iiij
Fortunatus	v
Fetus	v
Feta	v

Tabula.

Dictęus	xxv
Dulychium	xxvij
Diſtendo	xxvij
Deerrare	xxviij
Defendo	xxx
Dama	xxx
Dignus	xxxiij
Deſpicio	xxxiij
Demitto	xxxvi
Dionę	xxxvi
Fraga	xv
Frigidus	xv
Faſcinum	xv
Faſcinare	xv
Flauus	xviij
Flaueſcere	xviij
Fuſus	xviij
Fatum	xviij
Funus	xxi
Foelix	xxij
Fauni	xxiiij
Fulcio	xxv
Forte	xxvij
Fetura	xix
Focus	xxx
Fuligo	xxx
Fraxinus	xix
Feſſus	xxxv
Ferio	xxxvi
Faſcis	xxxix
Faſciculus	xxxix
Faſces	xxxix
Ferula	xl
Furor	xli
Fiſcella	xlij
Fiſcina	xlij
Frondator	vi
Fretum	vi
Frondes	vij
Fumare	vij
Formoſus	vij
Faſtidium	viij
Frondoſus	viij
Faſtidio	viij
Falx	xi
Facere	xiiij
G	
Gemelli	iiij
Galathea	v
Grecus vtũs	v
Gallus	xxxviij.
Gelidus	xl
Grauis	xlij
H	
Hedus	iiij
Hybla	vi
Hibiſcum	ix
Hedera	xij
Herba	xiij
Hyacinthus	xiij
Heros	xvij
Hylas	ix
Hippomanes	xxvi
Heſperides	xxvij
Hedera poetaꝝ	xxviij
Herba	xxviij
Hirſutus	xxx
Hibernus	xl
Hamadriades	xlij
Hebrus	xlij.
Heſperus	xlij.
I	
Imbuo	iij
Inuidere	iiij.
Iners	iiij
Infortunatus	v
Iuncus	v
Inſero	vij
Informis	viij
Iuuenci	viij

Tabula.

Germania vi
Grex xxv
Gortyna xxv
Gryneum xxvi
Galathea xxxviij
Gemma xxx
Gratus xxxij
Gryphas xxxij
Garamantes xxxiij
Galathea xxix
Inguen xxvij
Ilex xxvij
Ilioſus xxviij
Ilia xxviij
Iliacus xxix
Inuidia xxviij
Iuniperus xxx
Imber xiiij.xxx
Iuuenca xxxi
Illyria xxxi
Incumbere xxxij
Intercalaris ꝟſus xxxij
Inſidus xxxv
Inter xxxvij
Imminere xxxviij
Inſanus xxxviij
Imber xiiij

L

Lentus iij
Lento iij
Lenteſco iij
Leuis iiij
Libertas iiij
Limoſus v
Limes vi
Lacertus viij
Luſtrare viij
Liguſtrum viij
Luteus ix
Luteolus ix

Iugum viij
Iuppiter xxx
Irritus xxvij
Iurgium xx
Inflare xix
Iulius xx
Ilaro xxij
Iachus xxiij
Iſmarus xxiij
Ilex xxv
Libare xxi
Lolium xxi
Luthum xviij
Lycтes xxij.
Leuis xxv.
Lucus xxvi
Libethrides xxviij
Liba xxix
Liber xxx
Laurea xxx
Lynx xxxi
Lucifer xxxij
Licium xxxiij
Liciatorium xxxiij
Lego xxxi.xxxvij
Limus xxxiij
Lupus xxxviij.
Lycoris xxxix
Lyceus xl
Liber xlij

M

Meditor iij
Muſa iij
Memini iiij
Moeſtus v
Myrtus ix
Miles vij
Medea xxxiij
Muletra xij

Tabula.

Lanugo ix
Leena x
Lea x
Lyciſca xi
Laceſſo xiij
Laſciuus xiij
Laſciuia xiij
Lucina xvi
Linus xix
Labruſca xix

M

Mintius xxviij
Menalus xxxij
Maritus xxxij
Marito xxxij
Maſculũ thus xxxiiij
Magus xxxiiij
Magia xxxiiij
Motare xxiiij
Mola xxxv
Medeor xxxv
Mando xxxv
Migr are xxxvi
Mulcetrare xij
Mora xiij.xxiiij
Meuius xiiij
Mulgere hircũ xv
Myrice xvi
Merces xviij
Murex xviij
Mundus xix
Marſia xx
Muſcus xxvi
Mars xxxvi
Martius xxxvi
Mantua xxxvij
Minium xli
Miteſco xlij

N

Nouale vi
Nympha ix
Narciſſus ix
Nuces ix
Ne x
Nego xi
Nouerca xij
Nunq̃ xiij
Natalis xiiij
Nauticus xviij
Nuto xix
Nerine xxix
Naiades xxiij
Numerus xxiij
Nereus xxiij
Nyſus xxvij
Nobilis xxxviij
Numerus xxxviij
Nemus xxxviij
Naiades xl

O

Otium iij
Ouile iij
Opacus vi
Oxis vi
Obijcere xi
Orpheus xij
Orphi xix
Orpheus xix
Oliua xx
Olympus xxij
Orni xxvi
Ocyius xxxi
Ocior xxviij
Ora xxvij
Oeta xxxij
Olor xxxvij
Oblitus xxxviij
Onus xxxix
Oreades xl
Opilio xl
Olim xli

Tabula.

P

Patria	iij
Peculum	v
Preſens	v
Pabulum	v
Pererro	vi
Pan	ix
Phyſtula	ix
Pruna	ix
Pallas	x
Pecus	x
Parcius	xi
Proripere	xi
Poculum	xij
Pocillum	xij
Parturio	xiij
Phoebus daphne	xiij
Peto	xiij
Pollio	xiiij
Petere cornu	xiiij
Pierides	xiiij
Pentaphylum	xv
Precipere	xv
Preſare	xv
Palma	xv
Palmipedes	xv
Pratum	xvi
Parare	xvij
Paternus	xvij
Patritus	xvij
Patrius	xvij
Paſſim	xvij
Pinus	xviij
Paulatim	xviij
Parce	xviij
Phyllis	xx
Puniceus	xx
Poenus	xxi
Pales	xxi
Paliurus	xxi
Patulus	iij
Poſt	v
Peculiaris	v
Palus	v
Palumbes	vi
Parthus	vi
Pinus	v
Pomum	ix
Paris	x
Putare	x
Pretis	xxv.
Phaeton	xxvi
Phaethonitades	xxvi
Procerus	xxvi.
Permeſſus	xxvi.
Progne	xxvij
Philomela	xxvij
Poſthabeo	xxviij
Poetes	xxviij
Poeta	xxviij
Priapes	xxviij
Palmes	xxx
Preuenio	xxxij
Proficere	xxxij
Prolixus	xxxiij
Preceps	xxxiiij
Pharmaceutria	xxxiiij
Perfidus	xxxv.
Pontus	xxxv
Pene	xxxvij
Parentheſis	xxxvij
Pindus	xl
Parrhenius	xlij
Parthi	xlij
Pampinus	xxx

Q

Quin	ix
Quoties	xiij
Quadrupes	xxi

R

Pedum	xxiij	Radere	iiij
Pagina	xxiij	Rupes	vi
Pagella	xxiij	Rapidus	viij
Pango	xxiij	Radius	xij
Pergere	xxiiij	Rubus	xv
Parnaſſus	xxiiij	Ripa	xv
Pyrrha	xxv	Reijcere	xv
Prometheus	xxv	Riuus	xvi
Paſiphe	xxv	Roſidus	xviij
Pretus	xxv	Raſtrum	xviij
Racemus	xix	Sibilus	xxiij
Roſetum	xx	Syracuſe	xxiij
Rhodope	xxiiij	Sylenus	xxiiij
Rumino	xxv	Sertum	xxiiij
Rumen	xxv	Scylla nyſi	xxvij
Ramoſus	xxix	Scylla phorci	xxvij
Ruſcus	xxix	Serius	xxix
Reuiſere	xxx	Serio	xxix
Requieſco	xxxi	Seta	xxix
Referio	xxx	Sura	xxix
S		Sinus	xxix
Stultus	iiij	Sardoa	xxix
Serus	v	Sua	xxx
Septum	v	Solſtitium	xxx
Summittere	v	Stupor	xxxi
Salictum	vi	Stupefactus	xxxi
Suſurrus	vi	Sophocles	xxxi
Suſurrare	vi	Supercilium	xxxiij
Studium	vij	Succinum	xxxij
Spinetum	viij	Specula	xxxiiij
Serpillum	viij	Speculor	xxxiiij
Siculus	viij	Syſtole	xxxiiij
Succus	x	Scelus	xxxvij
Subducere	xiij	Scythia	vi
Sacellum	xi	Sudare	xxxiij
Stipula	xij	Sceleſtus	xxxvij
Senſus	xiij	Scelerare	xxxvij
Sector	xiiij	Sacrilegus	xxxvij
Satum	xiiij	Suſpicere	xxxviij
Sicelides	xvi	Sileo Taceo	xxxix

Tabula.

Sicilia xvi
Sibylla xvi
Saturnus xvi
Sentes xviij
Sentus xviij
Sulcus xviij
Sandix xviij
Soboles xix
Saliunca xx
Satyri xxij
Subijcio xlij

T

Turbatur iiij
Tondere iiij
Taurus v
Tigris vi
Tugurium vij
Tornus x
Trado x
Tranſuerſa xi
Triuium xij
Tute xij
Tornus xij
Theocritus xvi
Triſtelupus xiiij
Telis xvij
Tethys xviij
Typhis xviij
Tigris xxi
Thyaſus xxi
Thyas xxi
Thyrſus xxi
Thalia xxi
Terius xxij
Thymus xvij
Teda xxix
Torrens xxx
Timanus xxx
Tremulus xxxi
Tempora xxxv

Stringo xxxix
Sicania xxxix
Solicitus xxxix
Simus xxxix
Saltus xl
Subulcus xl
Siluanus xl
Speleum xlij
Syton xlij
Sytonius xlij
Vlnus vi
Villa vij
Veſtigium viij
Vacinium viij
Viola ix
Vimen x
Viciſſim xij
Vitula xij
Vltro xiij
Venus xiiij
Vnedo xiiij
Veruex xv
Vlna xvi
Vector xviij
Vulianus xix
Vir.mulier.mas.feīa. xxviij
Vates xxix.
Vaticinor xxix.
Vaticinium xxix.
Viuax xxix.
Vitium xxx
Vitiare xxx
Vireo xxx
Vltro xxxiij
Vltroneus xxxiij
Vlula xxxiiij
Vitta xxxiiij
Verbena xxxiiij
Vlyſſes xxxiiij
Venenum xxxv.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Tabula.

Libꝛa xxxij
Taxus xxviij
Tardus xxx

V

Voluto xxxviij
Ver xxxviij
Umbꝛaculum xxxviij
Virgultum xxxix
Usq3adeo iiij
Venari xlij
Viburnum iiij
Xilobalſamum
Zephyꝛus xix
Vereoꝛ xxxvi
Verſare xxxvi
Verſus xxxij
Varius xxxvij
Virgilij natal' ꝛ patria .ij.
Umbꝛa iij
Umbella iij
Vividus xl
Vinitoꝛ xli
Urbs iiij

X

Z

¶ Finis

¶ Impreſſum dauentrie p. me. Richardū paffract. Anno domini. Milleſimo quingenteſimo tercio In profeſto preſentationis Marie

Publij v gl de vir bonus

Vir bonus et sapiens qualem vix repperit unum
Milibus e cunctis hominum consultus apollo
Iudex ipse sui totum se explorat ad unguem
Quid proceres vanique levis quid opinio vulgi
Securus mundi instar habens teres atque rotundus
Externe ne quid labis per levia sidat
Ille dies quam longus erit sub sydere cancri
Quantaque nox tropico se porrigit in capricorno
Cogitat et iusto trutine se examine pendat

Ne quid hiet ne quid protuberet angulus equis
Partibus ut coeat nil deliret amussis
Sit solidum quod undique subter nec inania subter
Iudicio motus digiti pulsata sonent
Non prius in dulcem declinat lumina sompnum
Omnia quam longi reputaverit acta diei
Que pretergressus quid gestum in tempore quid non
Cur isti facto decus affuit aut ratio illi
Quid mihi preteritum cur hec sententia sedit
Quam melius mutare fuit miseratus egentem
Cur aliquem fracta persensi mente dolorem
Quid volui quod nolle bonum foret utile honesto
Cur malus antetuli num dicto aut denique vultu
Perstrictus quisquam cur me natura magis quam
Disciplina trahit sic dicta et facta per omnia
Ingrediens ortoque a vespere cuncta revolvens
Offensus pravis dat palmam et premia rectis

Versus V M Est et non

Est et non cunctis cunctis monosillaba nota frequenter
His demptis nihil est hominum quod sermo volutat
Omnia his et ab his sunt omnia sive negoti
Sive oci quicquam est seu turbida sive quieta
Alterutro pariter nonnunquam sepe seorsis
Obsistunt studiis ut mores ingeniumque
Ut facilis vel difficilis contentio nactast
Si consentitur mora nulla interventi est est

Si contradictam distinctio subiat et non
Hinc sacra difficultant clamoribus hic furiosi
Jurgia sunt orta comunicant hic lingua theatri
Bedito et talis agitant sic omnia lites
Jurgia et nati non prodibus ista querele
Vadere studiis stulta pietate loquentes
Hinc orto stat dialetica turba sophorum
Est tempus est ne dies ergo non conveniunt ipsum
Illud sanbus multe aut subsumbus quos lux
Est nocturna hora non est tempus ista diei
Est et non quotiens sunt esse
Sed non esse diem mille hic clamina surgunt
Hinc pauci multi quod talia commeditantes
Mirum multis cornipes rabiosa silentia rodunt
Venalis vita hominum dno quod mox sillaba vel

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

5944

Th 5944

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN